

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ
የአማራ ብሔራዊ ክልል ምክር ቤት

ዝክረ ሕግ

ZIKRE HIG

Of the Council of the Amhara National Regional State
in the Federal Democratic Republic of Ethiopia

በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት
ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

Issued under the auspices of the
Council of the Amhara National
Regional State

✉ 1324
ያንዱ ዋጋ 46 ብር
Unit Price Birr 46.

ማውጫ

አዋጅ ቁጥር 240/2008 ዓ.ም

የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የገቢ
ግብር አዋጅ

Content

Proclamation No.240/2016

The Amhara National Regional State Income Tax
Proclamation

አዋጅ ቁጥር 240/2008 ዓ.ም

በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የገቢ
ግብር ለመወሰን የወጣ አዋጅ

Proclamation No.240/2016 E.C

The Issued proclamation for the determination of
amhara National Regional State IncomeTax

የክልላችን የኢኮኖሚ ዕድገት ከደረሰበት ደረጃ ጋር
የተጣጣመ እና የኢኮኖሚውን ዕድገት የሚያግዝ
ዘመናዊ፣ ቀልጣፋ የግብር ሥርዓት መዘርጋት
በማስፈለጉ፤

የግብር አከፋፈል ሥርዓቱ ፍትሀዊነት ያለው
እንዲሆን እና ግብር የማይከፈልባቸው ገቢዎች በግብር
መረብ ውስጥ እንዲገቡ ማድረግ አስፈላጊ በመሆኑ፤

በተሻሻለው የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ሕገ-
መንግስት አንቀጽ 49 ንዑስ አንቀጽ 3/1 እና 11
መሠረት የሚከተለው ታውጿል፡፡

ክፍል አንድ

ጠቅላላ

1. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ "የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የገቢ ግብር
አዋጅ ቁጥር 240 /2008 ዓ.ም." ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

WHERE AS, it has become necessary to introduce modern,
simple and efficient tax system that supports the economic
development and which is in accord with the level of
economic developemt achieved so far.

WHERE AS, it is found essential to make the tax system fair
and bring income that are so far not subject to tax into the tax
net,

NOW, THERE FORE, in accordance with powers vested in it
under Article /49/Sub-Articles 3/1/ and 11 of the revised
constitution of the AmaharaNational Regional State here by
proclaimed as follows..

PART ONE
GENERAL

1. Short Title

This proclamation may be cited as the “Amara National
Regional State Income Tax Proclamation No.240/2016.”

2. ትርጉም

በክልሉ የታክስ አስተዳደር አዋጅ ትርጉም የተሰጠው ቃል በዚህ አዋጅ ውስጥ ጥቅም ላይ የዋለ እንደሆነ ለዚህ አዋጅ የተለየ ትርጉም ካልተሰጠው በስተቀር በክልሉ ታክስ አስተዳደር አዋጅ የተሰጠው ትርጉም ይኖረዋል። ከዚህም በተጨማሪ ለዚህ አዋጅ አፈጻጸም፡-

1. "የገንዘብ መጠን" በዓይነት የተገለፀ መጠንንም ይጨምራል።

2. "የንግድ ሥራ" ማለት፤

ሀ/ በተከታታይ ወይም ለአጭር ጊዜ ለትርፍ የሚከናወን ማንኛውም የኢንዱስትሪ፣ የንግድ፣ የሙያ ወይም ቮኬሽናል ሥራ ሲሆን ተቀጣሪ ለቀጣሪው የሚሰጠውን አገልግሎት ወይም ቤት ማከራየትን አይጨምርም፤

ለ/ በንግድ ሕግ መሠረት የንግድ ሥራ ነው ተብሎ እውቅና የተሰጠው ሌላ ማንኛውም ሥራ፤ ወይም

ሐ/ ሕንጻ ማከራየትን ሳይጨምር የከብንያው ዓላማ ምንም ቢሆን ማንኛውም የአክሲዮን ማህበር ወይም ኃላፊነቱ የተወሰነ የግል ማህበር የሚሠራው ማንኛውም ሥራ።

3. "የንግድ ሥራ ሀብት" ማለት የንግድ ሥራ በማከናወን ሂደት በሙሉ ወይም በከፊል የንግድ ሥራ ገቢ ለማግኘት የተያዘ ወይም ጥቅም ላይ የዋለ የንግድ ሥራ ሀብት ነው።

4. "የንግድ ሥራ ገቢ" ማለት በማናቸውም ሰው አማካኝነት ለትርፍ የሚከናወን የኢንዱስትሪ፣ የንግድ፣ የግብርና፣ የሙያ ወይም የጣልቃ ገብ ሥራ እንቅስቃሴ ወይም፣ በኢትዮጵያ የንግድ ህግ እንደ ንግድ ሥራ ዕውቅና ከተሰጠው ማናቸውም ሌላ እንቅስቃሴ የሚገኝ ገቢ ሲሆን በዚህ አዋጅ በአንቀጽ 21 የተሰጠውን ትርጉም ይጨምራል።

2. Definitions

A term used in this proclamation that is defined in the Regional Tax Administration Proclamation shall have the meaning in the Regional Tax Administration proclamation unless defined otherwise in this proclamation. In addition to this, for the implementation of this proclamation:-

1. "Amount" includes an amount-in kind;

2. "Business" means

a) Any industrial, commercial, Professional or vocational activity conducted for profit and whether conducted continuously or short-term, but does not include the rendering of services as an employee or the rental of buildings;

b) Any other activity recognized as a trade under the Commercial Code; or

c) Any activity, other than the rental of buildings, of a share company or private limited company whatever the objects of the company.

3. "Business asset" means an asset held or used in the conduct of a business wholly or partly to derive business income;

4. "Business income" means an income found from any industrial, commercial, agricultural, professional or vocational activity or any other activity recognized as business by the commercial code of Ethiopia and carried on by any person for profit, and shall include definition that has been rendered by Article 21 of this proclamation;

5. "ማግኘት" ማለት፤

ሀ/ ለንግድ ሥራ እና ለኪራይ ገቢ ግብር፤

1. በተሰብሳቢና ተከፋይ የሒሣብ አያያዝ ዘዴ ሒሳቡን ለሚይዝ ግብር ክፋይ፤ ለመቀበል የሚያስችል መብት ማግኘት፤

2. ሒሳቡን በጥሬ ገንዘብ እንቅስቃሴ ላይ በተመሠረተ የሒሳብ አያያዝ ዘዴ ለሚይዝ ግብር ክፋይ፤ መቀበል፤ ወይም

ለ/ በዚህ አዋጅ መሠረት ለተጣለ ማንኛውም ሌላ ግብር፤ መቀበል ነው።

6. "የትርፍ ድርሻ" ማለት አንድ ድርጅት ለአባላቱ የሚያከፋፍለው የትርፍ ድርሻ ሲሆን የሚከተሉትን ይጨምራል።

ሀ/ የድርጅቱ ካፒታል በከፊል ሲቀንስ ለአባሉ በአባልነቱ ተመላሽ የሚደረግለት ከካፒታሉ ውስጥ ከተቀነሰው በስሙ ከተመዘገበ የአባልነት ጥቅም ዋጋ በላይ የሆነው የገንዘብ መጠን፤

ለ/ ድርጅቱ መልሶ በመሸጡ ወይም በመዘጋቱ ወይም ከባንያው በመፍረሱ ወይም ሽርክና በመቋረጡ ምክንያት የአባልነት ጥቅም ሲሰረዝ ለአባሉ ተመላሽ የተደረገለት በካፒታሉ ውስጥ ከነበረው በስሙ ከተመዘገበ የአባልነት ጥቅም ዋጋ በላይ የሆነው የገንዘብ መጠን፤

5. "Derive" means:

a) for the business and rental income tax:

1. for a tax payer accounting for on an accruals basis, the arising of the right to receive; or

2. for a tax payer accounting for tax on a cash basis, received; or

b) for any other tax imposed under this Proclamation, received.

6. "Dividend" means a distribution of profits by a body to a member and includes the following:

a) An amount returned by a body to a member in respect of a membership interest on a partial reduction in the capital of the body to the extent that the amount returned exceeds the amount by which the nominal alue of the membership interest was reduced;

b) An amount returned by a body to a member on redemption or cancellation of a membership interest, including on **liquidation** of a company or termination of a parthership, to the extent that the amount returned exceeds the nominal value of the membership interest;

ሐ. ድርጅቱ ለአንድ የድርጅት አባል ወይም ከአባሉ ጋር ግንኙነት ላለው ሰው ትርፍ የማከፋፈል ውጤት በሚያስከትል ግብይት ያበደረው ማንኛውም የገንዘብ መጠን፤ ለአንድ ሀብት ወይም አገልግሎት የፈጸመው ክፍያ፤ የቀረበ ማንኛውም ሀብት ወይም አገልግሎት ዋጋ፤ ወይም የተተወ የብድር ዕዳ፤

7. "ተቀጣሪ" ማለት ራሱን ችሎ የሚሠራን የሥራ ተቋራጭ ሳይጨምር በሌላ ሰው መሪነትና ቁጥጥር ሥር ሆኖ አገልግሎት ለመስጠት በቋሚነት ወይም በጊዜያዊነት የተቀጠረ ግለሰብ ሲሆን የድርጅት ዳይሬክተርን ወይም በድርጅቱ አመራር ውስጥ ኃላፊነት የተሰጠውን ሌላ ሰው እንዲሁም ተጿሚንና የሕዝብ ተመራጭን ጨምሮ የመንግሥት ሥራ ኃላፊን ያጠቃልላል፡
8. "ቀጣሪ" ማለት ተቀጣሪን የቀጠረ ወይም ለተቀጣሪው ደመወዝ የሚከፍል ሰው ነው፡፡
9. "ከመቀጠር የሚገኝ ገቢ" ማለት ከመቀጠር በጥሬ ገንዘብ ወይም በዓይነት የተገኘ ማንኛውም ክፍያ ወይም ጥቅም ሲሆን በዚህ አዋጅ አንቀጽ 12 የተሰጠውን ትርጉም ይጨምራል፡፡
10. "ከግብር ነፃ የሆነ ገቢ" ማለት በዚህ አዋጅ ሠንጠረዥ "ሠ" ከግብር ነፃ የሆነ ገቢ ነው፡፡
11. "የፋይናንስ ሪፖርት አቀራረብ ደረጃዎች" ማለት በፋይናንስ ሪፖርት አዘገጃጀትና አቀራረብ አዋጅ የተደነገጉት የፋይናንስ ሪፖርት አቀራረብ ደረጃዎች ናቸው፡፡
12. "ጠቅላላ ገቢ" ማለት ወጪዎች ተቀናሽ ከመደረጋቸው በፊት አንድ ሰው ያገኘው በሠንጠረዥ "ለ" ወይም "ሐ" ሥር የሚወድቅ ጠቅላላ ገቢ ነው፡፡

c) An amount of loan, payment for an asset or service, value of any asset or services provided, or any debt obligation released, by a body to, or in favour of, a member or a related person of a member to the extent that the transaction is, in substance, a distribution of profits;

7. "Employee" means an individual engaged, whether on a permanent or temporary basis, to perform services under the direction and control of another person, other than as an independent contractor, and includes a director or other holder of an office in the management of a body, and government appointees and elected persons holding public offices.
8. "Employer" means a person who engages or remunerates an employee.
9. "Employment income" means any payment or benefit that comes from employment, in cash or in-kind, includes a definition rendered under Article 12 of this proclamation;
10. "Exempt income" means income exempt from tax under schedule "E" of this proclamation;
11. "Financial reporting standards" means the financial reporting standards stipulated under the Financial Reporting Proclamation;
12. "Gross income" in relation to a person, means the total income taxable under Schedules "B" or "C" derived by the person without deduction of expenditures;

13. "የማይንቀሳቀስ ሀብት" በአንቀጽ 36 በተደነገገው መሠረት በማዕድን ወይም በነዳጅ ሀብት ላይ ያለን መብት ወይም የማዕድን ወይም የነዳጅ መረጃን ይጨምራል።
14. "ገቢ" ማለት መደበኛ ያልሆነ ገቢን ጨምሮ ከማንኛውም ምንጭ በጥራ ገንዘብ ወይም በዓይነት የተገኘ ወይም በማንኛውም መንገድ ለግብር ከፋይ የተከፈለው፣ በስሙ የተያዘለት ወይም የተቀበለው ማንኛውም የኢኮኖሚ ጥቅም ነው።
15. "ራሱን የቻለ ሥራ ተቋራጭ" ማለት ሥራውን በአመዛኙ በራሱ የመምራትና የመቆጣጠር በቂ ሥልጣን በሚሰጠው ውል መሠረት አገልግሎት የሚሰጥ ግለሰብ ነው።
16. "ወለድ" ማለት ገንዘብን ለመጠቀም ወይም የክፍያ ጊዜን ለማራዘም በየጊዜው ወይም በአንድ ጊዜ የሚከፈል የገንዘብ መጠን ሲሆን ቅናሽን፣ ፕሪሚየምን ወይም ሌሎች ተመሳሳይ ክፍያዎችንም ይጨምራል።
17. "የሥራ አመራር ክፍያ" ማለት ለሥራ አመራር ወይም አስተዳደራዊ አገልግሎት የሚከፈል የገንዘብ መጠን ሲሆን ከመቀጠር የሚገኝ ገቢን አይጨምርም።
18. "ባለስልጣን" ማለት የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ገቢዎች ባለስልጣን ነው።
19. "ቢሮ" ወይም "የቢሮ ሃላፊ" ማለት የገንዘብና ኢኮኖሚ ትብብር ቢሮ ወይም የዚሁ ቢሮ ሃላፊ ነው።

13. "Immovable asset" includes a mining or petroleum right, or mining or petroleum information, as defined in Article 36 of this Proclamation;
14. "Income" means every form of economic benefit, including non-recurring gains, in cash or kind from whatever source derived and in whatever form paid, credited, or received;
15. "Independent contractor" means an individual engaged to perform services under an agreement by which the individual retains substantial authority to direct and control the manner in which the services are to be performed;
16. "Interest" means a periodic or lump sum amount, however described as consideration for the use of money or being given time to pay, and includes a discount, premium, or other functionally equivalent amount;
17. "Management fee" means an amount as consideration for the rendering of any managerial or administrative service, but does not include employment income;
18. "Authority" means the Amhara National Regional state **Revenues** Authority;
19. "Bureau" or "Bureau Head" means the Finance and Economic Cooperation Bureau or the Head of Finance and Economic Cooperation Bureau;

20. “መስተዳድር ምክር ቤት” ማለት የአማራ ብሔራዊ ክልል መስተዳድር ምክር ቤት ነው።

21. “መቀበል” የሚከተሉትን ያጠቃልላል።

ሀ/ ግብር ከፋዩ በሚያቀርበው ጥያቄ ወይም በሕግ መሠረት ገንዘቡ በግብር ከፋዩ ስም ጥቅም ላይ ሲውል፤

ለ/ ለግብር ከፋዩ ጥቅም ተብሎ ገንዘቡ መልሶ ሥራ ላይ ሲውል ወይም ሲጠራቀም ወይም ደግሞ ለካፒታል ማሳደጊያ ሲውል፤

ሐ/ የግብር ከፋዩ ጥቅም ወደ ባንክ ሂሳብ ውስጥ ሲገባ ወይም ወደ መጠባበቂያ ገንዘብ ሲዘዋወር፤

መ/ በሌላ በማናቸውም መልኩ ለግብር ከፋዩ የተያዘለት ሲሆን፤

22. “ሮያሊቲ” ማለት ከዚህ በታች ከተመለከቱት ለማንኛውም ጉዳይ በአንድ ጊዜ ወይም በየጊዜው የሚከፈል የገንዘብ መጠን ነው።

ሀ/ ማንኛውንም የሥነ-ጽሑፍ፣ የሥነ ጥበብ፣ ወይም የሳይንሳዊ ሥራ የቅጂ መብት ሲሆን፣ የሲኒማቶግራፊ ፊልሞችና ለሬድዮ፣ ለቴሌቪዥን ወይም ለኢንተርኔት ሥርጭት የሚውሉ ፊልሞችና፣ ቴፖችን መጠቀም ወይም ለመጠቀም መብት ማግኘትን ይጨምራል፤

ለ/ ከቴሌቪዥን ወይም ከሬድዮ ወይም ከኢንተርኔት ሥርጭት ጋር ተያይዞ በሳተላይት፣ በኬብል፣ በአፕቲክ ፋይበር፣ ወይም በሌላ ተመሳሳይ ቴክኖሎጂ የሚተላለፉ ወይም የሚታዩ ምስሎችን፣ ወይም ድምፆችን ወይም ሁለቱንም መቀበል ወይም ለመቀበል የሚያስችል መብት ማግኘት፤

20. “Council of Regional Government” means the Amhara National Regional State council of the Regional Government;

21. “Received” includes:

a) Applied on behalf of the Taxpayer either at the request of the Taxpayer or under any law;

b) Reinvested, accumulated or capitalized for the benefit of the taxpayer;

c) Credited to an account or carried to a reserve for the benefit of the taxpayer; or

d) Otherwise made available to the taxpayer.

22. “Royalty” means a periodic or lump sum amount as consideration for any of the following:

a) The use of, or the right to use any copyright of literary, artistic, or scientific work, including cinematography films, and films and tapes for radio, television, or internet broadcasting;

b) The receipt of, or right to receive, visual images or sounds, or both, transmitted by satellite, cable, optic fiber, or similar technology in connection with television, radio, or internet broadcasting;

ሐ/ ማንኛውንም የፈጠራ ባለቤትነት መብት፣ ፈጠራ፣ የንግድ ምልክት፣ ንድፍ ወይም ሞዴል፣ ፕላን፣ የሚስጥር ቀመር ወይም ሂደት ወይም ሌላ ተመሳሳይ ሀብት ወይም መብት መጠቀም ወይም የመጠቀም መብት ማግኘት፤

መ/ ማንኛውንም ኢንዱስትሪያዊ፣ የንግድ ወይም ሳይንሳዊ መሣሪያ መጠቀም ወይም ለመጠቀም መብት ማግኘት፤

ሠ/ ማንኛውንም ኢንዱስትሪያዊ፣ የንግድ ወይም ሳይንሳዊ ተሞክሮ የሚመለከት መረጃ መጠቀም ወይም የመጠቀም መብት ማግኘት፤

ረ/ በዚህ አንቀጽ ከፊደል ተራ (ሀ-ሠ) የተዘረዘሩትን ሀብቶች ወይም መብቶች መጠቀም እንዲቻል በተጨማሪነትና በተቀጽላነት የሚሰጥ ድጋፍ፤

23. "የግብር ዓመት" ማለት

ሀ/ ለግለሰብ ሲሆን፣ ባለሥልጣኑ በጽሑፍ ፈቃድ ካልሰጠ እና በጽሑፍ ማስታወቂያው የተወሰኑትን ቅድመ ሁኔታዎች በማሟላት ግለሰቡ የራሱን የሂሳብ ዓመት ካልተጠቀመ በስተቀር፣ ከሐምሌ 1 ቀን እስከ ሰኔ 30 ቀን ያለው የአንድ ዓመት ጊዜ ነው።

ለ/ ለድርጅት ሲሆን የድርጅቱ የሂሳብ ዓመት፣ ወይም

ሐ/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 28 የተወሰነው የመሸጋገሪያ የሂሳብ ዓመት ነው።

c) The use of, or the right to use any patent, invention, trademark, design or model, plan, secret formula or process, or other like asset or right;

d) The use of, or the right to use any industrial, commercial, or scientific equipment;

e) The use of, or the right to use any information concerning industrial, commercial, or scientific experience;

f) The supply of assistance that is ancillary and subsidiary to, and is furnished as a means of enabling the application or enjoyment of asset or a right referred to in paragraphs (a) - (e) of this sub-article.

23. "Tax year" means:

a) For an individual, the one-year period from 1st Hamle to 30th Sene, unless the authority has granted permission, by notice in writing and subject to such conditions as may be specified by the authority in the notice, for the individual to use its accounting year as the individuals tax year;

b) For a body, the accounting year of the body; or

c) A transitional accounting year as determined under article 28 of this proclamation.

24. "ግብር ከፋይ" ማለት በዚህ አዋጅ መሠረት ግብር የመክፈል ግዴታ የተጣለበት ሰው ነው።
25. "የቴክኒክ ክፍያ" ማለት ለቴክኒካዊ፣ ሙያዊ፣ ወይም ለማማከር አገልግሎት የሚከፈል ክፍያ ሲሆን፣ የቴክኒክ ወይም ሌሎች ባለሙያዎችን ለመጠቀም የሚከፈል ክፍያን ይጨምራል።
26. "የንግድ ዕቃ" የሚከተሉትንም ይጨምራል።
 ሀ/ ማንኛውም የተመረተ፣ የተፈበረከ፣ የተገዛ ወይም ለማምረት፣ ለመሸጥ ወይም ለመለወጥ በማናቸውም ሁኔታ የተገኘ ዕቃ፣
 ለ/ በማምረት ወይም በመፈብረክ ሂደት ውስጥ ጥቅም ላይ የሚውል ማንኛውም ጥሬ ዕቃ ወይም አላቂ ዕቃ፣ ወይም
 ሐ/ ለጭነት ወይም ለሥራ የሚያገለግሉ እንስሳትን ሳይጨምር ማንኛውም እንስሳ
27. "ዋና ባለቤትነት" ማለት በድርጅቱ ውስጥ በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ መንገድ ግንኙነት ባለው ድርጅት ወይም ድርጅቶች ወይም በግለሰቦች አማካኝነት ወይም በግለሰብ ባለቤትነት ሥር ባልሆነ ተቋም አማካኝነት የተያዘ የባለቤትነት ጥቅም ነው።
28. "ድርጅት" ማለት ከብንያ፣ የሽርክና ማህበር፣ የመንግስት የልማት ድርጅት ወይም የመንግሥት የፋይናንስ ድርጅት ወይም ሌላ በኢትዮጵያ ወይም በውጭ ሀገር የተመሠረተ የሰዎች ድርጅት ነው።
29. "ከብንያ" ማለት የራሱ ሕጋዊ ሰውነት ያለው በኢትዮጵያ የንግድ ሕግ መሠረት የንግድ ሥራ ለመሥራት የተቋቋመ ድርጅት ሲሆን፣ በሌላ ሀገር ሕግ መሠረት የተመሠረተን ተመሳሳይ የንግድ ድርጅት ይጨምራል።

24. "Taxpayer" means a person liable for tax under this Proclamation;
25. "Technical fee" means a fee for technical, professional, or consultancy services, including a fee for the provision of services of technical or other personnel;
26. "Trading stock" includes;
- a) Anything produced, manufactured, purchased, or otherwise acquired for manufacture, sale, or exchange;
 - b) Any raw materials or consumables used in a production or manufacturing process; or
 - c) Any livestock, but not including animals used as beasts of burdon or working beasts.
27. "Underlying ownership" in relation to a body, means a membership interest in the body held directly, or indirectly through an interposed body or bodies, by an individual or by an entity not ultimately owned by individuals;
28. "Body" means a company, a partnership, a public development enterprise or a public financial agency or other formulated public body in Ethiopia or foreign country;
29. "Company" means a commercial business organisation established in accordance with the Commercial Code of Ethiopia and having legal personality, and includes any equivalent entity incorporated or formed under a foreign law;

30. "ግብር ቀንሶ ገቢ የማድረግ ኃላፊነት የተጣለበት ሰው" ማለት ከሚከፍለው ክፍያ ላይ በዚህ አዋጅ ክፍል አስር መሠረት ግብር ቀንሶ የማስቀረት ኃላፊነት ያለበት ሰው ነው።

31. "ግብር ተቀናሽ የሚደረግበት ገቢ" ማለት በዚህ አዋጅ ክፍል አሥር መሠረት ግብር ተቀንሶ የሚያዝበት ገቢ ማለት ነው።

3. የግብር ከፋይ ደረጃዎች

1. ለዚህ አዋጅ አፈፃፀም ሲባል የሚከተሉት የግብር ከፋይ ደረጃዎች ይኖራሉ።

ሀ/ የደረጃ "ሀ" ግብር ከፋይ፤

1/ ድርጅት ወይም

2/ ጠቅላላ ዓመታዊ ገቢው ብር 1,000,000 ወይም ከዚህ በላይ የሆነ ማንኛውም ሌላ ሰው

ለ/ የደረጃ "ለ" ግብር ከፋይ የሚባለው ድርጅትን ሳይጨምር ዓመታዊ ጠቅላላ ገቢው ከብር 1,000,000 የሚያንስ ነገር ግን ብር 500,000 እና ከዚያ በላይ የሆነ ማንኛውም ሰው

ሐ/ ደረጃ "ሐ" ግብር ከፋይ የሚባለው ድርጅትን ሳይጨምር ዓመታዊ ጠቅላላ ገቢው ከብር 500,000 የሚያንስ ሰው ነው።

2. ግብር ከፋዩ የደረጃ ለውጥ ማድረግ የሚያስችል ሽያጭ በግብር ዘመኑ መፈጸሙን ከአረጋገጠ ከሚቀጥለው በጀት አመት ጀምሮ ለደረጃው የተቀመጡ ግዴታዎችን ተግባራዊ ማድረግ ይኖርበታል።

30. "Withholding agent" means a person liable to withhold tax under Part Ten of this proclamation from a payment made by the person.

31. "Withholding income" means income from which tax is required to be withheld under Part Ten of this Proclamation.

3. Categories of Taxpayer

1. For the purposes of this proclamation there shall be the following categories of business taxpayers,

a. Category "A" Taxpayer being;

1/ A body, or

2/ Any other person having an annual gross income of Birr 1,000,000 or more;

b. Category "B" Taxpayer being a person, other than a body, having an annual gross income of Birr 500,000 or more but less than 1,000,000;

c. Category "C" taxpayer being a person other than a body, having an annual gross income of less than Birr 500,000.

2 The taxpayer shall implement duties set for the standard commencing from the new budget year, where it assures in the budget year that enables selling amount for change of standard;

3 የታክስ ባለሥልጣኑ ታክስ ከፋይ የሚያሳውቀውን ገቢ ወይም የሚያገኘውን ሌላ መረጃ መሠረት በማድረግ ለግብር ዓመቱ የግብር ከፋይ ደረጃ የተለወጠ መሆኑን ወይም አለመሆኑን ይወስናል።

4 ቢሮው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተመለከተውንና ግብር ከፋዮችን የደረጃ "ሀ"፣ የደረጃ "ለ" ወይም የደረጃ "ሐ" ግብር ከፋይ ብሎ ለመመደብ የሚያስችለውን ዓመታዊ ጠቅላላ የገቢ መጠን በኢኮኖሚ ጥናት ላይ በመመስረት ቢያንስ በአምስት አመት ጊዜ ውስጥ ማሻሻል አለበት።

4. በቋሚነት የሚሠራ ድርጅት

1. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2)፣(3)፣(4) እና (5) ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው፣ "በቋሚነት የሚሠራ ድርጅት" የሚባለው ማናቸውም ሰው የንግድ ሥራውን በሙሉ ወይም በከፊል የሚያከናውንበት ቋሚ የንግድ ሥራ ቦታ ነው።

2. ከዚህ በታች የተዘረዘሩት በቋሚነት የሚሠራ ድርጅት ተደርገው ይወሰዳሉ።

ሀ/ ዋናኛ ተግባሩ የድርጅቱ አገናኝ ሆኖ ከሚያገልገል ጽ/ቤት በስተቀር የአስተዳደር ሥራ የሚከናወንበት ቦታ፣ ቢሮ፣ ፋብሪካ፣ መጋዘን ወይም ወርክሾፕ፣

ለ/ የማዕድን ማምረቻ ሥፍራ፣ የነዳጅ ወይም የጋዝ ጉድጓድ፣ የግንባታ ጠጠር ማምረቻ፣ ወይም ሌላ ማናቸውም የተፈጥሮ ሀብት ፍለጋ፣ ወይም ማምረት ሥራ የሚከናወንበት ቦታ፣

3 The authority may, on the basis of income declarations filed by a taxpayer or any other information available to the authority, determine whether the taxpayer's category has changed for a tax year;

4 The Bureau shall, after ascertaining by economic analysis, change the annual gross income thresholds in sub-article /1/ of this article, for the classification of a taxpayer as a category "A" taxpayer category"B" taxpayer of category"C" taxpayer, revise the taxpayer standards at least with in five years.

4. Permanent Establishment

1) Subject to the provisions of sub-articles (2), (3), (4) and (5) of this Article, "a permanent establishment" is a fixed place of business through which the business of a person is wholly or partly conducted.

2) The following are specifically treated as a permanent establishment;

a) A place of management, office, factory, ware house, of workshop, but does not include an office that has representation of the person's business as its sole activity;

b) A mine site, oil or gas well, quarry, or other place of exploration for, or extraction of, natural resources;

ሐ/ ለአንድ ወይም ለተያያዙ ፕሮጀክቶች በአንድ ዓመት ጊዜ ውስጥ ከ183 (አንድ መቶ ሰማንያ ሦስት) ቀናት በላይ ለሆነ ጊዜ ተቀጣሪዎችን ወይም ሌሎች ሠራተኞችን በመመደብ የምክር አገልግሎትን ጨምሮ ሌሎች ማናቸውም አገልግሎቶች የሚሰጡበት ቦታ፤

3. የግንባታው ሥራ፣ ፕሮጀክቱ ወይም የሥራ እንቅስቃሴው ከ183 (አንድ መቶ ሰማንያ ሦስት) ቀናት በላይ የሚቆይ እስከሆነ ድረስ የህንፃ ግንባታ ሥራ የሚከናወንበት ሥፍራ፣ የግንባታ፣ የመገጣጠም ወይም የተከለ ፕሮጀክት ወይም ከእነዚህ ጋር የተገናኙ የቁጥጥር ሥራዎች በቋሚነት የሚሠሩ ድርጅት ተደርገው ይወሰዳሉ፡፡

4. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) እና (2) የተደነገገው ቢኖርም ራሱን ችሎ የሚሠራ ወኪል በመደበኛ የንግድ ሥራ አካሄድ ከሚያከናውነው ተግባር በስተቀር ማናቸውም ሰው "ወካይ" ተብሎ ለሚጠራ ሌላ ሰው ወኪል በመሆን በሌላ ሰው ስም የሚሰራ በሚሆንበት ጊዜ ወኪሉ የወካዩ በቋሚነት የሚሠሩ ድርጅት ነው የሚባለው፤

ሀ/ በወካዩ ስም በቋሚነት ውሎችን የሚደራደር፣ ወይም

ለ/ በወካዩ ስም የንግድ ዕቃዎችን ለማስረከብ አካማችቶ የሚይዝ ከሆነ ነው፡፡

c) The Furnishing of services, including consultancy services, by a person, including through employees or other personnel engaged by the person for such purpose, but only when activities of that nature continue for the same or a connected project for a period or periods aggregating more than 183 (one hundred eighty three) days in any one-year period.

3/ A building site, or a construction, assembly, or installation project, or supervisory activities connected with such site or project shall be a permanent establishment only when the site, project, or activities continue for more than one hundred eighty three days;

4/ Despite sub-articles(1) and (2) of this article, when a person, other than an agent of independent status acting in the ordinary course of business, acts on behalf of another person(referred to as the “principal”) the first mentioned person shall be a permanent establishment of the principal if the person;

a) regularly negotiates contracts on behalf of the principal; or

b) Maintains a stock of goods from which the person regularly delivers goods on behalf of the principal.

5. በዚህ አንቀጽ "ራሱን ችሎ የሚሠራ ወኪል" ማለት በሚወክለው ሰው ቁጥጥር ስር ሳይሆን ራሱን ችሎ የሚሠራ ደላላ፣ የኮሚሽን ወኪል ወይም ሌላ ወኪል ሲሆን፣ የንግድ ወይም የፋይናንስ ግንኙነታቸው ራሳቸውን ችለው ከሚሠሩ ሰዎች የተለየ የሆነውን በብቸኝነት ወይም በዋነኝነት ለአንድ ሰው ወኪል በመሆን የሚሠሩትን አይጨምርም፡፡

5. ነዋሪነት

1. የሚከተሉት የኢትዮጵያ ነዋሪዎች ናቸው፡፡

ሀ/ ነዋሪ የሆነ ግለሰብ፣

ለ/ ነዋሪ የሆነ ድርጅት፣

ሐ/ የክልሉ መንግስት እንዲሁም ማናቸውም በክልሉ ውስጥ የሚገኙ ዞን አስተዳደር ወይም የከተማ አስተዳደር

2. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) እና (4) እንደተጠበቁ ሆነው፤ አንድ ግለሰብ በኢትዮጵያ ነዋሪ ነው የሚባለው፡-

ሀ/ በኢትዮጵያ ውስጥ ቋሚ የመኖሪያ አድራሻ ያለው፣

ለ/ በኢትዮጵያ ውስጥ በአንድ ዓመት ጊዜ ውስጥ ሳያቋርጥ ወይም በመመላለስ ከ183 (አንድ መቶ ሰማንያ ሶስት) ቀናት በላይ የኖረ ግለሰብ፣

3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) መሠረት "የተያዘው የግብር ዓመት" ተብሎ ለሚጠቀሰው ለአንድ የግብር ዓመት ነዋሪ የሆነ ግለሰብ ባለፈው የግብር ዓመት ነዋሪ ያልሆነ እንደሆነ በተያዘው የግብር ዓመት እንደነዋሪ ሆኖ የሚቆጠረው ለመጀመሪያ ጊዜ ኢትዮጵያ ውስጥ መኖር ከጀመረበት ቀን አንስቶ ነው፡፡

5/ In this article, “agent of independent status” means a broker, general commition agent, or other agent acting independently of the person that they represent, but does not include a person who acts solely or principally for another person if their commercial and financial relations differ from those that would have been made between independent persons.

5. Residence

1. The following are residents of Ethiopia;

- A resident individval;
- a resident body;
- The regional government, as well as, any zone administration or city administration of the region.

2.subject to sub-articles (3) and (4) of this article, a resident individual is an individual who;

- has a domicile in Ethiopia;
- is present in Ethiopia, contineously or intermittently, for more than 183 days in a one-year period.

3. An individual who is a resident individual under sub-article (2) of this article for a tax year (referred to as the “current tax year”), but who was not a resident individual for the preceding tax year shall be treated as a resident individual in the current tax year only for the period commencing on the day on which the individual was first present in Ethiopia;

4. አንድ ግለሰብ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት በተያዘው የግብር ዓመት ነዋሪ ሆኖ፤ ነገር ግን በሚቀጥለው የግብር ዓመት ነዋሪ ያልሆነ እንደሆነ፤ በተያዘው የግብር ዓመት እንደ ነዋሪ ሆኖ የሚቆጠረው ግለሰብ ለመጨረሻ ጊዜ ኢትዮጵያ ውስጥ ከኖረበት ቀን በፊት ላለው ጊዜ ነው፡

5. አንድ ድርጅት በኢትዮጵያ ነዋሪ ነው የሚባለው፡-

ሀ/ በኢትዮጵያ ውስጥ የተቋቋመ ወይም የተመሠረተ እንደሆነ፤

ለ/ ወሳኝ የሆነ አመራር የሚያካሂድበት ሥፍራ በኢትዮጵያ ውስጥ ያለው እንደሆነ፤ ነው፡፡

6. በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ከባንያ በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ድርጅት ነው፡፡

7. ነዋሪ ያልሆነ ሰው የሚባለው ማንኛውም በኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆነ ሰው ነው፡፡

6. የገቢ ምንጭ

1. አንድ ተቀጣሪ ከመቀጠር የሚያገኘው ገቢ በኢትዮጵያ የመነጨ ነው የሚባለው፡-

ሀ/ ክፍያው የሚፈጸምበት ሥፍራ ግምት ውስጥ ሳይገባ ኢትዮጵያ ውስጥ ከሚከናወን የቅጥር አገልግሎት የተገኘ ገቢ፤ ወይም

ለ/ የቅጥር አገልግሎቱ የትም ቢከናወን በኢትዮጵያ መንግሥት ወይም በኢትዮጵያ መንግሥት ስም ክፍያው ለተቀጣሪው ከተፈፀመ፤

2. በቋሚነት በሚሠራ ድርጅት አማካይነት ከኢትዮጵያ ውጪ የሚያገኘውን ገቢ ሳይጨምር፤ በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ሰው በኢትዮጵያ ውስጥ የሚያፈራው የንግድ ሥራ ገቢ በኢትዮጵያ ውስጥ የተገኘ ገቢ ይሆናል፡፡

4/ An individual who is a resident individual under sub-article (2) of this Article for the current tax year but who is not a resident for the following tax year shall be treated as a resident individual in the current tax year only for the period ending on the last day on which the individual was present in Ethiopia;

5/ A resident body is a body that;

a) is incorporated or formed in Ethiopia; or

b) has its place of effective management in Ethiopia

6/ A resident company is a company that is a resident body;

7/ A non-resident is any person who is not a resident of Ethiopia.

6/ Source of Income

1. Employment income derived by an employee shall be Ethiopian source income;

a. To the extent that it is derived in respect of employment exercised in Ethiopia, wherever paid; or

b. If it is paid to the employee by, or on behalf of, the government of Ethiopia, wherever the employment is exercised.

2. Business income derived by a resident of Ethiopia shall be Ethiopian source income except to the extent that it is attributable to a business conducted by the resident through a permanent establishment outside Ethiopia;

3. በኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆነ ሰው የንግድ ሥራ ገቢ ኢትዮጵያ ውስጥ የተገኘ ነው የሚባለው፡-

ሀ/ ነዋሪ ያልሆነ ሰው በቋሚነት በሚሰራ ድርጅቱ አማካይነት ኢትዮጵያ ውስጥ ከሚያካሂደው የንግድ ሥራ የተገኘ ገቢ ሲሆን፤

ለ/ በኢትዮጵያ ውስጥ ነዋሪ ያልሆነው ሰው በቋሚነት በሚሰራ ድርጅት አማካይነት ከሚሸጣቸው እቃዎች ወይም ሸቀጦች ጋር አንድ ዓይነት ወይም ተመሳሳይ የሆኑ እቃዎችን ወይም ሸቀጦችን ኢትዮጵያ ውስጥ በመሸጥ የሚያገኘው ገቢ፤

ሐ/ በኢትዮጵያ ውስጥ ነዋሪ ያልሆነው ሰው በቋሚነት የሚሰራ ድርጅት ከሚያከናውናቸው ማናቸውም የንግድ ሥራዎች ጋር አንድ ዓይነት ወይም ተመሳሳይ የሆኑ ሌሎች የንግድ ሥራ እንቅስቃሴዎችን ኢትዮጵያ ውስጥ በማከናወን የሚያገኘው ገቢ፤

4. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1)፣(2) እና (3) የተመለከተው ቢኖርም፤ የሚከተሉት ገቢዎች ኢትዮጵያ ውስጥ የመነጨ ገቢዎች ናቸው፡-

ሀ/ በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ድርጅት ለአንድ ሰው የሚከፍለው የትርፍ ድርሻ፤

ለ/ የሚከተሉትን ሀብቶች በማከራየት የሚገኝ ገቢ፤

1. በኢትዮጵያ ውስጥ የሚገኝ የማይንቀሳቀስ ሀብት ወይም
2. በአንቀጽ 55 መሠረት ግብር የሚከፈልበት በኢትዮጵያ ውስጥ የሚገኝ የሚንቀሳቀስ ሀብት፤

3/ Business income derived by a non-resident shall be Ethiopian source income to the extent that it is attributable to:

- a) a business conducted by the non-resident through a permanent establishment in Ethiopia;
- b) sales in Ethiopia by the non-resident of goods or merchandise of the same or similar kind as those sold by the non-resident through a permanent establishment in Ethiopia; or
- c) Any other business activity conducted by the non- resident in Ethiopia of the same or similar kind as that conducted by the non-resident through a permanent establishment in Ethiopia.

4/ Despite sub-articles(1), (2), and (3) of this article, income derived by a person shall be ethioian source income if it is;

- a) a dividened paid to the person by a resident body;
- b) rental income from the lease of
 - 1/ immovable asset located in Ethiopia; or
 - 2/ movable asset located in Ethiopia subject to tax under article 55 of this proclamation.

ሐ/ የሚከተሉትን ሀብቶች በማስተላለፍ የሚገኝ ገቢ፡-

1. በኢትዮጵያ ውስጥ የሚገኝ የማይንቀሳቀስ ሀብት፤

2. ከ50% በላይ በሚሆነው በሀብቱ ዋጋ ላይ ያለው ጥቅም በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ መንገድ በአንድ ወይም ከአንድ በላይ በሆኑ የተዛመዱ ድርጅቶች የተያዘ በሚሆንበት ጊዜ በኢትዮጵያ ውስጥ በሚገኝ የማይንቀሳቀስ ሀብቱ ላይ ያለ ጥቅም፤

3. በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ኩባንያ ያወጣው አክሲዮን ወይም ቦንድ፤

መ/ በኢትዮጵያ ውስጥ የሚገኝ መድን ለተገባለት አደጋ (ስጋት) የሚከፈል የመድን አረቦን፤

ሠ/ በኢትዮጵያ ውስጥ ከሚከናወን የመዝናኛ ወይም ስፖርታዊ እንቅስቃሴ የሚገኝ ገቢ፤

ረ/ በኢትዮጵያ ውስጥ የሚካሄዱ የዕድል ሙከራዎችን በማሸነፍ የሚገኝ ገቢ፤

ሰ/ በዚህ አዋጅ መሠረት ግብር የሚከፈልበትን ወለድ፣ ሮያሊቲ፣ የሥራ አመራር ክፍያ ወይም የቴክኒክ አገልግሎት ክፍያ በሚመለከት፡-

1. በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነው ሰው በቋሚነት በሚሠራ ድርጅት አማካይነት ውጭ ሀገር ለሚያካሂደው የንግድ ሥራ ያወጣውን ወጪ ሳይጨምር፤ በኢትዮጵያ ነዋሪ ለሆነ ሰው

c) a gain arising from the disposal of the following;

1/ immovable asset located in Ethiopia;

2/ a membership interest in a body, if more than 50% of the value of the interest is driven, directly or indirectly through one or more interposed bodies, from immovable asset located in Ethiopia;

3/ shares in, or bonds issued by, a resident company;

d) an insurance premium relating to the insurance of a risk in Ethiopia;

e) Income from a performance or sporting event taking place in Ethiopia;

f) Winnings from a game of chance held in Ethiopia;

g) Interest, royalty, management fee, technical fee, or other income subject to tax under this proclamation.

1/ paid to the person by a resident of Ethiopia, other than as an expenditure of a business conducted by the resident through a permanent establishment outside Ethiopia; or

2. በኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆነ ሰው ኢትዮጵያ ውስጥ ባለው በቋሚነት የሚሠራ ድርጅት አማካይነት በኢትዮጵያ ውስጥ ለሚያካሂደው የንግድ ሥራ የሚፈጽመው ክፍያ፤

5. ከኢትዮጵያ ውስጥ ያልመነጨ ማንኛውም ገቢ የውጭ ሀገር ገቢ ነው።

7. የተፈጻሚነት ወሰን

1. ይህ አዋጅ ተፈጻሚ የሚሆነው በግል የሚኖርሱ ገበሬዎችን ሳይጨምር በፌዴራል ሕገ መንግሥት አንቀጽ 97 እና 98 ስር ለብሄራዊ ክልሉ ተለይቶ በተሰጠው የግብር ስልጣን ለሚሸፈኑ ግብር ከፋዮች ላይ ነው።
2. አዋጁ በክልሉ ውስጥ ነዋሪ የሆኑ ሰዎች በክልሉ ውስጥ እና ከክልሉ ውጭ በሚያገኙት በማናቸውም ገቢ ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።
3. በክልሉ ውስጥ ነዋሪ ያልሆኑ ሰዎችን በተመለከተ አዋጁ ተፈጻሚነት የሚኖረው በክልሉ ውስጥ በሚያገኙት ገቢ ላይ ነው።

8. የገቢ ዓንጠረዦች

1. በዚህ አዋጅ የተደነገገው የገቢ ግብር በሚከተሉት ዓንጠረዦች መሠረት ይከፈላል።

ሀ/ ዓንጠረዥ "ሀ" ከመቀጠር የሚገኝ ገቢ፤

ለ/ ዓንጠረዥ "ለ" ከቤት ኪራይ የሚገኝ ገቢ፤

ሐ/ ዓንጠረዥ "ሐ" ከንግድ ሥራ የሚገኝ ገቢ

መ/ ዓንጠረዥ "መ" ሌሎች ገቢዎች፤

ሠ/ ዓንጠረዥ "ሠ" ከገቢ ግብር ነፃ የሆኑ ገቢዎች፤

2/ paid to the person by a non-resident as an expenditure of a business conducted by the non-resident through a permanent establishment in Ethiopia.

5/ Foreign income is any income that is not Ethiopian source income.

7/ Scope of Application

1. This proclamation shall apply to the national Region power of taxation of the region as prescribed by articles /97/ and /98/ of the federal constitution with the excluding of private farmers;
2. The proclamation shall apply to the residents of the region on any income that shall be generated in and outside of the region;
3. The proclamation shall be applicable on income generated in the region, with regard to non-residents of the region.

8/ Schedules of income

1. The proclamation provides for the taxation of income in accordance with the following schedules;
 - a) Schedule 'A; income from employment;
 - b) schedule 'B; income from rental of buildings;
 - c) schedule 'C; income from business;
 - d) schedule 'D; other income;
 - e) schedule 'E; exempt income;

2. የዚህ አዋጅ አንቀጽ 61(2) ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ፣ ግብር ከፋዩ በግብር ዓመቱ በአንድ ሠንጠረዥ ውስጥ ከሚወድቁ ከተለያዩ የገቢ ምንጮች ገቢ ያገኝ እንደሆነ ሁሉም ገቢዎች ተጣምረው በዚያው ሠንጠረዥ ሥር የዓመቱን ግብር ይከፍላል።

9. የገቢ ግብር የመክፈል ግዴታ

ማንኛውም ገቢ የሚያገኝ ሰው በዚህ አዋጅና በታክስ አስተዳደር አዋጅ መሠረት ግብር የመክፈል ግዴታ አለበት።

ክፍል ሁለት

ሠንጠረዥ "ሀ"፣ ከመቀጠር የሚገኝ ገቢ

10. ከመቀጠር በሚገኝ ገቢ ላይ ግብር ስለመጣል

1. በዚህ አዋጅ በአንቀጽ 81 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ፣ ማንኛውም ተቀጣሪ በአንድ ወር ውስጥ ከመቀጠር ከሚያገኘው ጠቅላላ የወር ወይም የወሩ ክፍል ገቢ ላይ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 11 በተወሰኑት ምጣኔዎች መሠረት በእያንዳንዱ ወር ግብር ይከፍላል።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት ከመቀጠር በሚገኝ ወርሀዊ ገቢ ላይ የሚጣለው የገቢ ግብር ተቀጣሪው በአንድ ወር ውስጥ በሚያገኘው ጠቅላላ ወርሃዊ ወይም በወሩ ክፍል ገቢ ላይ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 11 መሠረት ተፈጻሚ የሚሆነውን ምጣኔ መሠረት በማድረግ ይሰላል።
3. ተቀጣሪው በመቀጠር የሚገኘውን ገቢ ለማግኘት የሚያወጣው ማንኛውም ወጭ በተቀናሽ ሊያዝለት አይችልም።

2. Subject to article 61(2) of this proclamation, a taxpayer that derives income from different sources subject to tax under the same schedule for a tax year shall be taxable under the schedule on the total income for the year.

9/ Obligation To Pay Income Tax

Every person deriving income shall pay income tax in accordance with this proclamation and the tax administration proclamation

PART TWO

SCHEDULE 'A' INCOME FROM EMPLOYMENT

10/ Imposition of Employment Income Tax

1. Without prejudice to Article 81 of this Proclamation, Employment income tax shall be imposed for each calendar month or part thereof at the rate or rates specified in Article 11 of this Proclamation on an employee who receives employment income during the month or part thereof.
2. The employment income tax imposed on an employee under sub-article (1) of this article for a month shall be calculated by applying the rate or rates of tax applicable to the employee under article /11/ of this proclamation to the total employment income received by the employee for the month or part of in same;
3. An employee shall not be allowed a deduction for any expenditure incurred in deriving employment income;

4/ ለዚህ ሠንጠረዥና ለዚህ አዋጅ አንቀጽ 84 አፈጻጸም ሲባል፤ በነሐሴና በጳጉሜ ወራት የሚከፈለው የቅጥር ገቢ ተደምሮ እንደ የአንድ ወር ደመወዝ ግብር ይከፈልበታል።

5/ በአንድ ተቀጣሪ ላይ የዚህ አዋጅ አንቀጽ 80(1) ድንጋጌ ተፈጻሚ የተደረገ እንደሆነ በመቀጠር በተገኘው ገቢ ላይ ተቀጣሪው የከፈለው ታክስ የመጨረሻ ይሆናል። ቀጣሪው በአንቀጽ 84 መሠረት ከተቀጣሪው የሚፈለገውን የገቢ ግብር ቀንሶ ያስቀረ እንደሆነ ግብሩ እንደተከፈለ ይቆጠራል።

11. በመቀጠር በሚገኝ ገቢ ላይ ተፈጻሚ

የሚሆኑ ምጣኔዎች

ከመቀጠር በሚገኝ ገቢ ላይ ለሚጣለው ግብር ተፈጻሚ የሚሆኑት ምጣኔዎች የሚከተሉት ናቸው፡-

በየወሩ ከመቀጠር የሚገኝ ገቢ በብር		ከመቀጠር በሚገኝ ገቢ ላይ ተፈጻሚ የሚሆን ምጣኔ
ክብር	እስከ ብር	
0	600	0%
601	1,650	10%
1,651	3,200	15%
3,201	5,250	20%
5,251	7,800	25%
7,801	10,900	30%
ከ10,900	በላይ	35%

12. ከመቀጠር የሚገኝ ገቢ

1. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) እና (3) ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው፤ ከመቀጠር የሚገኙ ገቢዎች የሚባሉት የሚከተሉት ናቸው፡-

4. For the purposes of this schedule and article 84 of this proclamation, the employment income attributable to the months of Nehassie and pagumen shall be aggregated and treated as the employment income of a single calendar month;

5. If Article 80 (1) applies to an employee, the employment income tax payable by the employee shall be a final tax on the employment income of the employee and the tax shall be discharged if the employer has withheld tax from the income in accordance with article 84 of this proclamation.

11/ Employment Income Tax Rates

The rates of employment income tax are;

Employment Income (Per month Birr)	Employment Income Tax Rate
0 -- 600	0%
601 -- 1,650	10%
1,651 -- 3,200	15%
3,201 -- 5,250	20%
5,251 -- 7,800	25%
7,801 -- 10,900	30%
Over 10,900	35%

12/ Employment Income

1/ Subject to sub-articles (2) and (3) of this article, employment income means the following;

ሀ/ ሠራተኛው ካለፈው፣ አሁን ካለው ወይም ወደፊት ከሚመጣው ቅጥር ጋር በተያያዘ የተቀበለው ደመወዝ፣ ምንዳ፣ አበል፣ ጉርሻ፣ ኮሚሽን፣ የመልካም ሥራ አፈፃፀም ማበረታቻ ስጦታ ወይም ሌላ የአገልግሎት ዋጋ ክፍያ፣

ለ/ ያለፈን፣ የአሁኑን ወይም የወደፊትን ቅጥር አስመልክቶ ሠራተኛው የሚቀበለው የዓይነት ጥቅማ ጥቅም ዋጋ፣

ሐ/ ተቀጣሪው ከሥራ ሲቀነስ፣ ሥራውን ሲለቅ ወይም ሥራውን እንዲለቅ ለማግባባት የሚከፈል ገንዘብን ጨምሮ የሥራ ውል በመቋረጡ ምክንያት በፈቃደኝነት፣ በስምምነት ወይም በዳኝነት ውሳኔ መሠረት የተቀበለው ማንኛውም የገንዘብ መጠን፣

2. በመቀጠር የሚገኝ ገቢ ከግብር ነፃ የተደረገን ገቢ አይጨምርም፡፡

3. ማንኛውም ቀጣሪ ተቀጣሪው መክፈል የሚኖርበትን ግብር ከተቀጣሪው ገቢ ላይ ሳይቀንስ ራሱ ለተቀጣሪው በሙሉ ወይም በከፊል የከፈለለት እንደሆነ፣ በቀጣሪው የተከፈለው የግብር መጠን ተቀጣሪው ከመቀጠር ከሚያገኘው ግብር በሚከፈልበት የገንዘብ መጠን ላይ ተደምሮ ግብሩ ይሰላል፡

4. የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ከደመወዝ ሌላ በዓይነት የሚሰጡ ጥቅማጥቅሞች ዋጋ እና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሰረት አልፎ አልፎ የሚገኝ ተጠቃለው የሚከፈሉ ገቢዎች የሚወሰንበትንና ግብር የሚከፈልበትን ሁኔታ አስመልክቶ ደንብ ያወጣል፡፡

a) salary, wages, an allowance, bonus, commission, gratuity, or other remuneration received by an employee in respect of a past, current, or future employment;

b) The value of fringe benefits received by an employee in respect of a past, current, or future employment;

c) an amount received by an employee on termination of employment, whether paid voluntarily, under an agreement, or as a result of legal proceedings, including any compensation for redundancy or loss of employment, or a golden handshake payment.

2/ Employment income shall not include exempt income;

3/ If an employer pays the employment income tax payable by an employee, in whole or part, without withholding tax from the employment income of the employee, the amount of tax paid by the employer shall be included in the employment income of the employee;

4/ The council of the regional Government shall make regulations for determining the value and taxation, which are payable incomes inclusibely sometimes pursuant to subarticl 1 of this article, of fringe benefits.

ክፍል ሦስት

ሠንጠረዥ "ለ" ከቤት ኪራይ የሚገኝ ገቢ

13. በቤት ኪራይ ገቢ ላይ ግብር ስለመጣል

1. ቤት በማከራየት ገቢ የሚያገኝ ሰው በዚህ አዋጅ አንቀጽ 14 በተመለከተው ምጣኔ ወይም ምጣኔዎች መሠረት በእያንዳንዱ የግብር ዓመት የቤት ኪራይ ገቢ ግብር ይከፍላል፡፡
2. በግብር ዓመቱ አንድ ግብር ከፋይ ከቤት ኪራይ በሚያገኘው ገቢ ላይ የሚከፈለው ግብር በዚህ አዋጅ አንቀጽ 14 ሥር የተመለከቱትን ምጣኔዎች ግብር በሚከፈልበት ዓመታዊ ገቢ ላይ ተፈፃሚ በማድረግ ይሰላል፡፡
3. ይህ ሠንጠረዥ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 55 መሠረት የኪራይ ገቢ ግብር ለሚከፈልበት ገቢ ተፈጻሚነት አይኖረውም፡፡

14. የኪራይ ገቢ ግብር ምጣኔዎች

1. በድርጅቶች የኪራይ ገቢ ላይ ተፈጻሚ የሚሆነው የግብር ምጣኔ 30 በመቶ ነው፡፡
2. በግለሰቦች የኪራይ ገቢ ላይ ተፈጻሚ የሚሆኑት ምጣኔዎች የሚከተሉት ናቸው፡፡

ግብር የሚከፈልበት የኪራይ ገቢ በዓመት		የግብር ምጣኔ
ክብር	እስከ ብር	
0	7,200	0%
7,201	19,800	10%
19,801	38,400	15%
38,401	63,000	20%
63,001	93,600	25%
93,601	130,800	30%
ከ130,800	በላይ	35%

PART THREE

SCHEDULE 'B' INCOME FROM RENTAL OF BUILDINGS

13/ Impositon of Rental Income Tax

1. Rental Income tax shall be imposed for each tax year at the rate or rates specified in Article /14/ of this proclamation on a person renting out a building or buildings who has taxable rental income for the year;
2. The rental income tax payable by a taxpayer for a tax year shall be calculated by applying the rate or rates of tax applicable to the taxpayer under article 14 of this proclamation to the taxable rental income of the taxpayer for the year
3. This schedule shall not apply to rental income subject to tax under article 55.

14/ Rental Income Tax Rates

1. The rate of rental income tax applicable to a body is 30%;
2. The rates of rental income tax applicable to an individual are;

Taxable Rental Income (per year) Birr	Rental Income Tax Rate
0 -- 7,200	0%
7,201 -- 19,800	10%
19,801 -- 38,400	15%
38,401 -- 63,000	20%
63,001 -- 93,600	25%
93,601 -- 130,800	30%
Over 130,800	35%

15. ግብር የሚከፈልበት የኪራይ ገቢ

1. የአንድ ግብር ከፋይ ግብር የሚከፈልበት የግብር ዓመቱ የኪራይ ገቢ ነው የሚባለው ግብር ከፋዩ በግብር ዓመቱ ውስጥ ቤት በማከራየት ካገኘው ጠቅላላ ዓመታዊ ገቢ ላይ ለግብር ከፋዩ የተፈቀደው ጠቅላላ ወጪ ተቀናሽ ተደርጎ የሚቀረው ገቢ ነው።
2. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) እና (4) እንደተጠበቁ ሆነው፣ አንድ ግብር ከፋይ በግብር ዓመቱ ቤት በማከራየት የሚያገኘው ጠቅላላ ገቢ የሚከተሉትን ይጨምራል፦

ሀ/ የኪራይ ዋጋ ጭማሪን ወይም ተመሳሳይ ክፍያዎችን ጨምሮ፣ በኪራይ ውሉ መሠረት ግብር ከፋዩ በዓመቱ የሚያገኘው ማናቸውም የገንዘብ መጠን፣

ለ/ በኪራይ ውሉ መሠረት ተከራዩ አከራዩን በመወከል በግብር ዓመቱ ለሌሎች የሚከፍላቸው ክፍያዎች፣

ሐ/ ግብር ከፋዩ ጉዳቱን ለማስተካከል ያልተጠቀመበት እና በቤቱ ላይ ለሚደርሰው ጉዳት ማስተካከያ ይሆን ዘንድ የያዘው እና በግብር ዓመቱ ለግብር ከፋዩ ገቢ የተደረገው ማንኛውም ቦንድ፣ ዋስትና ወይም ተመሳሳይ የገንዘብ መጠን፣

መ/ ለግብር ከፋዩ ከሚከፈለው ኪራይ በተጨማሪ በኪራዩ ውል መሠረት ተከራዩ ራሱ ለቤቱ እድሳት ወይም ማሻሻያ የሚያወጣው የገንዘብ መጠን፣

15/ Taxable Rental Income

1. The taxable rental income of a taxpayer for a tax year is the gross amount of income derived by the taxpayer from the rental of a building for the year reduced by the total amount of deductions allowed to the taxpayer for the year;
2. Subject to sub-articles (3) and (4) Of this article, the gross amount of income derived by a taxpayer from the rental of a building for a tax year shall include the following:
 - a) All amounts derived by the tax payer during the year under the lease agreement, including any lease premium or similiary amount;
 - b) All payments made by the lessee during the year on behalf of the lessor according to the lease agreement;
 - c) the amount of any bond, security, or similar amount that, during the year, the taxpayer is entitled to retain as a result of damage to the building and that has not been used by the taxpayer in *reparing* the damage to the building;
 - d) the value of any renovation or improbement made under the lease agreement to the building when the cost was borne by the lessee in addition to the rent payable to the taxpayer.

3. ግብር ከፋዩ ቤቱን ያከራየው ከዕቃዎች ጋር በሚሆንበት ጊዜ፣ ያገኘው ጠቅላላ ገቢ ከዕቃዎቹ የተገኘውን የኪራይ ገቢም ያጠቃልላል።
4. ግብር ከፋዩ ቤት በማከራየት የሚያገኘው ጠቅላላ ገቢ ከገቢ ግብር ነጻ የሆነን ገቢ አይጨምርም።
5. በአንድ የግብር ዓመት የሂሳብ መዝገብ የመያዝ ግዴታ የሌለበት ግብር ከፋይ ግብር የሚከፈልበት ገቢ በሚሰላበት ጊዜ የሚከተሉት ወጭዎች በተቀናሽ ይያዛሉ፡-
 - ሀ/ ታክስን ሳይጨምር ለመሬቱ ወይም ከተከራየው ቤት ጋር በተገናኘ ግብር ከፋዩ ለመንግሥት ወይም ለከተማ አስተዳደር በግብር ዓመቱ ውስጥ የከፈላቸው ክፍያዎች፤
 - ለ/ ለቤቶች፣ ለቤት ዕቃና መሣሪያ ማደሻ፣ መጠገኛና ለእርጅና መተኪያ የሚሆን ከቤት፣ ከቤት ዕቃ እና ከመሳሪያ ኪራይ ከሚገኘው ጠቅላላ ገንዘብ ላይ ሃምሳ በመቶ፤
6. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 5 ድንጋጌ በማናቸውም ምክንያት በዚህ አዋጅ መሠረት የሂሳብ መዝገብ የመያዝ ግዴታ ላለባቸው ግብር ከፋዮች ተፈፃሚ ሊሆን አይችልም።
7. የሂሳብ መዝገብ የሚይዝ ግብር ከፋይ የዓመቱ ግብር የሚከፈልበት ገቢ በሚሰላበት ጊዜ ገቢውን ለማግኘት የወጣና በታክስ ከፋዩ የተከፈለ ወጪ ተቀናሽ የሚደረግ ሲሆን፣ ይህም ወጪ የሚከተሉትን ይጨምራል፡-

3. If a taxpayer leases a furnished building, the gross amount of income deribed by the taxpayer from the lease of the building shall include any amount attributable to the lease of the furniture or equipment;
4. The gross amount of income derived by a taxpayer from the lease of a building shall not include exempt income;
5. In computing the taxable rental income for a tax year of a taxpayer who does not maintain books of account, a deduction shall be allowed for the following amounts;
 - a) any fees and charges, but not tax, levied by a state or city administration in respect of the land or building leased and paid by the taxpayer during the year;
 - b) An amount equal to fifty percent (50%) of the gross rental income derived by the taxpayer for the year as an allowance for the repair, maintenance, and depreciation of the building, furniture, and equipment.
6. The provisions of sub-article /5/ of this article shall not be applicable for taxpayers who are required to maintain books of account under this proclamation, for any reason what so ever;
7. In computing the taxable rental income for a tax year of a taxpayer who maintains books of account, a deduction shall be allowed for any expenditures to the extent necessarily in curred by the taxpayer in deriving rental income and paid during the year including;

ሀ/ ቤቱ ያረፈበት መሬት ኪራይ፤

ለ/ የጥገና ወጭ፤

ሐ/ የቤቱ፣ የቤት ዕቃዎችና የመሣሪያዎች የእርጅና ቅናሽ፤

መ/ ወለድና የመድን አረቦን፤

ሠ/ ታክስን ሳይጨምር ለመሬቱ ወይም ከተከራየው ቤት ጋር በተገናኘ ግብር ከፋዩ ለመንግሥት ወይም ለከተማ አስተዳደር የከፈላቸው ክፍያዎች፤

16. የተከራይ አከራዮች

1. የተከራይ አከራይ በግብር ዓመቱ ያገኘው ግብር የሚከፈልበት ገቢ ነው የሚባለው የተከራይ አከራይ በግብር ዓመቱ ከተቀበለው ጠቅላላ የኪራይ ገቢ ላይ ለዋናው አከራይ የሚከፍለው ኪራይ እንዲሁም ገቢውን ለማግኘት ያወጣቸው ሌሎች አስፈላጊ ወጪዎች ከተቀነሰ በኋላ የሚቀረው የገንዘብ መጠን ነው፡፡
2. ተከራይ የተከራየውን ቤት መልሶ እንዲያከራይ የሚፈቅድ የቤት ባለቤት ተከራይ ግብሩን ሳይከፍል ቢቀር ስለእርሱ ሆኖ ግብሩን የመክፈል ኃላፊነት ይኖርበታል፡፡

17. የሚከራይ አዲስ ቤትን ስለማሳወቅ

1. ለኪራይ የሚሰራ ቤት ተሰርቶ እንዳለቀ ወይም ቤቱ እንደተከራየ፣ ከሁለቱ በሚቀድመው ጊዜ የቤቱ ባለቤትና የቤቱ ሥራ ተቋራጭ የቤቱ ግንባታ የተጠናቀቀ ወይም የተከራየ መሆኑን ከቤቱ ኪራይ በሚገኘው ገቢ ላይ የሚፈለገውን ግብር መክፈል ያለበትን ሰው ስም፣ አድራሻና የታክስ ከፋይ መለያ ቁጥር፣ ቤቱ ለሚገኝበት የቀበሌ አስተዳደር ወይም የአካባቢ አስተዳደር ማስታወቅ አለባቸው፡፡

- a) the cost of the lease of land on which the building is situated;
- b) repairs and maintenance;
- c) depreciation of the building furniture and equipment;
- d) interest and insurance premiums; and
- e) Fees and charges, but not tax, levied by a state or city administration in respect of the land or building leased.

16. Sub-Leases

1. The taxable rental income of a sub-lessor of a building for a tax year shall be the difference between the total rental income received by the sub-lessor during the year and the total rental income paid to the lessor of the building plus other expenses to the extent necessarily incurred by the sub lessor to generate the income.
2. The owner of the building who allows a lessee to sub-lease the building shall be liable for the rental income tax payable by the lessee if the lessee fails to pay the tax.

17. New Rental Building Notification

- 1/ At the earlier of the time construction of a rental building is completed or when the building is rented, the owner of the building and the builder shall notify the kebele administration or local administration in which the building is located about the completion and the name, address, and TIN of the person liable for rental income tax with respect to the building;

2. የቀበሌው አስተዳደር እና የአካባቢው አስተዳደር በማስታወቂያው መሠረት የተገኘውን መረጃ ለባለሥልጣኑ መግለጽ አለባቸው፡፡

ክፍል አራት

ሠንጠረዥ “ሐ” ከንግድ ሥራ የሚገኝ ገቢ

ምዕራፍ አንድ

ከንግድ ሥራ በሚገኝ ገቢ ላይ ግብርን ስለመጣል

18. በንግድ ሥራ ገቢ ላይ ግብርን ስለመጣል

1. በዚህ ክፍል የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ፤ በግብር ዓመቱ ግብር የሚከፈልበት ገቢ ያለው ሰው በእያንዳንዱ የግብር ዓመት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 19 በተመለከተው ምጣኔ ወይም ምጣኔዎች መሠረት የንግድ ሥራ ገቢ ግብር ይከፍላል፡፡
2. አንድ ግብር ከፋይ በአንድ የግብር ዓመት የሚከፍለው የንግድ ሥራ ገቢ ግብር የሚሰላው በዚህ አዋጅ አንቀጽ 19 የተመለከተው ምጣኔ ወይም ምጣኔዎች በግብር ከፋይ የግብር ዓመት ግብር የሚከፈልበት ገቢ ላይ ተፈጻሚ እንዲሆኑ በማድረግ ነው፡፡

19. በንግድ ሥራ ገቢ ላይ ተፈጻሚ የሚሆኑ ምጣኔዎች

1. በድርጅት ላይ ተፈጻሚ የሚሆነው የንግድ ሥራ ገቢ የግብር መጣኔ ሰላሳ በመቶ (30%) ነው፡፡
2. በግለሰቦች ላይ ተፈጻሚ የሚሆኑ የንግድ ሥራ ገቢ ምጣኔዎች የሚከተሉት ናቸው፡፡

- 2/ The kebele administration and Local administration shall communicate the information contained in the notification to the authority.

PART FOUR

SCHEDULE ‘C’-INCOME FROM BUSINESS

CHAPTER ONE

IMPOSITION OF BUSINESS INCOME TAX

18. Impositionm Of Business Income Tax

1. Subject to provisions of this part, business income tax shall be imposed for each tax year at the rate or rates specified in article /19/ of this proclamation on a person conducting business that has taxable income for the year;
2. The business income tax payable by a taxpayer for a tax year shall be calculated applying the rate or rates of tax applicable to the taxpayer under article /19/ of this proclamation to the taxable income of the taxpayer for the year.

19/ Business Income Tax Rates

1. The rate of business income tax applicable to a body is (30%)
2. The rates of business income tax applicable to an individual are:

አንግድ ሥራ የሚገኝ ግብር የሚከፈልበት ገቢ በዓመት		የግብር መጣኔ
ከብር	እስከ ብር	
0	7,200	0%
7,201	19,800	10%
19,801	38,400	15%
38,401	63,000	20%
63,001	93,600	25%
93,601	130,800	30%
ከ130,800	በላይ	35%

3. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ድንጋጌ ቢኖርም ጥቃቅን ኢንተርፕራይዞች ግብር የሚከፍሉት በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ሥር በተመለከቱት ምጣኔዎች መሠረት ይሆናል።
4. ለዚህ አንቀጽ አፈፃፀም "ጥቃቅን ኢንተርፕራይዝ" የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ቴክኒክ ሙያና ኢንተርፕራይዞች ልማት ቢሮ ለማቋቋም በወጣው የመስተዳድር ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 205/2003 ዓ.ም የተሰጠውን ትርጉም ይይዛል

20. ግብር የሚከፈልበት የንግድ ሥራ ገቢ

1. የአንድ ግብር ከፋይ ግብር የሚከፈልበት ዓመታዊ የንግድ ሥራ ገቢ ነው የሚባለው አንግድ ሥራ ከተገኝ ጠቅላላ ዓመታዊ ገቢ ላይ ለግብር ከፋዩ የተፈቀዱት ወጪዎች ተቀናሽ ከተደረጉ በኋላ የሚገኘው የገቢ መጠን ነው።

Taxable Income (Per year) Birr	Business Income Tax Rate
0 -- 7,200	0%
7,201 -- 19,800	10%
19,801 -- 38,400	15%
38,401 -- 63,000	20%
63,001 -- 93,600	25%
93,601 -- 130,800	30%
Over 130,800	35%

3. Not with standing sub- article /1/ of this article, micro enterprises shall pay income tax in accordance with rates pursuant to sub-article /2/ of this article
4. For the purpose of this Article “Micro Enterprises” shall maintain the rendered definition by Amhara National Regional State technic vocation and enterprises development bureau establishment, issued with the government council regulation No. 205/2011

20/ Taxable Business Income

1. The taxable business income of a taxpayer for a tax year shall be the total business income of the taxpayer for the year reduced by the total deductions allowed to the taxpayer for the year;

2. በዚህ አዋጅ ሌሎች ድንጋጌዎች፣ የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት በሚያወጣቸው ደንቦች እና ቢሮ በሚያወጣው መመሪያ የሚደረጉ ማሻሻያዎች እንደተጠበቁ ሆነው፣ የአንድ ግብር ከፋይ ግብር የሚከፈልበት የግብር ዓመቱ ገቢ የሚወሰነው ግብር ከፋይ በፋይናንስ ሪፖርት አቀራረብ ደረጃዎች መሠረት በሚያዘጋጀው የትርፍና ኪሳራ ወይም ገቢ መግለጫ ላይ በመመስረት ይሆናል፡፡

21. የንግድ ሥራ ገቢ

1. የዚህ አዋጅ ሌሎች ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው፣ በአንድ የግብር ዓመት የአንድ የንግድ ሥራ ገቢ ግብር ከፋይ የንግድ ገቢ የሚከተሉትን ይጨምራል፡-

ሀ/ ከመቀጠር የሚገኝ ገቢን ሳይጨምር ግብር ከፋይ ዕቃዎችን በማስተላለፍ እንዲሁም አገልግሎቶችን በመስጠት የሚያገኘውን የገንዘብ መጠን ጨምሮ በግብር ዓመቱ ከንግድ ሥራ ያገኘው ጠቅላላ ገንዘብ መጠን፤

ለ/ ለንግድ የሚውል ዕቃን ሳይጨምር በግብር ዓመቱ የንግድ ሥራ ሀብትን በማስተላለፍ የሚገኝ የገንዘብ መጠን፤

ሐ/ በዚህ አዋጅ መሠረት ለግብር ዓመቱ የግብር ከፋይ ገቢ ተደርጎ የሚወሰድ ሌላ ማንኛውም የገንዘብ መጠን፤

2/ ከንግድ ሥራ የሚገኝ ገቢ ከገቢ ግብር ነፃ የተደረገን ገቢ አይጨምርም፡፡

2/ The taxable business income of a taxpayer for a tax year shall be determined in accordance with the profit and loss, or income statement, of the taxpayer for the year prepared in accordance with the financial reporting standards, subject to any modifications made in this proclamation, regulations made by the council of regional government, and directives issued by the bureau.

21/ Business Income

1. Subject to other provision of this proclamation, the business income of a taxpayer for a tax year shall include the following;

a) the gross amounts derived by the tax payer during the year from the conduct of a business, including the gross proceeds from the disposal of trading stock and the gross fees for the provision of services (other than employment income);

b) a gain on disposal of a business asset (other than trading stock) made by the taxpayer during the tax year;

c) Any other amount included in business income of the taxpayer for the tax year under this proclamation.

2. Business income shall not include an amount that is exempt income;

3/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (4) ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ፣ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1(ለ) መሠረት በንግድ ሥራ ገቢ ውስጥ የሚካተተው የንግድ ሥራ ሀብትን በማስተላለፍ የሚገኝ ገቢ ከንግድ ሥራ ሀብቱ የመዝገብ ዋጋ በላይ የሆነው የንግድ ሥራ ሀብቱ በሚተላለፍበት ጊዜ ከተላለፈው ሀብት የተገኘው ገቢ ነው።

4/ አንድ የንግድ ሥራ ሀብት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 56 መሠረት ግብር የሚከፈልበት ከሆነ፡-

ሀ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1(ለ) መሠረት በንግድ ሥራ ገቢ ውስጥ የሚካተተውን የንግድ ሥራ ሀብትን በማስተላለፍ የሚገኘውን ገቢ ለንግድ ሥራው ሀብት የተደረገው ወጪ ከንግድ ሥራው ሀብት የተጣራ የመዝገብ ዋጋ የሚበልጠው የገንዘብ መጠን ሲሆን፤

ለ/ ከወጪው በላይ በሚገኘው ጥቅም ላይ በአንቀጽ 56 መሠረት ግብር ይከፈልበታል።

22. ተቀናሽ የሚደረጉ ወጪዎች

1. የዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው፣ በግብር ዓመቱ የግብር ከፋዩን ግብር የሚከፈልበት ገቢ ለመወሰን በተቀናሽ የሚያዙት ወጪዎች የሚከተሉትን ይጨምራሉ፡-

ሀ/ በንግድ ሥራው ገቢው ውስጥ የተካተቱትን ገቢዎች ለማግኘት፣ ለንግዱ ዋስትና ለመስጠትና የንግድ ሥራውን ለማስቀጠል በግብር ከፋዩ በግብር ዓመቱ ውስጥ የተደረጉ አስፈላጊ የሆኑ ወጪዎች፤

3. Subject to sub-article (4) of this article, the gain on disposal of a business asset included in business income under sub-article 1(b) of this article is the amount by which the consideration for the disposal of the asset exceeds the net book value of the asset at the time of disposal.

4. If a business asset is a taxable asset under article /56/ of this proclamation;

a) the gain on disposal of the asset included in business income under sub-article 1(b) of this article, is the amount (If any) by which the cost of the asset exceeds the net book value of the asset at the time of disposal; and

b) Any gain above cost is taxable under article /56/.

22/ Deductible Expenditures

1. Subject to provision of this proclamation, in determining the taxable income of a taxpayer for a tax year, the deductions allowed to a taxpayer shall include the following;

a) any expenditure to the extent necessarily incurred by the taxpayer during the year in deriving, securing, and maintaining amounts include in business income;

ለ/ በፋይናንስ ሪፖርት አቀራረብ ደረጃዎች በተመለከተው መሠረት የተሠላ በግብር ዓመቱ በግብር ከፋይ ለተሸጠ የንግድ ዕቃ የወጣ ወጪ፤

ሐ/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 25 በሚወሰነው መሠረት የንግድ ሥራ ገቢን ለማግኘት ሥራ ላይ የዋሉ ዋጋቸው የሚቀንስ ሀብቶች እና ግዙፋዊ ሀልዎት ለሌላቸው የንግድ ሀብቶች በግብር ዓመቱ የሚታሰበው ጠቅላላ የእርጅና ቅናሽ፤

መ/ ግብር ከፋይ የንግድ ዕቃን ሳይጨምር በግብር ዘመኑ የንግድ ሥራ ሀብትን ሲያስተላልፍ የሚገጥመው ኪሳራ፤

ሠ/ ለግብር ዘመኑ በዚህ አዋጅ መሠረት ለግብር ከፋይ በተቀናሽነት የሚፈቀድ ሌላ ማናቸውም ወጪ፤

2. ግብር የሚከፈልበት ሃብት ዋጋው የሚቀንስ ሀብት ካልሆነ በስተቀር፤ ግብር የሚከፈልበት ሃብት በሚተላለፍበት ጊዜ ለሚደርስ ኪሳራ የዚህ አዋጅ አንቀጽ 56 ተፈጻሚ የሚሆን ሲሆን የዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ(1) (መ) ግን ተፈጻሚ አይሆንም፡፡

3. ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1(መ) አፈጻጸም፤ የንግድ ሀብትን በማስተላለፍ የሚደርስ ኪሳራ የሚባለው ሀብቱ በተሸጠበት ጊዜ የሀብቱ የተጣራ የመዝገብ ዋጋ ሀብቱ ከተላለፈበት ዋጋ በሚበልጠው የገንዘብ መጠን ልክ ነው፡፡

23. የወለድ ወጪ

1. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 እና የዚህ አዋጅ አንቀጽ 47 እንደተጠበቁ ሆነው፤ ግብር ከፋይ የወሰደውን ብድር ወይም ሌላ ዕዳ ወይም ያደረገውን ስምምነት የንግድ ሥራ ገቢውን ለማግኘት ተግባር ያዋለው እስከሆነ ድረስ ከዚህ ጋር በተያያዘ የተከፈለው ወለድ የግብር ከፋይ የግብር ዓመቱ ግብር የሚከፈልበት ገቢ በሚወሰንበት ጊዜ እንደወጪ ይያዝላታል፡፡

b) the cost of trading stock disposed of by the taxpayer during the year as determined in accordance with the financial reporting standards;

c) the total amount by which the depreciable assets and business intangibles of the taxpayer have declined in value during the year from use in deriving business income as determined under article /25/ of this proclamation;

d) a loss on disposal of a business asset (other than trading stock) disposed of by the taxpayer during the year;

e) Any other amount allowed as a deduction to the taxpayer under this proclamation for the year.

2. Article /56/ of this proclamation and not sub-article 1(d) of this article shall apply to a loss on disposal of a taxable asset except when the taxable asset is a depreciable asset;

3. For the purposes of sub-article 1(d) of this article, a loss on disposal of a business asset is the amount by which the net book value of the asset at the time of disposal exceeds the consideration for the disposal.

23/ Interest Expenditure

1/ Subject to sub-article 2 of this article and article 47 of this proclamation, in determining taxable income of a taxpayer for a tax year, the taxpayer shall be allowed a deduction for any interest incurred by the taxpayer in a tax year to the extent that the taxpayer has used the proceeds or benefit of the debt or other instrument or agreement that gives rise to the interest to derive business income;

2. ለሚከተሉት ወጪዎች ተቀናሽ አይፈቀድም፡

ሀ/ ወለዱ በብሔራዊ ባንክ እና በንግድ ባንኮች መካከል በተደረገ ብድር ከሚታሰብ የወለድ ምጣኔ 2% የሚበልጥ ከሆነ በተቀናሽ አይያዝም፤ ነገር ግን ወለዱ፡-

1. በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ዕውቅና ለተሰጠው የፋይናንስ ተቋም ወይም

2. በኢትዮጵያ ለሚገኙ ሰዎች ብድር እንዲሰጥ ለተፈቀደለት የውጭ ሀገር ባንክ የተከፈለ ወይም የሚከፈል ከሆነ በተቀናሽ ይያዛል፡፡

ለ/ የወለዱ ገቢ ግንኙነት ባለው ሰው የሠንጠረዥ “መ “ ገቢ ውስጥ ካልተካተተ በስተቀር፤ አንድ ግብር ከፋይ በኢትዮጵያ ነዋሪ ለሆነ ግንኙነት ላለው ሰው የከፈለው ወይም የሚከፍለው ወለድ፤

24. ለበጎ አድራጎት ዓላማ የሚደረጉ ስጦታዎች

1. የግብር ከፋይ ግብር የሚከፈልበት የግብር ዓመቱ ገቢ በሚወሰንበት ጊዜ ግብር ከፋይ ያደረገው ስጦታ ተቀናሽ የሚደረገው ስጦታው ለሚከተሉት የተደረገ ሲሆን ነው፡-

ሀ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) ለተመለከተው የኢትዮጵያ የበጎ አድራጎት ድርጅት ወይም የኢትዮጵያ ማኅበር፤ ወይም

ለ/ መንግሥት ባደረገው ጥሪ መሠረት ለልማት፤ የሀገሪቱን ሉዓላዊነትና የግዛት አንድነት ለማስከበር፤ ሰው ሰራሽ ወይም የተፈጥሮ አደጋ ወይም ወረርሽኝ ለመከላከል ወይም ለተመሳሳይ ጥሪዎች ምላሽ ለመስጠት የተደረገ ከሆነ፤ ነው፡፡

2/ No deduction shall be allowed for the following

a) Interest paid or payable by a taxpayer in excess of the rate used between the national bank of Ethiopia and commercial banks increased by 2 percentage points unless the interest is paid to

1. financial institution recognized by the National Bank of Ethiopia; or

2. a foreign bank permitted to lend to persons in Ethiopia.

b) Interest paid or payable by a taxpayer to a related person who is a resident of Ethiopia except when the interest is included in the Schedule D of the related person.

24/ Charitable Donations

1. In determining the taxable income of a taxpayer for a tax year, the taxpayer shall be allowed a deduction for the amount of a donation when the donation is made;

a) to Ethiopian charities and Ethiopian societies defined in sub-article /3/ of this article

b) In response to a call for development or an emergency call issued by the government to defend the sovereignty and integrity of the country, to prevent or provide relief in relation to man made or natural disasters or an epidemic, or for any other similar cause.

2 በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት ለግብር ከፋዩ የሚፈቀደው ጠቅላላ ተቀናሽ ከግብር ከፋዩ ግብር ከሚከፈልበት የግብር ዓመቱ ገቢ 10% (አሥር በመቶ) መብለጥ የለበትም፡፡

3 ለዚህ አንቀጽ አፈጻጸም “የኢትዮጵያ የበጎ አድራጎት ድርጅት” ወይም “የኢትዮጵያ ማኅበር” በበጎ አድራጎት ድርጅቶችና ማህበራት አዋጅ ቁጥር 621/2001 የተሰጠው ትርጉም ይኖረዋል፡፡

25. የእርጅና ቅናሽ

1. የግብር ከፋዩን በግብር ዓመቱ ግብር የሚከፍልበትን ገቢ ለመወሰን ግብር ከፋዩ ገቢውን ለማስገኘት በግብር ዓመቱ ጥቅም ላይ ላዋላቸው እና ዋጋቸው ለሚቀንስ ሀብቶች እና ግዙፋዊ ሀልዎት ለሌላቸው የንግድ ሥራ ሀብቶች ዋጋቸው በቀነሰው የገንዘብ መጠን ልክ የእርጅና ቅናሽ ለማድረግ ይፈቀድለታል፡፡

2. የዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆኖ፣ ዋጋቸው ለሚቀንስ ሀብቶች እና ግዙፋዊ ሀልዎት ለሌላቸው የንግድ ሥራ ሀብቶች በየግብር ዓመቱ የሚደረገው የእርጅና ቅናሽ የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ ይወሰናል፡፡

3. አንድ ግብር ከፋይ በግብር ዓመቱ በሙሉ የንግድ ሥራ ገቢውን ለማግኘት ዋጋቸው የሚቀንስ ሀብቶች ወይም ግዙፋዊ ሀልዎት የሌላቸውን ሀብቶች ያልተጠቀመ እንደሆነ በዚህ አንቀጽ መሠረት የሚደረገው የእርጅና ቅናሽ የሚሰላው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት ሆኖ፣ የንግድ ሀብቱ ጥቅም ላይ ያልዋለበት ዓመት ሂሳብ ተመጣጣኝ በሆነ መልኩ ከተቀነሰ በኋላ ነው፡፡

2/ The total deduction allowed to a taxpayer under sub-article (1) of this article for a tax year shall not exceed 10% of the taxable income of the taxpayer for the year.

3/ For the implementation of this Proclamation, Ethiopian Charities and Ethiopian Societies shall have the meaning provided for under the Charities and Societies Proclamation No. 621/2009.

25/ Depreciation of depreciable assets and Business Intangibles

1/ In determining the taxable income of a taxpayer for a tax year, the taxpayer shall be allowed a deduction for the amount by which the depreciable assets and business intangibles of the taxpayer declined in value during the year through use in deriving business income;

2/ Subject to this proclamation, the amount by which the depreciable assets or business intangibles of a taxpayer decline in value during a tax year shall be computed in accordance with the regulations to be issued by the regional government council;

3/ If a taxpayer does not use a depreciable asset or business intangible for the whole of a tax year in deriving business income, the amount allowed as a deduction under this article shall be the amount computed in accordance with sub-article /2/ of this article reduced by the proportion of the year that the asset was not so used;

4. አንድ ግብር ከፋይ በአንድ የግብር ዓመት ውስጥ ዋጋው የሚቀንስ ሀብት እና ግዙፋዊ ህልዎት የሌለው ሀብት በክፍል የገቢ ግብር የሚከፈልበትን ገቢ ለማግኘት በክፍል ደግሞ ለሌላ አገልግሎት የተጠቀመበት እንደሆነ በዚህ አንቀጽ መሠረት የሚደረገው የእርጅና ቅናሽ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) መሠረት የሚደረገው ማስተካከያ ከግምት ውስጥ ገብቶ በንዑስ አንቀጽ (2) መሠረት የንግድ ሥራ ገቢውን ለማግኘት በዋለው መጠን የሚሰላ ይሆናል፡፡

5. አንድ ግብር ከፋይ በአንድ የግብር ዓመት ውስጥ ዋጋው የሚቀንስን ሀብት እና ግዙፋዊ ህልዎት የሌለው የንግድ ሥራ ሀብት በክፍል የገቢ ግብር የሚከፈልበትን ገቢ ለማስገኘት በክፍል ደግሞ ለሌላ አገልግሎት ከተጠቀመበት በኋላ ይህንን ሀብት በዚያው የግብር ዓመት ውስጥ ያስተላለፈው እንደሆነ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 22(1(ለ) ወይም 22(1(መ) የተደነገገው የትርፍ ወይም የኪሳራ መጠን የሚሠላው የንግድ ሥራው ያጋጠመው የትርፍ ወይም የኪሳራ መጠን ለንግድ ሥራው ገቢ በነበረው አስተዋጽኦ መጠን ሚዛናዊ በሆነ መንገድ እየተከፋፈለ ይሆናል፡፡

6. ዋጋቸው የሚቀንስ ሀብቶች ወይም ግዙፋዊ ህልዎት የሌላቸው የንግድ ሥራ ሀብቶች የእርጅና ቅናሽ መታሰብ የሚጀምረው ሀብቱ የንግድ ሥራ ገቢውን ለማስገኘት ለአገልግሎት ዝግጁ ከሆነበትና አገልግሎት መስጠት ከጀመረበት ቀን አንስቶ ሲሆን፤ በግብር ከፋዩ የተገነባ ህንፃ በሚሆንበት ጊዜ ተቆጣጣሪው ባለስልጣን ለግብር ከፋዩ የህንፃው ግንባታ መጠናቀቁን የሚያረጋግጥ የምስክር ወረቀት ከሰጠበት ቀን በፊት ሊሆን አይችልም፡፡

4/ If a taxpayer uses a depreciable asset or business intangible during a tax year partly to derive business income and partly for another use, the amount allowed as a deduction under this article shall be the proportion of the amount computed under sub-article (2) of this article (after taking account of any adjustment under sub-article(3) of this article)that relates to the derivation of business income;

5/ If a taxpayer has used a depreciable asset or business intangible partly in deriving business income and partly for another use and the taxpayer disposes of the asset or intangible during a tax year, the amount of the gain or loss on disposal to which article 21(1) (b) or 21(1) (d) of this proclamation applies shall be the fair proportional part of the of the gain or loss that relates to the derivation of business income;

6/ The depreciation of a depreciable asset or business intangible shall commence when the asset or intangible is ready and available for use in deriving business income, but, in the case of a building constructed by a taxpayer, not before the regulatory authority has issued the taxpayer with a certificate of completion for the building;

7. በዚህ አንቀጽ ውስጥ፤

ሀ/ “ግዙፋዊ ሀልዎት የሌላቸው የንግድ ሥራ ሃብቶች” ማለት በሙሉ ወይም በከፊል የንግድ ሥራ ገቢን ለማስገኘት የሚውሉ የሚከተሉት ሀብቶች ናቸው፡

1. የቅጅ መብት፣ ፓተንት፣ ዲዛይን ወይም ሞዴል፣ ፕላን፣ ምስጢራዊ ቀመር ወይም የአሠራር ሂደት፣ የንግድ ምልክት፣ ወይም ለተወሰነ ዘመን ብቻ የሚያገለግል ሌላ ተመሳሳይ ሀብት፤
2. የደንበኞች ዝርዝር፣ የሥርጭት መስመር ወይም የተለየ ስም፣ ምልክት ወይም ስዕል ወይም ለተወሰነ ዘመን ብቻ የሚያገለግል ሌላ ግዙፋዊ ሀልዎት የሌለው የንግድ ዘይቤ፤
3. ከአንድ ዓመት በላይ ሆኖ ለተወሰነ ጊዜ የሚያገለግል ከውል የሚመነጭ መብት (ወጭው አስቀድሞ የተከፈለንም ጨምሮ)፤
4. ማንኛውንም ግዙፋዊ ሀልዎት ያለውን የሚንቀሳቀስም ሆነ የማይንቀሳቀስ ሀብት ለማግኘት የወጣን ወጭ ሳይጨምር፣ ከአንድ ዓመት በላይ ጥቅም የሚሰጥ ወጪ፤

ለ/“ዋጋው የሚቀንስ ሀብት” ማለት የሚከተሉትን ሁኔታዎች የሚያሟላ ግዙፋዊ ሀልዎት ያለው የሚንቀሳቀስ ሀብት ሲሆን በማይንቀሳቀስ ሀብት ላይ የሚደረግ ማሻሻያንም ይጨምራል፡፡

7/ In this article

a) “business intangible” means any of the following when used wholly or partly to derive business income;

- 1/ a copyright, patent, design or model, plan, secret formula or process, trademark, or other like asset or right that has a limited useful life;
- 2/ a customer list, distribution channel, or unique name, symbol or picture, or other marketing intangible that has a limited useful life;
- 3/ Contractual rights (including arising as a result of a prepayment of an expenditure) with a benefit for a limited period, but which exceeds one year;
- 4/ an expenditure that provides an advantage or benefit for a period of more than one year, but not including expenditure incurred to acquire any tangible movable or immovable asset.

b) “depreciable asset” means tangible movable asset or structural improvement to immovable asset, that satisfy the following tangible asset

1. ከአንድ ዓመት የሚበልጥ የአገልግሎት ዘመን ያለው፤
2. በእርጅና ወይም ጊዜው በማለፍ ምክንያት ዋጋው ሊቀንስ የሚችል፤
3. በከፊል ወይም በሙሉ የንግድ ሥራ ገቢ ለማግኘት ጥቅም ላይ የዋለ፤

ሐ/፡ "በማይንቀሳቀስ ሀብት ላይ የሚደረግ ማሻሻያ" ማለት ቤት፣ ወይም ሌላ የቤቱ አካል የሚሆን ወይም ከቤቱ ጋር ለዘለቂታው የተያያዘ በቤቱ ላይ የሚደረግ ማንኛውም ጭማሪ ወይም ለውጥ ሲሆን መንገድን፣ መጋቢ መንገድ፣ የመኪና ማቆሚያ አጥር ወይም ግንብን ይጨምራል፡፡

8. የንግድ ስራ ሀብት በባል ወይም በሚስት ስም ሆኖ የንግድ ስራው ሀብት ባለቤትነት ከሁለቱ በአንዱ ስም ሆኖ የተገኘ እንደሆነ የእርጅና ቅናሽ ወጪ ሊያዝላቸው የሚችለው ባልና ሚስት ስለመሆናቸው የሚያረጋግጥ ህጋዊ የሰነድ ማስረጃ ሲያቀርቡ ብቻ ይሆናል፡፡

26. ኪሳራን ስለማሸጋገር

1. በዚህ አንቀጽ መሠረት የሚፈቀደውን ተቀናሽ ሳይጨምር፣ ለግብር ዓመቱ ተቀናሽ የሚደረገው ወጪ ግብር ከፋይ በግብር ዓመቱ ካገኘው ጠቅላላ ገቢ ከበለጠ በብልጫ የታየው የገንዘብ መጠን ግብር ከፋይ የደረሰበት ኪሳራ ይሆናል፡፡
2. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (4) ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ፣ ግብር ከፋይ በግብር ዓመቱ ኪሳራ ካጋጠመው፣ በግብር ዓመቱ የደረሰውን ኪሳራ ለሚቀጥለው የግብር ዓመት ለማሸጋገር ይችላል፤ ስለሆነም የግብር ከፋይ የሚቀጥለው ዓመት ግብር የሚከፈልበት ገቢ በሚሰላበት ጊዜ የተሸጋገረው ኪሳራ በተቀናሽነት ይያዛል፡፡

1/ has a useful life exceeding one year;

2/ is likely to lose value as a result of normal wear and tear, or obsolescence; and

3/ is used wholly or partly to derive business income.

c) “structural improvement” means a building or any other addition or alteration to immovable asset that becomes part of, or is permanently affixed to, the immovable asset including a road, drive way, car park, fence or wall.

- 8/ If the business asset is either with husband or wife name, and the ownership of inc same is entitled with one of them, the expenditure of depreciation value shall be registered only if they submitted the certificate of marriage.

26/ Loss carry Forward

- 1/ If the total amount of deductions allowed to a taxpayer for a tax year (other than a deduction allowed under this article) exceeds the total business income of the taxpayer for the year, the amount of the excess shall be the taxpayers loss for the year;
- 2/ subject to sub-article (4) of this article, if a taxpayer has a loss for a tax year, the taxpayer shall carry the amount of the loss forward to the next following tax year and the loss shall be allowed as a deduction in computing the taxpayers taxable income for that following year;

3. ግብር ከፋዩ ኪሳራውን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) መሠረት ሙሉ በሙሉ መቀነስ ያልቻለ እንደሆነ ያልተቀነሰውን ኪሳራ ለሚቀጥለው የግብር ዓመት ማሸጋገር እና የተካካሰውን መጠን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) በተገለጸው መሠረት በዚያው የግብር ዓመት ከተገኘው ጠቅላላ ገቢ ላይ በመቀነስ ኪሳራው ሙሉ በሙሉ ተቀናሽ ተደርጎ እስከሚያልቅ ድረስ ማሸጋገር የሚችል ሲሆን ነገር ግን ግብር ከፋዩ የደረሰበትን ኪሳራ ኪሳራው ከተከሰተበት ዓመት መጨረሻ ጀምሮ ከሚቆጠሩ አምስት የግብር ዓመታት በላይ ማሸጋገር አይችልም፡፡
4. ግብር ከፋዩ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት ለኪሳራ የተዳረገባቸው ሁለት ዓመታት ያሉ እንደሆነ እና እያንዳንዱ ኪሳራ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት የተሸጋገረ እንደሆነ ግብር ከፋዩ በንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት ሌላ ማንኛውንም ተጨማሪ ኪሳራ እንዲያሸጋግር ሊፈቀድለት አይችልም፡፡
5. ግብር ከፋዩ በዚህ አንቀጽ መሠረት ኪሳራ ሊያሸጋግር የሚችለው የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት የገቢ ግብር ደንብ በተመለከተው መሠረት ይሆናል፡፡

27. ተቀናሽ የማይደረጉ ወጪዎች እና ኪሳራዎች

1. በዚህ አዋጅ ከተደነገገው በስተቀር የሚከተሉት ወጪዎች በተቀናሽ አይደሉም፡-
 - ሀ/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 22(1)(ሐ) ከተደነገገው በስተቀር የካፒታልነት ባህርይ ያላቸው ወጪዎች፤

- 3/ If the taxpayer is not able to wholly deduct a loss under sub-article (2) of this article, the taxpayer shall carry the amount not deducted forward to the next following tax year and apply the amount as specified in sub-article (2) of this article in that year, and so on until the loss is fully deducted, but a taxpayer shall not carry a loss forward for more than 5 tax years after the end of year in which the loss was incurred;
- 4/ If there has been two tax years in which a taxpayer has incurred a loss under sub-article (2) of this article and each of those losses has been carried forward under sub-article (2) of this article, the taxpayer shall not be permitted to carry forward any further losses under subarticle (2) of this article;
- 5/ A taxpayer shall carry forward a loss under sub-article (2) and (3) of this article in accordance with the regional government council specified of the income tax regulation.

27/ Non-Deductible Expenditures and Losses

- 1/ Except as provided for in this proclamation, no deduction is allowed for the following;
 - a) an expenditure of a capital nature except to the extent provided for under article 22(1) (c) of this proclamation;

ለ/ የኩባንያ አክሲዮን ወይም የሽርክና ማህበር መሠረት የሆነውን ካፒታል ለማሳደግ የሚወጣ ወጪ፤ ሐ/ ከተቀጣሪው የወር ደመወዝ 15% (አሥራ አምስት መቶኛ) በላይ የሚደረግ የጡረታ ወይም የፕሮቪደንት ፈንድ መዋጮ፤ መ/ የአክሲዮን ድርሻ እና የትርፍ ድርሻ ክፍፍል፤ ሠ/ በመድን፣ በካሳ ወይም በዋስትና ውል መሠረት የተመለሰ ወይም ሊመለስ የሚችል ወጪ ወይም ኪሳራ፤ ረ/ ማንኛውንም ሕግ ወይም ውል በመጣስ የሚጣል የገንዘብ ቅጣት ወይም የሚከፈል ካሳ፤ ሰ/ ግብር ከፋዩ በሂሳብ መዝገቡ የሚይዘው በወቅቱ ወጪ ያልተደረገ ነገር ግን ለወደፊት የግብር ዓመት ለሚከሰቱ ወጪዎች ወይም ኪሳራዎች መጠባበቂያ ይሆን ዘንድ የሚያዝ የገንዘብ መጠን ወይም የመጠባበቂያ ሂሳብ፤ ሸ/ በዚህ አዋጅ ወይም በውጭ ሀገር የታክስ ሕግ መሠረት የተከፈለ የገቢ ግብር ወይም ተመላሽ የሚደረግ የተጨማሪ እሴት ታክስ፤ ቀ/ መሥሪያ ቤቱን ወክሎ በተለያዩ ቦታዎች ለሚገኝ ተቀጣሪ ከተቀጣሪው ከመቀጠር የሚገኝ ገቢ 10% (አሥር በመቶ) በላይ የሚከፈል የኃላፊነት አበል፤ በ/ ከሚከተሉት በስተቀር ለመዝናኛ	b) an increase in the share capital of a company or the basic capital of a registered partnership; c) Voluntary pension or provident fund contributions in respect of an employee in excess of 15% of the monthly employment income of the employee; d) dividends and paid-out profit shares; e) an expenditure or loss to the extent recovered or recoverable under a policy of insurance, or a contract of indemnity, guarantee or surety; f) a fine or penalty imposed, or punitive, damages awarded, for violation of any law, regulation, or contract; g) an amount that a person has transferred, in its financial accounts, to a reserve or provision for expenditures or losses not yet incurred but expected to be incurred in future tax year; h) Income tax paid under this proclamation or under a foreign tax law, or recoverable value added tax; i) representation expenditures of an employee in excess of 10% of the employment income of the employee; j) expenditure incurred in the provision of entertainment, except;

1. የግብር ከፋዩ የንግድ ሥራ የመዝናኛ አገልግሎት መስጠት ሲሆን፤ ወይም

2. ቢሮው በመመሪያ ተቀናሽ እንዲደረግ በሚፈቅደው ልክ በማዕድን ማውጣት፤ በማኑፋክቸሪንግ ወይም በግብርና ሥራ የተሠማራ ቀጣሪሠራተኞችን ለማዘናናት የሚያወጣው ወጪ፤

ተ/ በአንቀጽ 24 ከተመለከተው ወጪ የሚደረግ ስጦታ ወይም እርዳታ፤

ቸ/ ግብር ከፋዩ ለራሱ የሚያወጣው ወጪ፤

ነ/ ግብር ከፋዩ አንድን የንግድ ሃብት ግንኙነት ላለው ሰው ሲያስተላልፍ የሚደርስ ኪሳራ፤

ኘ/ የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ ተቀናሽ የማይደረጉ ናቸው የተባሉ ወጪዎች፤

2 በዚህ አንቀጽ "መዝናኛ" ማለት ለማንኛውም ሰው የሚቀርብ ምግብ፤ መጠጥ፤ ትንባሆ፤ ማረፊያ፤ መደሰቻ ወይም ማናቸውም ዓይነት መስተንግዶ ነው፡፡

ምዕራፍ ሁለት

የታክስ ሂሳብ አያያዝ

28. የሂሳብ ዓመት

1. ይህ አንቀጽ በሚከተሉት ግብር ከፋዮች ላይ ተፈጻሚ ይሆናል፡-

1/ when the person's business involve the provision of intertainment, or

2/ to the extent that the expenditure is allowed as a deduction under a directive issued by the bureau relating food provided to for free to employees by an employer conducting a mining, manufacturing, or agricultural business.

K) a donation or gift except as provided for in article (24) of this proclamation;

L) personal consumption expenditure

M) a loss on the disposal of a business asset by a taxpayer to a related person;

n) Expenditure to the extent disallowed under regulations to be issued by the regional government council.

2/ In this article, "entertainment" means the provision to any person of food, beverages, tobacco, accommodation, amusement, recreation, or hospitality of any kind.

CHAPTER TWO

TAX ACCOUNTING

28/ Accounting year

1/ This Article shall apply to the following taxpayers;

ሀ/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 2(23)(ሀ) ለግብር ዓመት በተሰጠው ትርጉም መሠረት የራሱን የሂሳብ ዓመት እንደ ግብር ዓመት አድርጎ እንዲጠቀም ፈቃድ ለተሰጠው ግለሰብ ግብር ከፋይ፤

ለ/ ድርጅት

2. ይህ አንቀጽ ተፈጻሚ ለሚሆንበት ግብር ከፋይ የሂሳብ ዓመት ነው የሚባለው የግብር ከፋይ ዓመታዊ የፋይናንስ ሂሳብ ሚዛን በሚዘጋበት ጊዜ የሚጠናቀቀው የአሥራ ሁለት ወራት ጊዜ ነው።
3. ማንኛውም ግብር ከፋይ ከታክስ ባለሥልጣኑ አስቀድሞ በጽሁፍ ፈቃድ ሲያገኝና ባለሥልጣኑ የሚያስቀምጣቸውን ቅድመ-ሁኔታዎች ሲያሟላ የሂሳብ ዓመቱን ለመቀየር አይችልም።
4. ግብር ከፋይ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 በተመለከተው መሠረት ከተሰጠው ፈቃድ ጋር የተያያዘውን ማንኛውንም ቅድመ-ሁኔታ ሲያሟላ የቀረ እንደሆነ፤ ባለሥልጣኑ የጽሁፍ ማስጠንቀቂያ በመስጠት የሰጠውን ፈቃድ ሊሰርዘው ይችላል።
5. የግብር ከፋይ የሂሳብ ዓመት በንዑስ አንቀጽ (3) ወይም (4) መሠረት የተለወጠ እንደሆነ ለውጡ ከመደረጉ በፊት ባለው የግብር ዓመት እና አዲሱ የግብር ዓመት በሚጀምርበት ቀን መካከል ያለው ጊዜ "የመሸጋገሪያ ዓመት" በመባል የሚታወቅና ራሱን የቻለ የግብር ዓመት ተደርጎ ይወሰዳል።

a) an individual who has been granted permission to use the individual's accounting year as their tax year under the definition of "tax year" in article (2) sub-article (23)(a) of this proclamation;

b) a body

- 2/ The accounting year of a taxpayer to whom this article applies is the period of 12 months ending on the date of the annual balance of the financial accounts of the taxpayer;
- 3/ A taxpayer shall not change its accounting year for tax purposes unless it obtains prior approval, in writing, from the authority and complies with any conditions that may be attached to the approval;
- 4/ The authority may, by notice in writing, revoke an approval under sub-article (3) of this article if the taxpayer fails to comply with any of the conditions attached to the approval;
- 5/ when the accounting year of a taxpayer changes as a result of sub-article (3) or (4) of this article; the period between the last full accounting year prior to the change and the date on which the new accounting year commences shall be treated as a separate accounting year referred to as a "transitional accounting year".

6. የግብር ከፋይ የሂሳብ ዓመት ከበጀት ዓመቱ ጋር የማይገጥም በሚሆንበት ጊዜ ለሂሳብ ዓመቱ ተፈጻሚ የሚሆነው ሕግ በሂሳብ ዓመቱ ውስጥ በሚጠናቀቀው የበጀት ዓመት ተፈጻሚ የሚሆነው ሕግ ነው።

- 6/ when the accounting year of a taxpayer does not coincide with the fiscal year, the law applicable for the accounting year shall be the law applicable for the fiscal year that ends during the accounting year.

29. የታክስ ሂሳብ አያያዝ ዘዴን ስለመለወጥ

29/ Change In Tax Accounting Method

1. ግብር ከፋይ የሂሳብ አያያዝ ዘዴውን ለመለወጥ ለባለሥልጣኑ የጽሁፍ ማመልከቻ ሊያቀርብ ይችላል፤ ባለሥልጣኑም ለውጡ የግብር ከፋዩን ግብር የሚከፈልበት ገቢ በትክክል ለማስላት የሚያስፈልግ መሆኑን ሲያምንበት ግብር ከፋይ የሂሳብ ዘዴውን ለመለወጥ ያቀረበውን ማመልከቻ መቀበሉን በጽሁፍ ሊያሳውቀው ይችላል።

- 1/ A taxpayer may apply to the Authority, in writing, for a change in the taxpayer's method of accounting and the authority may, by notice in writing, approve the application but only when satisfied that the change is necessary to properly compute the taxable income of the taxpayer.

2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት የግብር ከፋይ የሂሳብ አያያዝ ዘዴ በሚለወጥበት የግብር ዓመት የግብር ከፋዩ የግብር ከፋይ ደረጃም የሚለወጥ ከሆነ፤ የግብር ከፋዩ ገቢ ሳይመዘገብ እንዳይቀር ወይም በድጋሚ እንዳይመዘገብ ለማድረግ በገቢ ርዕሶች፤ በተቀናሽ ወጪዎች ወይም በታክስ ማካካሻ ሂሳቦች ላይ ከለውጡ ጋር በተያያዘ ተገቢውን ማስተካከያ ማድረግ አለበት።

- 2/ If a taxpayer's method of accounting changes under sub-article (1) of this article including when there is a change in the category of the taxpayer, the taxpayer shall make adjustments in the tax year of change to items of income, deduction, and credit, and to any other items affected by the change, so that no item is omitted and no item is taken into account more than once.

30. የማይሰበሰቡ ዕዳዎች

30/ Bad Debts

1. በአንድ የግብር ዓመት ውስጥ የግብር ከፋዩን ግብር የሚከፈልበት ገቢ ለመወሰን የሚከተሉት ሁኔታዎች ተሟልተው ሲገኙ የማይሰበሰበው ዕዳ ለግብር ከፋዩ በተቀናሽነት ይያዝላታል፤

- 1/ In determining the taxable income of a taxpayer for a tax year, the taxpayer shall be allowed a deduction for a bad debt when the following conditions are satisfied;

ሀ/ ከማይሰበሰው ዕዳ ጋር ተመጣጣኝ የሆነ ሂሳብ ቀደም ሲል የግብር ከፋይ የንግድ ሥራ ገቢ ሆኖ ተይዞ ከሆነ፤
ለ/ ዕዳው ወይም የዕዳው የተወሰነ የገንዘብ መጠን ከግብር ከፋይ የሂሳብ መዝገብ ላይ ሲሰረዝ፤
ሐ/ ዕዳውን ለማስመለስ የህግ እርምጃ ተወስዶ ዕዳው ሳይመለስ ሲቀር፤

2. ለግብር ከፋይ በዚህ አንቀጽ መሠረት በግብር ዓመቱ የሚፈቀደው የተቀናሽ የገንዘብ መጠን በግብር ከፋይ የሂሳብ መዝገብ ከተሰረዘው የዕዳ መጠን መብለጥ አይኖርበትም፡፡
3. ይህ አንቀጽ የዚህ አዋጅ አንቀጽ 31 ተፈጻሚ ለሚሆንባቸው የፋይናንስ ተቋማት ተፈጻሚ አይሆንም፡፡

31. የፋይናንስ ተቋማት እና የኢንሹራንስ ኩባንያዎች

የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት የሚያወጣው የገቢ ግብር ደንብ የሚከተሉትን ጉዳዮች የሚወስኑ ድንጋጌዎችን ሊይዝ ይችላል፡-

- ሀ/ የፋይናንስ ተቋማት የሚይዙት የኪሳራ መጠባበቂያሂሳብ ተቀናሽ የሚደረግበትን አኳኋን፤
- ለ/ የሕይወት መድንኢንሹራንስ ኩባንያዎችን ሳይጨምር፤ የኢንሹራንስ ኩባንያዎች ከሚያወጡዋቸው ጊዜያቸው ካላለፈባቸው የኢንሹራንስ ዋስትናዎች ጋር በተያያዘ የሚይዙት የመጠባበቂያ ሂሳብ ተቀናሽ ስለሚደረግበት ሁኔታ፤
- ሐ/ የሕይወት መድን ኩባንያዎች ግብር የሚከፈልበት ገቢ የሚሠላበትን ሁኔታ፤

- a) the amount of the debt has previously been included in the business income of the taxpayer;
- b) the debt or part of the debt is written off in the taxpayer's financial accounts for the tax year
- c) Legal action has been taken to collect the debt but the debt is irrecoverable.

2/ The amount of the deduction allowed to a taxpayer under this article for a tax year shall not exceed the amount of the debt written off in the taxpayer's financial accounts for the year;

3/ This article shall not apply to a financial institution to which article (31) of this proclamation applies.

31/ Financial Institutions and Insurance Companies

The regulations to be issued by the regional government council may hold provisions that shall determine the following issues;

- a) the deduction of the loss reserve of financial institutions;
- b) the deduction of the reserve for unexpired risks of insurance companies (other than life insurance companies)
- c) The calculation of the taxable income of life insurance companies.

32. ለረጅም ጊዜ የሚቆዩ ውሎች

1. ለንግድ ሥራ ገቢ ግብር ሂሳቡን በተሰብሳቢና ተከፋይ ሂሳብ ዘዴ የሚይዝ ግብር ከፋይ ከተዋዋለው የረዥም ጊዜ ውል ውስጥ በግብር ዓመቱ የተጠናቀቀውን መቶኛ መሠረት በማድረግ ገቢውን በንግድ ሥራ ገቢው ውስጥ ሲያካትት ወጪውም በዚያው መቶኛ ልክ በተቀናሽነት እንዲያዝለት ይደረጋል።
2. በግብር ከፋይ ለረጅም ጊዜ ከተደረገው ውል ውስጥ በግብር ዓመቱ የተጠናቀቀው በመቶኛ የሚወሰነው በግብር ዓመቱ የሚኖረውን ለውጥ ጨምሮ ግብር ከፋይ በግብር ዓመቱ የወጣውን ወጭ ከአጠቃላይ የውሎ ወጪ ግምት ጋር በማነጻጸር ይሆናል።
3. ግብር ከፋይ ለረጅም ጊዜ ከተደረገ ውል ጋር ተያይዞ በውሎ የመጨረሻ ዓመት ኪሳራ የደረሰበት እና በአንቀጽ 26 መሠረት ኪሳራውን እንዲያሸጋግር የተፈቀደለት ቢሆንም ኪሳራውን ማሸጋገር ያልቻለ ሆኖ በውሎ ዘመን መጨረሻ በክልሉ የንግድ ሥራ መሥራት ያቆመ እንደሆነ ይህ ግብር ከፋይ የደረሰበት ኪሳራ ወደ ኋላ ተመልሶ በአምናው የግብር ዓመት በተቀናሽነት እንዲያዝለት ይደረጋል።
4. ግብር ከፋይ የደረሰበትን ኪሳራ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 በተመለከተው መሠረት ወደ ኋላ ተመልሶ መላው በመላው በተቀናሽ ወጪነት እንዲያዝ ማድረግ ያልቻለ እንደሆነ፣ ያልተቀነሰው ኪሳራ ወደኋላ ተመልሶ ወደአቻምናው የግብር ዓመት የሚሸጋገር ሆኖ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) በተመለከተው መሠረት ተቀናሽ ይደረጋል።

32/ Long-term contracts

1. a taxpayer accounting for business income tax on an accrual basis shall include amounts in business income and claim deductions for expenditures arising under a long-term contract for a tax year based on the percentage of the contract completed during the year;
2. The percentage of a long-term contract completed by a taxpayer during a tax year shall be determined by comparing the total costs incurred by the taxpayer during year allocated to the contract with the total estimated contract costs, including any variations or fluctuations;
3. When, at the end of the final tax year of a long-term contract, a taxpayer has a final year loss in relation to the contract that the taxpayer is permitted to carry forward under article /26/ but is unable to do so for the reason that the taxpayer ceases to carry on business in the region at the end of the contract, the taxpayer may carry the loss back to the preceding tax year and the loss shall be allowed as a deduction in that year;
4. If a taxpayer is not able to wholly deduct a loss carried back under sub-article (3) of this Article, the amount not deducted may be carried back to the next preceding tax year and applied as specified in sub-article (3) of this Article in that year.

5. ግብር ከፋዩ በረኝም ጊዜ ውል ኪሣራ ደርሶበታል የሚባለው የሚከተሉት ሁለት ቅድመ-ሁኔታዎች በአንድነት ተሟልተው ሲገኙ ይሆናል፡፡

ሀ/ የተጠናቀቀውን ሥራ በመቶኛ ለማስላት ዘዴ ዓላማ ሲባል በውሉ ይገኛል ተብሎ የተገመተው ግብር የሚከፈልበት ገቢ በእርግጠኝነት ከተገኘው ግብር ከሚከፍለበት ገቢ በልጦ ሲገኝ እና፤

ለ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ(ሀ) መሠረት በብልጫ የታየው ገንዘብ መጠን በዚህ አንቀጽ መሠረት ተሰልቶ ከተደረሰበት ውሉ በተጠናቀቀበት የግብር ዓመት የንግድ ሥራ ገቢና ወጪው መካከል ካለው ልዩነት በልጦ ሲገኝ፤

6. ለዚህ አንቀጽ አፈፃፀም፤

“ለረጅም ጊዜ የሚቆይ ውል” ማለት ሥራው ከተጀመረበት ጊዜ አንስቶ በ12 ወራት ውስጥ ይጠናቀቃል ተብሎ ከሚገመተው በስተቀር በተጀመረበት የግብር ዓመት ውስጥ ያልተጠናቀቀ የማምረት፣ የመትከል ወይም የግንባታ ሥራ እንዲሁም ከእነዚህ ጋር የተያያዘ አገልግሎት ነው፡፡

33. ለደረጃ “ለ” ግብር ከፋዮች ቀላል የታክስ ሥርዓት

1. በግብር ዓመቱ ግብር የሚከፈልበት የደረጃ “ለ” ግብር ከፋዮች ገቢ የሚሰላው በዚህ አዋጅ መሠረት ሲሆን በዚህ አንቀጽ የተመለከቱት ሁኔታዎች መጠበቅ ይኖርባቸዋል፡፡

5. A taxpayer has a final year loss under a long-term contract if both the following conditions are satisfied:

a) the taxable income estimated to be made under the contract for the purposes of the percentage of completion method exceeds the actual taxable income, if any, under the contract; and

b) the amount of the excess under paragraph (a) of this sub-article exceeds the difference between the business income and deductible expenditures computed under sub-article (1) of this Article for the tax year in which the contract was completed, and the amount of the excess under paragraph (b) of this sub-article is the amount of the final year loss.

6. For the implementation of this Article, “long-term contract” means a contract for manufacture, installation or construction, or, in relation to each, the performance of related services, that is not completed within the tax year in which work under the contract commenced, other than a contract estimated to be completed within 12 months of the date on which work under the contract commenced.

33/ Simplified Tax System for Category ‘B’ Taxpayers

1. The taxable income for a tax year of a Category ‘B’ taxpayer shall be computed in accordance with this Proclamation subject to the following modifications:

ሀ/ ግብር ከፋይ የንግድ ሥራ ገቢውንና ተቀናሽ ወጪውን የሚይዘው በጥራ ገንዘብ እንቅስቃሴ ላይ በተመሰረተ የሂሳብ አያያዝ ዘዴ መሆን አለበት፡፡

ለ/ ለዚህ አዋጅ አንቀጽ 25 አፈፃፀም ሲባል፣ ዋጋቸው ለሚቀንስ ንብረቶችና ግዙፋዊ ሀልዎት ለሌላቸው የግብር ከፋይ የንግድ ሥራ ሀብቶች የሚደረገው የእርጅና ቅናሽ 100% (መቶ ፐርሰንት) ይሆናል፡፡

ሐ/ በግብር ዓመቱ ለተገኙ የንግድ ዕቃዎች የወጣ ወጪ በተቀናሽነት ይያዛል፡፡

መ/ በክልሉ ታክስ አስተዳደር አዋጅ አንቀጽ 17(2) የተመለከተው የሂሳብ መዛግብትን ይዞ የማቆያው ጊዜ እና የግብር ውሳኔን ለማሻሻል በክልሉ ታክስ አስተዳደር አዋጅ አንቀጽ 28(2) (ለ) የተመለከተው ጊዜ ሶስት ዓመት ይሆናል፡፡

2 በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገጉ ድንጋጌዎች ቢኖርም የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት የሚቀርቡ ተጨማሪ ሰነዶችን ዓይነት ሊወስን የሚችልበት ደንብ ሊያወጣ ይችላል፡፡

ምዕራፍ ሦስት

ድርጅቶች

34 አንድን ድርጅት በመቆጣጠር ረገድ የሚደረግ ለውጥ

1. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) እንደተጠበቀ ሆኖ አንድ ድርጅት "የኪሳራ ዓመት" ተብሎ በሚጠቀሰው የግብር ዓመት የደረሰበት ኪሳራ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 26

a) the taxpayer shall account for business income and deductible expenditures on a cash basis;

b) the rate of depreciation applicable to the depreciable assets and business intangibles of the taxpayer for the purposes of Article 25 of this Proclamation shall be 100%;

c) a deduction is allowed for the cost of trading stock acquired during the year;

d) the period for the retention of documents under Article 17(2) of the Tax Administration Proclamation and the period for the amendment of tax assessments under Article 28(2)(b) of the Tax Administration Proclamation shall be 3 years.

2. Notwithstanding the provisions stipulated under sub-article 1 of this Article,, the Council of Regional Government may issue regulations to determine the kind of additional documents to be submitted hereof.

CHAPTER THREE

BODIES

34. Change in Control of a Body

1/ Subject to sub-article (2) of this Article, a body shall carry a loss forward for a tax year (referred to as the “loss year”) under Article 26

ወይም አንቀጽ 46 መሠረት "የመሸጋገሪያ ዓመት" ተብሎ ወደ ሚጠቀሰው የሚቀጥለው ዓመት ሊያሸጋግር የሚችለው በኢሳራው ዓመት፣ በማሸጋገሪያው ዓመት እና በማናቸውም ጣልቃገብ ዓመታት የከባኝያውን ከ50% በላይ የሆነውን የባለቤትነት ድርሻ የያዘው ሰው ተመሳሳይ ሰው የሆነ እንደሆነ ብቻ ነው።

2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት የኢሳራ መሸጋገርን መከላከል የማይቻለው፡-

ሀ/ በኢሳራው ዓመት፣ በማሸጋገሪያው ዓመት እና በሁሉም ጣልቃገብ የግብር ዓመታት ድርጅቱ አንድ ዓይነት የንግድ ሥራ የሠራ እንደሆነ፣ ወይም

ለ/ የድርጅቱ ዋና ባለቤትነት ከተለወጠም በኋላ የደረሰው ኪሣራ በወጪነት ተቀናሽ ተደርጎ እስከሚጠናቀቅ ድረስ፣ ድርጅቱ በአዲስ የንግድ ሥራ ያልተሠማራ እና ድርጅቱ ወይም የድርጅቱ አባላት በአዲስ የንግድ ሥራ ላይ የተሰማሩበት ዋነኛ ዓላማ የደረሰው ኪሣራ በአዲሱ የንግድ ሥራ ከተገኘው ገቢ ላይ ተቀናሽ እንዲሆን በማድረግ በድርጅቱ ሊከፈል የሚገባውን የንግድ ሥራ ገቢ ግብር ለማሳከስ ያልሆነ እንደሆነ ነው።

35 የከባኝያ እንደገና መደራጀት

1. በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ከባኝያ “አስተላላፊ” ተብሎ የሚጠራ በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ከባኝያ “የሚተላለፍለት” ተብሎ ለሚጠቀስ ለሌላ በኢትዮጵያ ነዋሪ ለሆነ ከባኝያ እንደገና ከመደራጀት ጋር ተያይዞ የንግድ ሥራ ሀብት ያስተላለፈለት እንደሆነ፤

or 46 of this Proclamation to a subsequent tax year (referred to as the “carry forward year”) only when the same person holds more than 50% of the underlying ownership of the body in the loss year, the carry forward year, and all intervening tax years.

2/ Sub-article (1) of this Article shall not prevent the carry forward of loss by a body when the body:

a) conducts the same business in the loss year, the carry forward year, and all intervening tax years; and

b) does not, until the loss has been fully deducted, engage in any new business activity after the change in underlying ownership if the principal purpose of the body or the members of the body in engaging in the new business activity is to utilise the loss so as to reduce the business income tax payable on the income arising from the new business activity.

35. Corporate Reorganisations

1) If a resident company (referred to as the “transferor”) transfers a business asset to another resident company (referred to as the “transferee”) as part of a reorganisation:

ሀ/ ማስተላለፉ የንግድ ሥራ ሀብትን እንደመሸጥ፣ መለወጥ ወይም መስጠት ተደርጎ አይወሰድም፤

ለ/ የንግድ ሥራ ሀብቱ የተላለፈለት ከባንደም የንግድ ሥራ ሀብቱ በተላለፈበት ጊዜ አስተላለፊው የንግድ ሥራ ሀብቱን ለማግኘት ካወጣው ወጪ ጋር እኩል የሆነ ወጪ በማውጣት የንግድ ሥራ ሀብቱን እንዳገኘው ተደርጎ ይወሰዳል።

ሐ/ ሀብቱ የተላለፈለት ሰው በተላለፈለት ሀብት ለውጥ አክሲዮን የሰጠ እንደሆነ ለአክሲዮኖቹ የተደረገው ወጪ፣ የተላለፈው ሀብት ማስተላለፍ በሚከናወንበት ጊዜ ከነበረው ዋጋ ጋር እኩል መሆን ይኖርበታል።

2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተጠቀሰው የንግድ ሥራ ሀብት ዋጋው የሚቀንስ ሀብት ወይም ግዙፋዊ ሀልዎት የሌለው የንግድ ሥራ ሀብት የሆነ እንደሆነ፣ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ለንግዱ ሥራ ሀብት የተደረገው ወጪ በሚል የተጠቀሰው የሀብቱ መተላለፍ በሚደረግበት ጊዜ ያለውን የንግድ ሥራ ሀብቱን የተጣራ የመዝገብ ዋጋ የሚመለከት ይሆናል።

3. ለዚህ አንቀጽ አፈፃፀም “እንደገና መደራጀት” ማለት

ሀ/ በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆኑ ሁለት ወይም ከሁለት በላይ የሆኑ ከባንዶች መዋሃድ፤

a) the transfer shall not be treated as a disposal of the business asset by the transferor;

b) the transferee shall be treated as having acquired the business asset for a cost equal to the transferor’s cost for the asset at the time of the transfer; and

c) If the transferee has issued shares in exchange for the transferred asset, the cost of the shares is equal to the cost of the transferred asset at the time of the transfer

2. If the business asset referred to in sub-article (1) of this Article is a depreciable asset or business intangible, the reference in sub-article (1) of this Article to the cost of the business asset is a reference to the net book value of the business asset at the time of the transfer.

3/ In this Article, “reorganisation” means:

a) a merger of two or more resident companies;

ለ/ በኢትዮጵያ ውስጥ ነዋሪ የሆነውን ከባንያ ድምጽ የሚያሰጥ የአክሲዮን ዋጋ ሃምሳ በመቶ (50%) ወይም የሌሎች ጠቅላላ የአክሲዮኖች ዋጋ ሃምሳ በመቶ እንደገና በሚደራጀው ከባንያ አባል የሚሆን ድርጅት በሚያገኘው አክሲዮን ለውጥ ብቻ የተሸጠ ወይም በማናቸውም ሌላ መንገድ የተላለፈ እንደሆነ፤

ሐ/ እንደገና በሚደራጀው ከባንያ ውስጥ አባል ለሆነ ከባንያ በአክሲዮን ድርሻ ክፍያ ረገድ ልዩ መብት በማያሰጥና የድምጽ ተሳትፎ ብቻ በሚያስገኝ አካሄድ፤ በኢትዮጵያ ነዋሪ ከሆነ እና የእንደገና መደራጀቱ አባል ከሆነ ከባንያ ሃብት ውስጥ ሃምሳ በመቶ ወይም ከዚያ በላይ ሌላ በኢትዮጵያ ነዋሪ ለሆነ ከባንያ የተሰጠ ወይም የተላለፈ እንደሆነ፤

መ/ በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ከባንያ ወደ ሁለት ወይም ከዚያ በላይ ወደሆኑ ከባንያዎች ሲከፋፈል፤ ወይም

ሠ/ አንድ የንግድ ሥራ ድርጅት የተቀጽላዎቹን ካፒታል፤ የድርጅቱን ካፒታል ለይዘት ሲያከፋፍል ነው።

4. የዚህ አንቀጽ ድንጋጌ ተፈፃሚ የሚሆነው የታክሱ ባለሥልጣን የተደረገው ውህደት፤ በባለቤትነት መያዝ፤ መጠቅለል፤ መከፋፈል ወይም የተቀጽላዎቹን ካፒታል የድርጅቱን ካፒታል ለይዘት የማስተላለፍ ተግባር ዋነኛ ዓላማ ከታክስ ለመሸሽ ያለመሆኑን ሲያምንበት ነው።

b) the acquisition or takeover of 50% or more of the voting shares and 50% or more of all other shares by value of a resident company solely in exchange for shares in another resident company that is a party to the reorganisation

c) the acquisition of 50% or more of the assets of a resident company by another resident company that is a party to the reorganisation solely in exchange for shares with voting rights but no preferential right to dividends;

d) a division of a resident company into two or more resident companies; or

e) a spin off.

4. This Article shall apply only when the Authority is satisfied that the merger, acquisition, takeover, division, or spin off does not have a principal purpose of tax avoidance

ምዕራፍ አራት

የማዕድን ሥራዎች

36 ትርጓሜ

በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ትርጉም ያልተሰጣቸው ቃላትና ሀረጎች በማዕድን ሥራዎች አዋጅ የተሰጣቸውን ትርጉም ይይዛሉ። ከዚህም በተጨማሪ የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም ካልተሰጠው በስተቀር በዚህ ምዕራፍ ሥር፡-

1. “ሥራ ተቋራጭ” ማለት ከመንግሥት ጋር የማዕድን ማውጣት ስምምነት ያደረገ ማንኛውም ሰው ነው።
2. “መብትን ለማስተላለፍ የሚደረግ ስምምነት” ማለት የዚህ አዋጅ አንቀጽ 43 ተፈጻሚ የሚሆንበት ስምምነት ነው።
3. “የማልሚያ ወጪ” ማለት ዋጋው ለሚቀንስ ሀብት የሚወጣን ወጪን ሳይጨምር ፈቃድ በተሰጠው ሰው ወይም በሥራ ተቋራጩ የልማት ሥራዎችን ለመሥራት የሚወጣ የካፒታል ወጪ ሲሆን የሚከተሉትንም ይጨምራል።

CHAPTER FOUR

MINING AND PETROLEUM OPERATIONS

36. Chapter Four Definitions

Terms and phrases not defined in this chapter shall have the meaning ascribed to them in the Mining Operations Proclamation. In addition to this, unless the context otherwise requires, under this chapter:

1. “Contractor” means a person who has entered into a mining agreement with the government;
2. “Farm-out agreement” means an agreement to which Article 43 of this Proclamation applies;
3. “Development expenditure” means capital expenditure incurred by a licensee or contractor in undertaking development operations, other than expenditure incurred in acquiring a depreciable asset, and includes the following:

ሀ/ የሚከተሉትን ተግባራት ለማከናወን በማናቸውም ጊዜ የሚወጣ ወጪ፡-

1. “የፍለጋ ወጪ” ለሚለው ሀረግ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 5(ሀ)(1) በተሰጠው ትርጉም የተመለከተውን ጥቅም ሳይጨምር፤ በማዕድን ማውጣት ሥራ ጥቅም ለማግኘት የሚወጣ ወጪ፤ ወይም

2. “የፍለጋ ወጪ” ለሚለው ሀረግ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 5 (ሀ)(2) በተሰጠው ትርጉም የተመለከተውን ሳይጨምር የማዕድን ማውጣት ስራ መረጃ ለማግኘት የወጣ ወጪ፤

ለ/ ከማዕድን ማውጣት መብት ጋር በተያያዘ ለማህበራዊ መሠረተ-ልማት ዝርጋታ የሚወጣ ወጪ፤

4. “የልማት ሥራዎች” ማለት ለማዕድን ማውጣት ሥራ ሲሆን በማዕድን ማውጣት ሥራ ፈቃድ የተፈቀዱ ሥራዎች ናቸው፡፡

b) expenditure whenever incurred in acquiring:

(1) an interest in a mining right , other than an interest referred to in paragraph 5(a)(1) of the definition of “exploration expenditure” in this Article; or

(2) mining information, other than information referred to in paragraph 5(a)(2) of the definition of “exploration expenditure” in this Article;

b) social infrastructure expenditure incurred relation to development operations under a mining right;

4. Development operations” means for mining operations, authorised operations under a mining licence;

5. “የፍለጋ ወጪ” ማለት ዋጋቸው ለሚቀንስ ሀብቶች የሚወጣውን ወጪ ሳይጨምር ፈቃድ በተሰጠው ሰው ወይም በሥራ ተቋራጩ የምርመራ ሥራዎችን ለማካሄድ የሚወጣ ወጪ ሲሆን የሚከተሉትን ይጨምራል፡፡

ሀ/ የሚከተሉትን ለማግኘት የወጣ ወጪ

1. ከመንግሥት ወይም መብትን ከሚያስተላልፍ ስምምነት የፍለጋን መብት የሚመለከት ጥቅም ለማግኘት የሚወጣ ወጪ፤ ወይም
- 2 ከመንግሥት ወይም መብትን ከሚያስተላልፍ ስምምነት የፍለጋ መረጃን ለማግኘት የሚወጣ ወጪ፤ ወይም

5. “Exploration expenditure” means capital expenditure incurred by a licensee or contractor in undertaking exploration operations, other than expenditure incurred in acquiring a depreciable asset, and includes the following:

a) expenditure incurred in acquiring:

- (1) an interest in an exploration right from the Government or under a farm-out agreement; or
- (2) exploration information from the Government or under a farm-out agreement;

ለ/ ከማዕድን ፍለጋ ሥራ ጋር ተያይዞ
ለማህበራዊ መሠረተ ልማት
ግንባታ የሚወጣ ወጪ፤

b) social infrastructure expenditure
incurred in relation to exploration
operations under a mining exploration
right;

6. “የፍለጋ መረጃ” ማለት በማዕድን
ፍለጋ መብት ውስጥ የተካተቱ
ማዕድናትን ለማግኘት ለሚደረግ
ፍለጋ የሚያገለግል መረጃ ነው፡

6. “Exploration information” means information
relating to the search for minerals under a mining
exploration right;

7. “የፍለጋ ሥራ” ማለት ለማዕድን
ፍለጋ ሲሆን በማዕድን ፍለጋ መብት
ውስጥ የተፈቀደ ሥራ ነው፡

7. “Exploration operations” means for mining
operations, authorised operations under a mining
exploration right;

8. “የፍለጋ መብት” ማለት በማዕድን
አዋጅ መሠረት በመንግሥት
የተፈቀደ የማዕድን ፍለጋ መብት
መሠረት የተሰጠ የፍለጋ ፈቃድ
ነው፡፡

8. “Exploration right” means a mining exploration
right granted under Mining Proclamation.

9. “ፈቃድ የተሰጠበት አካባቢ” ማለት የማዕድን ማውጣት ፈቃድ የተሰጠበት አካባቢ ነው።

10. “ፈቃድ የተሰጠው ሰው” ማለት ማዕድን የማውጣት መብት የተሰጠው ሰው ነው።

11. “የማዕድን ፍለጋ መብት” ማለት በማዕድን አዋጅ መሠረት የተሰጠ የቅኝት፣ የፍለጋ፣ ወይም ፈቃድን ይዞ የመቆየት መብት ነው።

12. “የማዕድን መረጃ” ማለት ከማዕድን ሥራዎች ጋር የተያያዘ መረጃ ነው።

13. “የማዕድን ሥራዎች” ማለት በማዕድን መብት መሠረት የተፈቀዱ ሥራዎች ናቸው።

14. “የማዕድን መብት” ማለት በማዕድን ሥራዎች አዋጅ መሠረት በመንግሥት የሚሰጥ የቅኝት፣ የምርመራ፣ ፈቃድን ይዞ የመቆየት ወይም የማዕድን ማምረት ፈቃድ ነው።

9. “Licence area” means the area that is the subject of a mining right;

10. “Licensee” means a person who has been granted a mining right;

11. “Mining exploration right” means a reconnaissance, exploration, or retention licence granted under the Mining Operations Proclamation;

12. “Mining information” means information relating to mining operations;

13. “Mining operations” means authorised operations under a mining right;

14. “Mining right” means a reconnaissance, exploration, retention, or mining licence granted under the Mining Operations Proclamation;

15. “የማህበራዊ መሠረተ-ልማት ወጪ” ማለት ፈቃድ የተሰጠው ሰው ወይም ሥራ ተቋራጭ በማዕድን ሥራ መብት ባለበት ግዴታ መሠረት የህዝብ ትምህርት ቤቶችን፣ ሆስፒታልን፣ መንገድን ወይም ሌላ ተመሳሳይ ማህበራዊ መሠረተ-ልማት ለመገንባት የሚያወጣው የካፒታል ወጪ ወይም ለማህበረሰብ ልማት ፈንድ የሚያደርገው መዋጮ ነው፡፡

16. “ንዑስ-ሥራ ተቋራጭ” ማለት በተቀጣሪነት አገልግሎት የሚሰጥን ሰው ሳይጨምር ፈቃድ ለተሰጠው ሰው ከማዕድን ማውጣት ሥራ ጋር የተያያዙ አገልግሎቶችን የሚሰጥ ሰው ነው፡፡

17. “ባህላዊ የማዕድን ማምረት ሥራ” ማለት በሞተር ሀይል በማይንቀሳቀስ መሣሪያ በመታገዝ አብዛኛው ተግባር በእጅ የሚከናወን ሆኖ አግባብ ባለው ህግ በተቋቋመ የማዕድን የህበረት ሥራ ማህበር ወይም በአንድ ኢትዮጵያዊ ግለሰብ የሚካሄድ የወርቅ፣ የፕላቲኒየምና ሌሎች የክበሩ ማዕድናት፣ የብረት፣ የጨው፣ የሸክላ አፈርና የመሳሰሉት ማዕድናት የማምረት ሥራ ነው፡፡

37. ፈቃድ በተሰጠው ሰው እና ሥራ ተቋራጭ ላይ ግብር ስለመጣል

1. በዚህ ምዕራፍ የተቀመጡት ማሻሻያዎች እንደተጠበቁ ሆነው፤ ይህ አንቀጽ ፈቃድ በተሰጠው ሰው ወይም በሥራ ተቋራጩ ላይ ተፈጻሚነት ይኖረዋል፡፡

15. “Social infrastructure expenditure” means capital expenditure that a licensee or contractor is required to incur under a mining right on the construction of a public school, hospital, road, or similar social infrastructure;

16. “Sub-contractor” means a person supplying services to a licensee in respect of mining operations undertaken by the licensee, other than a person supplying services as an employee.

17. "Traditional mining production" means manually (without the production of motor power fixed function) device performed as the appropriate law formed Mining Association of Social Work or an Ethiopian individual gold, platinum and other precious metals, iron, salt, dust and clay minerals, etc. :

37. Taxation of Licensees and Contractors

1. This Proclamation shall apply to a licensee or contractor subject to the modifications in this Chapter.

2. ፈቃድ በተሰጠው ሰው ወይም በሥራ ተቋራጩ ላይ የሚጣለውን ግብር በተመለከተ በዚህ ምዕራፍ እና በአዋጁ ሌሎች ክፍሎች በተደነገገው መካከል አለመጣጣም የተፈጠረ እንደሆነ ይህ ምዕራፍ ተፈጻሚ ይሆናል። 3. ፈቃድ በተሰጠው ሰው ወይም በሥራ ተቋራጩ ላይ ተፈጻሚ የሚሆነው የንግድ ሥራ ገቢ ግብር መጣኔ 25% (ሃያ አምስት በመቶ) ነው። 4. ፈቃድ የተሰጠው ሰው በኢትዮጵያ ነዋሪ ላልሆነ ንዑስ-ሥራ ተቋራጭ ከሚፈጽመው ማንኛውም ክፍያ ላይ 10% (አሥር በመቶ) ግብር ቀንሶ ለባለሥልጣኑ ገቢ ማድረግ አለበት። 5. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (4) መሠረት የሚከፈለው የግብር መጠን የሚሰላው የሞቢላይዜሽን እና የዲሞቢላይዜሽን ወጪዎች ተቀናሽ ተደርገው ነው። 6. ከባህላዊ የማዕድን ማምረት ሥራ ከሚገኝ ገቢ የሚከፈል ግብርን በሚመለከት የክልሉ መስተዳድር ም/ቤቱ በሚያወጣው ደንብ መሠረት የሚወሰን ይሆናል። 38. <u>በማዕድን ሥራዎች ተቀናሽ የሚደረጉ ወጪዎች ገደብ</u> 1. ፈቃድ የተሰጠው ሰው በፈቃድ ክልል ውስጥ የማዕድን ማውጣት ሥራ ለመሥራት የሚያወጣው ወጪ በተቀናሽነት የሚያዝለት ፈቃድ በተሰጠበት ክልል ውስጥ ከማዕድን ሥራ ጋር በተያያዘ በግብር ዓመቱ ካገኘው የንግድ ሥራ ገቢ ላይ ብቻ ነው።	2/ If there is any inconsistency in the taxation of a licensee or contractor as between this Chapter and the other parts of this Proclamation, this Chapter shall prevail. 3/ The business income tax rate applicable to a licensee or contractor is 25%. 4/ A licensee effecting payment to a non-resident sub-contractor shall withhold and transfer to the tax authority 10% of the Payment. 5/ In calculating the tax payable under sub article (4) of this article, deduction shall be allowed for cost of mobilization and demobilization. 6/. Traditional mining production taxable income will be determined based on the Council of regional government regulations. 38. <u>Limitation of Deductions Relating to Mining Operations</u> 1. A deduction for expenditure to the extent incurred by a licensee in undertaking mining operations in a licence area during a tax year shall be allowed only against the business income derived by the licensee from the mining operations in the licence area during the year.

2 ፈቃድ የተሰጠው ሰው ፈቃድ በተሰጠበት ክልል ውስጥ በግብር ዓመቱ የማዕድን ሥራውን በሚሰራበት ጊዜ ኪሳራ ያጋጠመው እንደሆነ ይህ ኪሳራ ወደሚቀጥለው የግብር ዓመት ተሸጋግሮ ፈቃድ የተሰጠው ሰው በፈቃድ ክልሉ ውስጥ የማዕድን ማውጣት ሥራ በመስራት ከሚያገኘው የንግድ ሥራ ገቢ ላይ ተቀናሽ ይደረጋል።

3 ፈቃድ የተሰጠው ሰው ኪሳራውን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) መሠረት ሙሉ በሙሉ መቀነስ ያልቻለ እንደሆነ ያልተቀነሰውን ኪሳራ ለሚቀጥለው የግብር ዓመት ማሸጋገር እና የተካካሰውን መጠን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) በተገለጸው መሠረት በዚያው የግብር ዓመት ከተገኘው ጠቅላላ ገቢ ላይ በመቀነስ ኪሣራው ሙሉ በሙሉ ተቀናሽ ተደርጎ እስከሚያልቅ ድረስ ማሸጋገር የሚችል ሲሆን፤ ነገር ግን ፈቃድ የተሰጠው ሰው የደረሰበትን ኪሣራ ኪሣራው ከተከሰተበት ዓመት መጨረሻ ጀምሮ ከሚቆጠሩ አሥር የግብር ዓመታት በላይ ማሸጋገር አይችልም።

4 ፈቃድ የተሰጠው ሰው ከማዕድን ማውጣት ሥራ ጋር በተያያዘ ፈቃድ በተሰጠበት ክልል ውስጥ ኪሳራ ደረሰበት የሚባለው በፈቃድ ክልል ውስጥ ከሚያከናውነው የማዕድን ማውጣት ሥራ ጋር በተያያዘ በግብር ዓመቱ በተቀናሸነት የሚያዝለት ወጪ በዚሁ ግብር ዓመት በዚሁ ክልል የማዕድን ማውጣት ሥራ በመሥራት ካገኘው የንግድ ሥራ ገቢ የበለጠ እንደሆነ ነው።

2 If a licensee has a loss in respect of mining operations in a licence area for a tax year, the amount of the loss shall be carried forward and allowed as a deduction against the business income of the licensee derived from mining operations in the licence area in the next following tax year of the licensee.

3 The amount of a loss of a licensee for a tax year that is not deducted under sub-article (2) of this Article shall be carried forward by the licensee to the next following tax year and deductible from the gross income of the licensee in that year in accordance with sub-article (2) of this Article, and so on until the loss is fully deducted, provided however that the licensee can't carry forward a loss sustained in a tax year beyond ten years from the end of the tax year in which the loss was sustained.

4 A licensee has a loss in relation to mining operations in a licence area for a tax year if the total deductions of the licensee in respect of mining operations undertaken by the licensee in the licence area during the year exceed the total amount of business income derived from such operations in the area for the year.

39. የፍለጋ ወጪ

1. ለዚህ አዋጅ አንቀጽ 25 አፈጻጸም፣ ፈቃድ በተሰጠው ሰው ወይም በሥራ ተቋራጩ ለፍለጋ የሚወጡ ወጪዎች የአገልግሎት ዘመናቸው አንድ ዓመት የሆኑ ግዙፋዊ ሀልዎት የሌላቸው የንግድ ሥራ ሀብቶች ተደርገው ይወሰዳሉ።
2. ለመጀመሪያ ጊዜ ጥቅም ላይ የዋለው ለፍለጋ ሥራ የሆነ ዋጋው የሚቀንስ የንግድ ሥራ ሀብት የእርጅና ቅናሽ ምጣኔው 100% (መቶ በመቶ) ይሆናል።

40. የማልሚያ ወጪ

1. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) እንደተጠበቀ ሆኖ፣ ለዚህ አዋጅ አንቀጽ 25 አፈጻጸም ሲባል ፈቃድ የተሰጠው ሰው ወይም የሥራ ተቋራጩ የማልሚያ ወጪለክራት ዓመታት ያህል የሚያገለግል ግዙፋዊ ሀልዎት የሌለው የንግድ ሥራ ሀብት እንደሆነ ተደርጎ ይወሰዳል።

39. Exploration Expenditure

1. For the purposes of Article 25 of this Proclamation, exploration expenditure incurred by a licensee or contractor shall be treated as a business intangible with a useful life of one year.
2. The depreciation rate for a depreciable asset that has its first use in exploration operations shall be 100%.

40. Development Expenditure

1. For the purposes of Article 25 of this Proclamation and subject to sub-article (2) of this Article, development expenditure of a licensee or contractor shall be treated as a business intangible with a useful life of 4 years.

2 የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (4) እንደተጠበቀ ሆኖ፣ ፈቃድ የተሰጠው ሰው ወይም የሥራ ተቋራጭ ለንግድ የሚውል ምርት ማምረት ከመጀመሩ በፊት የማልሚያ ወጪ ያወጣ እንደሆነ፤ ይህ ወጪ ለንግድ የሚሆን ምርት ማምረት በተጀመረበት ጊዜ እንደወጣ ወጪ ተቆጥሮ የዚህ አዋጅ አንቀጽ 25 ድንጋጌ ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

3 የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (4) እንደተጠበቀ ሆኖ፣ ፈቃድ የተሰጠው ሰው ወይም የሥራ ተቋራጭ ለንግድ ሥራ የሚሆን ምርት ማምረት ከመጀመሩ በፊት ለማልሚያ ሥራዎች አገልግሎት የሚውል ዋጋው ሊቀንስ የሚችል ሀብት የገዛ ወይም የገነባ እንደሆነ ይህ ሀብት ለንግድ ሥራ የሚሆን ምርት በተጀመረበት ጊዜ እንደተገዛ ወይም እንደተገነባ ተቆጥሮ የዚህ አዋጅ አንቀጽ 25 ድንጋጌ ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

4 በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 የሚፈቀደው የማልሚያ ወጪ ተቀናሽ መጠን ወይም በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) መሠረት በእርጅና ምክንያት ዋጋው ለሚቀንስ የንግድ ሥራ ሀብት በግብር ዓመቱ የሚደረገው የእርጅና ቅናሽ የሚሰላው በሚከተለው ቀመር መሠረት ይሆናል፡-

$$U \times A/d$$

2 Subject to sub-article (4) of this Article, if a licensee or contractor incurs development expenditure before the commencement of commercial production, Article 25 of this Proclamation shall apply on the basis that the expenditure was incurred at the time of commencement of commercial production.

3 Subject to sub-article (4) of this Article, if a depreciable asset for use in development operations is acquired or constructed by a licensee or contractor before the commencement of commercial production, Article 25 of this Proclamation shall apply to the asset on the basis that it was acquired or constructed at the time of commencement of commercial production.

4 The amount of the deduction allowed for development expenditure referred to in sub-article (2) of this Article or the depreciation deduction allowed for a depreciable asset referred to in sub-article (3) of this Article for the tax year in which the commencement of commercial production occurs shall be computed according to the following formula:

$A \times B/C$ where:

b

ሀ. የወጪው መጠን ወይም ለሀብቱ የተደረገ ወጪ፤

ለ. ንግድ ማምረት ከተጀመረበት ቀን አንስቶ ንግድ ማምረት በተጀመረበት የግብር ዓመት የመጨረሻ ቀን መካከል ያሉት ቀናት፤

ሐ. ለንግድ የሚሆን ምርት ማምረት በተጀመረበት የግብር ዓመት ያሉት ቀናት ብዛት፤

5/መብትን ለማስተላለፍ የሚደረግ ስምምነትን ሳይጨምር፤ ፈቃድ የተሰጠው ሰው ከማዕድን ሥራ መብት ውስጥ አንድ ጥቅም ያስተላለፈ እንደሆነ ፈቃድ የተሰጠው ሰው ወይም የሥራ ተቋራጩ መብቱን በማስተላለፍ የሚያገኘው ጥቅም ተደርጎ የሚወሰደው የማስተላለፉ ተግባር በተከናወነበት ጊዜ ተቀናሽ የተደረገለትን ወይም በማናቸውም መንገድ ያልመለሰውን ሂሳብ ሳይጨምር ፈቃድ ለተሰጠው ሰው ወይም የሥራ ተቋራጩ ያወጣው የማልሚያ ወጪ ከተቀነሰ በኋላ ነው፡፡

A.is the amount of the expenditure or the cost of the asset;

B. is the number of days in the period beginning on the date of commencement of commercial production and ending on the last day of the tax year in which commercial production commenced; and

C. is the number of days in the tax year in which commercial production commenced.

5/ If, other than under a farm-out agreement, a licensee disposes of an interest in a mining right, any gain arising on the disposal is reduced by any development expenditure incurred by the licensee or contractor that has not been deducted or otherwise recouped by the licensee or contractor at the time of the disposal.

6/ ለዚህ አንቀጽ አፈፃፀም "ለንግድ የሚሆን ምርት ማምረት መጀመር" ማለት የማዕድን ቢሮው በሚወሰነው መሠረት፣ ከ30 ተከታታይ ቀናት ውስጥ ከፍተኛ ምርት ማምረት የተቻለባቸውን 25 ቀናት ካሉት 30 ቀናት ውስጥ የመጀመሪያው ቀን ነው።

6/ For the implementation of this Article, “commencement of commercial production” means the first day of the period of 30 consecutive days during which the average level of production on the 25 highest production days in the 30-day period reaches a production level as determined by Bureau of Mining to be commercial production

41. የመልሶ ማቋቋሚያ ወጪ

1. በተፈቀደ መልሶ ማቋቋሚያ ዕቅድ መሠረት ፈቃድ የተሰጠው ሰው ወይም የሥራ ተቋራጭ ከማዕድን ሥራዎች ጋር ተያይዞ በግብር ዓመቱ ለመልሶ ማቋቋሚያ ፈንድ የሚያደርገው መዋጮ መዋጮው በተደረገበት የግብር ዓመት በተቀናሽነት ይያዛል።
2. ፈቃድ የተሰጠው ሰው ወይም የሥራ ተቋራጩ የማዕድን ሥራን በሚመለከት በጸደቀ መልሶ ማቋቋሚያ ዕቅድ መሠረት ለሚሰራው ሥራ የሚያወጣው ወጪ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ ከመልሶ ማቋቋሚያ ፈንድ ያልተከፈለው እንደሆነ ወጪው በወጣበት የግብር ዓመት በተቀናሽነት ይያዝላታል።
3. በመልሶ ማቋቋሚያ ፈንድ ውስጥ የሚጠራቀም የገንዘብ መጠን ወይም በመልሶ ማቋቋሚያ ዕቅድ መሠረት የሚያስፈልገውን ወጪ ለመሸፈን ከማቋቋሚያ ፈንድ ወጪ የሚደረግ የገንዘብ መጠን ከገቢ ግብር ነፃ ነው።

41. Rehabilitation Expenditure

1. A contribution made by a licensee or contractor to a rehabilitation fund in accordance with an approved rehabilitation plan in relation to mining operations shall be allowed as a deduction in the tax year in which the contribution was made
2. An expenditure incurred by a licensee or contractor in carrying out work required by an approved rehabilitation plan in respect of the mining operations of the licensee or contractor shall be allowed as a deduction for the tax year in which the expenditure is incurred provided that the work is not paid for, directly or indirectly, from money made available out of a rehabilitation fund.
3. An amount accumulated in a rehabilitation fund, or an amount withdrawn from a rehabilitation fund to meet expenditure incurred under an approved rehabilitation plan, shall be exempt income.

4. ከመልሶ ማቋቋሚያ ፈንድ ወጪ ሆኖ ፈቃድ ለተሰጠው ሰው ወይም የሥራ ተቋራጩ ተመላሽ የተደረገ የገንዘብ መጠን ተመላሽ በተደረገበት የግብር ዓመት ፈቃድ የተሰጠው ሰው ወይም የሥራ ተቋራጩ የንግድ ሥራ ገቢ ተደርጎ ይወሰዳል፡፡

5. የመልሶ ማቋቋሚያ ሥራ በሚጠናቀቅት ጊዜ ፈቃድ በተሰጠው ሰው ወይም የሥራ ተቋራጭ የመልሶ ማቋቋሚያ ፈንድ ውስጥ ትርፍ የገንዘብ መጠን በሚኖርበት ጊዜ ይህ የገንዘብ መጠን የመልሶ ማቋቋሙ ስራ በተጠናቀቀበት የግብር ዓመት ፈቃድ የተሰጠው ሰው ወይም የሥራ ተቋራጩ የንግድ ሥራ ገቢ ተደርጎ ይወሰዳል፡፡

6. ለዚህ አንቀጽ አፈፃፀም፡-

ሀ) “የፀደቀ የመልሶ ማቋቋሚያ ዕቅድ” ማለት በማዕድን መብት የሚወሰኑትን ግዴታዎች ጨምሮ የማዕድን ቢሮ የፀደቀ የማዕድን ማውጫ ቦታ መልሶ ማቋቋሚያ ዕቅድ ነው፡፡

ለ) “መልሶ ማቋቋሚያ ፈንድ” ማለት በማዕድን መብት የተሸፈነውን ክልል ለማስተካከል ለወደፊት የሚያስፈልጉ ወጪዎችን ለመሸፈን በማዕድን መብት መሠረት መቀመጥ የሚገባው እና የማዕድን ቢሮ እና ፈቃድ የተሰጠው ሰው ወይም የሥራ ተቋራጩ በጋራ የሚያስተዳድሩት የገንዘብ መጠን ነው፡፡

4. An amount withdrawn from a rehabilitation fund and returned to the licensee or contractor is business income of the licensee or contractor for the tax year in which the amount was returned.

5. Any surplus in a rehabilitation fund of a licensee or contractor at the time of completion of rehabilitation is business income of the licensee or contractor for the tax year in which rehabilitation is completed.

6. In this Article:

a) “approved rehabilitation plan” means a plan for rehabilitation of a mining site approved by the Bureau of mining , including rehabilitation obligations specified in a mining right a

b) “Rehabilitation fund” means a fund or account required to be established under a mining right to provide for the future payment of remedial work to the licence area covered by the mining right is managed jointly Bureau Mininig and the licensee or contractor.

42. ስለ ኢንቨስትመንት ተቀናሽ

1. ፈቃድ የተሰጠው ሰው ወይም ሥራ ተቋራጩ በፈቃድ ሰጪው ባለሥልጣን በተፈቀዱ ሌሎች የልማት መስኮች ወጪ ሆኖ ኢንቨስት ለሚደረግ የኢንቨስትመንት ወጪ ከአያንዳንዱ የግብር ዓመት ጠቅላላ ገቢው ላይ እስከ 5% (አመስት በመቶ) መቀነስ ይችላል።
2. ፈቃድ የተሰጠው ሰው ወይም ሥራ ተቋራጭ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት በአንድ የግብር ዓመት ተቀናሽ ያደረገውን የገንዘብ መጠን ተቀናሽ ከተደረገበት የግብር ዓመት ቀጥሎ እስካለው የግብር ዓመት መጨረሻ ድረስ ኢንቨስት ካላደረገ በዚህ የግብር ዓመት ፈቃድ የተሰጠው ሰው ወይም ሥራ ተቋራጭ ጠቅላላ ገቢው ላይ ይደመራል።

43. መብትን ስለማስተላለፍ

1. መብትን ማስተላለፍ ተፈፃሚ የሚሆኑት የሚከተሉት ሁኔታዎች ተሟልተው ሲገኙ ይሆናል፡-

ሀ/ “አስተላላፊ” ተብሎ የሚጠቀሰው ባለፈቃድ ወይም ሥራ ተቋራጭ በማዕድን ማውጣት መብት ያገኘውን የተወሰነ መብት “መብት የተላለፈለት” ተብሎ የሚጠቀሰው ሌላ ሰው ለማስተላለፍ “የማስተላለፍ ስምምነት” ተብሎ የሚጠቀስ ስምምነት ያደረገ እንደሆነ፤

42. Deduction allowed for reinvestment

1. A licensee or contractor may deduct up to 5% from his gross income in each tax year for any investment expenditure incurred by the licensee or contractor towards investment in development projects authorized by the licensing authority.
2. The amount deducted by a licensee or contractor in a tax year in accordance with sub article (1) of this article, shall form part of the taxable income of the licensee or contractor of the next following tax year, unless it is invested at the end of that year.

43. Farm-outs

1. Farm-outs shall apply if the following conditions are satisfied:
 - a) a licensee or contractor (referred to as the “transferor”) has entered into an agreement (referred to as a “farm-out agreement”) with a person (referred to as the “transferee”) for the transfer of part of the interest of the transferor in a mining right

ለ/ መብቱ የተላለፈለት ሰው ከመብት አስተላላፊው በሙሉ ወይም በከፊል ለተላለፈለት መብት የሚከፍለው ዋጋ መብት የተላለፈለት ሰው ሊከፍል የተስማማበትን ወጪ ወይም መብት አስተላላፊው ካስቀረው የተወሰነ መብት የሚመነጩ የተወሰኑትን ወይም ሁሉንም ግዴታዎች መብት አስተላላፊውን ተክቶ ለመወጣት የሚገባውን ግዴታም ይጨምራል፡፡

2 መብትን ማስተላለፍ ተፈጻሚ በሚሆንበት ጊዜ፤

ሀ/ መብት አስተላላፊው ካስቀረው መብት ጋር በተያያዘ መብት የተላለፈለት ሰው የሚያከናውነው ስራ ዋጋ በሚከተሉት ውስጥ አይካተትም፤

1. መብት አስተላላፊው ለተላለፈው መብት በተቀበለው ዋጋ፤ ወይም
2. በመብት አስተላላፊውን የንግድ ሥራ ገቢ፤ እና

ለ/ መብት አስተላላፊው ለተላለፈው መብት በተቀበለው ወይም በሚቀበለው የገንዘብ መጠን ላይ የሚከተሉት ተፈጻሚነት ይኖራቸዋል፡

b) the consideration given by the transferee for the transferred interest wholly or partly includes the transferee agreeing to incur expenditure, or undertaking some or all of the work commitments of the transferor, in respect of the part of the interest retained by the transferor.

2/ If farm-out applies:

a) the value of any work undertaken by the transferee in relation to the part of the interest retained by the transferor shall not be included in:

1. the consideration received by the transferor for the transferred interest; or
2. the business income of the transferor; and

b) the following applies to any amount in money received or receivable by the transferor for the transferred interest:

1. መብት አስተላለፈው ከተላለፈው መብት ጋር በተያያዘ ላወጣው ወጪ ያገኘው ተቀናሽ ተመላሽ በመደረጉ ምክንያት በተቀበለው የገንዘብ መጠን ላይ የዚህ አዋጅ አንቀጽ 70 ድንጋጌ ተፈፃሚ ይሆናል፤

2. መብት አስተላለፈው ከተቀበለው የገንዘብ መጠን የዚህ አዋጅ አንቀጽ 70 ድንጋጌ ተፈፃሚ የሚሆንበት ተቀናሽ ወጪ የበለጠ እንደሆነ በብልጫ የታየው የገንዘብ መጠን የተላለፈው መብት ዋጋ ተደርጎ ይወሰዳል፡፡

44. የማዕድን መብትን በተዘዋዋሪ መንገድ ስለማስተላለፍ

1. ፈቃድ የተሰጠው ሰው ወይም የሥራ ተቋራጩ የነበረው ዋና የባለቤትነት መብት ከ10% (አስር በመቶ) በላይ የተለወጠ እንደሆነ ፈቃድ የተሰጠው ሰው ወይም ሥራ ተቋራጩ ይህንኑ ለውጥ ወዲያውኑ ለባለሥልጣኑ በፅሁፍ ማሳወቅ አለበት፡፡

(1) Article 70 of this Proclamation shall apply to the amount in money on the basis that it is a recoupment by the transferor of any deductions allowed for expenditure incurred by the transferor in respect of the transferred interest;

(2) if the amount in money exceeds the amount of deducted expenditure to which Article 70 of this Proclamation applies, the excess shall be treated as consideration received for the transferred interest.

44. Indirect Transfers of Mining Rights

1. If there is a 10% or more change in the underlying ownership of a licensee or contractor, the licensee or contractor shall immediately notify the Authority, in writing, of the change.

- 2 በአንድ ድርጅት ውስጥ የአባልነት መብቱን በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ መንገድ የሚያስተላልፈው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተጠቀሰውን ማስታወቂያ መስጠት ያለበት ሰው የኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆነ እንደሆነ ፈቃድ የተሰጠው ሰው ወይም የሥራ ተቋራጩ በኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆነው ሰው ወኪል እንደሆኑ ተቆጥሮ ከማስተላለፉ ጋር ተያይዞ በዚህ አዋጅ መሠረት ሊከፈል የሚገባውን ግብር የመክፈል ግዴታ አለባቸው፡
- 3 በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት ፈቃድ የተሰጠው ሰው ወይም የሥራ ተቋራጩ በኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆነውን ሰው በመወከል የክፈሉት ማንኛውም ግብር በዚህ አዋጅ መሠረት በኢትዮጵያ ነዋሪ ካልሆነው ሰው ላይ ከሚፈለገው የታክስ ዕዳ ጋር ይካካላል፡፡
- 4 በዚህ አዋጅ አፈፃፀም ሲባል፣ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) የተመለከተው በአንድ ድርጅት ውስጥ ያለው የአባልነት ጥቅም እንደ ንግድ ሥራ ሀብት ተደርጎ ይወሰዳል፡፡

- 2 If the person directly or indirectly disposing of the membership interest in a body to which a notice under sub-article (1) of this Article relates is a non-resident, the licensee or contractor shall be liable, as agent for the non-resident, for any tax payable under this Proclamation by the non-resident person in respect of the disposal.
- 3 Any tax paid by a licensee or contractor on behalf of a non-resident under sub-article (2) of this Article shall be credited against the tax liability of the non-resident under this Proclamation.
- 4 The membership interest in a body referred to in sub-article (2) of this Article shall be treated as a business asset for the purposes of this Proclamation.

ምዕራፍ አምስት
ዓለም ዓቀፍ ግብር

45. በውጭ ሀገር የተከፈለን የንግድ ሥራ ግብር ስለ ማካካስ

1. በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ግብር ከፋይ በሠንጠረዥ "ሐ" መሠረት ግብር የሚከፍልበት ገቢ ያለው እንደሆነ እና በዚህ ገቢ ላይ በውጭ ሀገር ግብር ከፍሎበት ከሆነ ግብር ከፋዩ በውጭ ሀገር የከፈለው ግብር "በውጭ ሀገር ለተከፈለ ግብር የሚደረግ ማካካሻ" ተብሎ የሚካካስለት ከሚከተሉት ከአነስተኛው መጠን ጋር እኩል የሚሆነው የገንዘብ መጠን ነው፡፡

ሀ/ በውጭ ሀገር የተከፈለው የገቢ ግብር፤ ወይም

ለ/ በውጭ ሀገር በተገኘው ገቢ ላይ በሠንጠረዥ "ሐ" መሠረት ተከፋይ የሚሆነው የንግድ ሥራ ገቢ ግብር፤

- 2 በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) (ለ) የተመለከተው የንግድ ሥራ ገቢ ግብር የሚሰላው በዓመቱ በኢትዮጵያ ነዋሪ በሆነው ግብር ከፋይ ላይ ተፈፃሚ የሚደረገውን አማካይ የንግድ ሥራ ገቢ ግብር ምጣኔ ግብር ከፋዩ ባገኘው የተጣራ የውጭ ሀገር ገቢ ላይ ተፈፃሚ በማድረግ ነው፡፡

CHAPTER FIVE
INTERNATIONAL TAX

45. Foreign Tax Credit for Foreign Business Income

- 1) If a resident tax payer has foreign income taxable under “Schedule C” in respect of which the resident has paid foreign income tax, the taxpayer shall be allowed a tax credit (referred to as a “foreign tax credit”) of an amount equal to the lesser of:

- a) the foreign income tax paid; or
- b) the business income tax payable under Schedule “C” in respect of the foreign income.

- 2) The business income tax referred to in sub-article (1)(b) of this Article shall be computed by applying the average rate of business income tax applicable to the resident taxpayer for the year against the net foreign income of the resident for the year.

3 በዚህ አንቀጽ መሠረት በውጭ ሀገር የተከፈለ ግብር ሊካካስ የሚችለው ፦

ሀ/ በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነው ሰው በውጭ ሀገር ባገኘው ገቢ ላይ ሊከፍል የሚገባውን ግብር ገቢው ከተገኘበት የግብር ዓመት በኋላ ባሉት ሁለት ዓመታት ወይም ደግሞ ባለስልጣኑ በሚፈቅደው ተጨማሪ ጊዜ ውስጥ የከፈለ እንደሆነ፤ እና

ለ/ በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነው ሰው ለከፈለው ግብር በውጭ አገር የታክስ ባለሥልጣን የተሰጠ ደረሰኝ ያለው እንደሆነ ብቻ ነው፡፡

4 በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነው ሰው በግብር ዓመቱ መክፈል የሚኖርበትን የንግድ ሥራ ገቢ ግብር ሲያሰላ፤ ማንኛውንም የግብር ማካካሻ ተግባራዊ ከማድረጉ በፊት በውጭ ሀገር ለተከፈለ ግብር የተፈቀደውን ማካካሻ ተግባራዊ ማድረግ አለበት፡፡

5 በአንድ የግብር ዓመት ውስጥ በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነው ሰው በውጭ ሀገር የከፈለው ግብር በዚያው የግብር ዓመት ሙሉ በሙሉ የማይካካስ የሆነ እንደሆነ ሳይካካስ የቀረው ግብር ተመላሽ ሊደረግ ወይም ወደቀደመው የግብር ዓመት ሊመለስ ወይም ወደሚቀጥለው የግብር ዓመት ሊሸጋገር አይችልም፡፡

3) A foreign tax credit shall be allowed under this Article only if:

a) the resident taxpayer has paid the foreign income tax within 2 years after the end of the tax year in which the foreign income was derived by the taxpayer or within such further time as the Authority allows; and

b) the resident taxpayer has a receipt for the tax from the foreign tax authority.

4) In computing the business income tax payable by a resident taxpayer for a tax year, the taxpayer shall apply the foreign tax credit under this Article before applying any other tax credits of the taxpayer for the tax year.

5) If a foreign tax credit of a resident taxpayer for a tax year is not fully credited for the year, the excess credit shall not be refunded, carried back to the preceding tax year, or carried forward to the following tax year.

6 ለዚህ አንቀጽ አፈፃፀም፤

ሀ) “አማካኝ የንግድ ሥራ ገቢ ግብር ምጣኔ” ማለት በዚህ አዋጅ መሠረት ማንኛውም የግብር ማካካሻ ከመደረጉ በፊት በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነው ሰው የግብር ዓመቱ ግብር በሚከፍልበት ገቢ ላይ ተግባራዊ የሚሆነው ምጣኔ ነው።

ለ) “የውጭ ሀገር ገቢ ግብር” ማለት በከፋይ ተቀንሶ የሚያዝን ግብር ጨምሮ በውጭ ሀገር መንግሥት ወይም በውጭ ሀገር አካባቢያዊ መንግሥት የተጣለ ግብር ሲሆን፤ ቅጣትን፤ ተጨማሪ ታክስን፤ ወይም ደግሞ ይህንን ግብር በሚመለከት የሚከፈል ወለድን አይጨምርም።

ሐ) “የተጣራ የውጭ ሀገር ገቢ” ማለት በአንድ የግብር ዓመት በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነን ግብር ከፋይ በሚመለከት በዚህ ሰንጠረዥ መሠረት ግብር ከፋይ በዓመቱ ካገኘው ጠቅላላ የውጭ ሀገር ገቢ ላይ ለግብር ከፋይ በዓመቱ በዚህ ሰንጠረዥ መሠረት የሚፈቀደው ከዚህ በታች ከተዘረዘሩት ጋር በተያያዘ ተቀናሽ የሚደረገው ወጪ ከተቀነሰ በኋላ የሚቀረው ገቢ ነው።

6/ In this Article:

a) “average rate of business income tax”, in relation to a resident taxpayer for a tax year, means the percentage that the business income tax payable by the tax payer for the year, before the allowance of any tax credit under this Proclamation, is of the taxable income of the taxpayer for the year;

b) “foreign income tax” means income tax, including withholding tax, imposed by the government of a foreign country or a political subdivision of a government of a foreign country, but does not include a penalty, additional tax, or interest payable in respect of such tax;

c) “net foreign income”, s in relation to a resident taxpayer for a tax year, means the total foreign income of the taxpayer for the year taxable under this Schedule, as reduced by any deductions allowed to the person under this Schedule for the year that:

1. የውጭ ሀገር ገቢውን ለማግኘት ሲባል ብቻ ወጪ የተደረገ እና
2. በውጭ ሀገር የሚገኝ ገቢ እራሱን የቻለ የገቢ ዓይነት ሆኖ የሚመደብ በመሆኑ የውጭ ሀገር ገቢውን ለማግኘት በወጣው መጠን በዚህ አዋጅ አንቀጽ 73 መሠረት የተከፋፈለ ሲሆን፤

46. የውጭ ሀገር የንግድ ሥራ ኪሳራዎች

1. በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ግብር ከፋይ በሠንጠረዥ "ሐ" መሠረት ግብር የሚከፈልበትን የውጭ ሀገር ገቢን ለማግኘት ያወጣው ወጭ በዚህ አዋጅ መሠረት ተቀናሽ የሚደረግለት በውጭ ሀገር ካገኘው ገቢ ላይ ብቻ ነው።
2. በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ግብር ከፋይ በአንድ የግብር ዓመት በውጭ ሀገር ኪሳራ ያጋጠመው እንደሆነ ኪሳራው ከደረሰበት የግብር ዓመት ቀጥሎ ላለው የግብር ዓመት የሚሸጋገር ሆኖ ይህም ኪሳራ በተሸጋገረበት የግብር ዓመት ግብር ከፋዩ በውጭ ሀገር ካገኘው ገቢ ላይ በሠንጠረዥ "ሐ" መሠረት ተቀናሽ ይደረጋል።

- 1) relate exclusively to the derivation of the foreign income; and
- (2) are apportioned to the derivation of the foreign income in accordance with Article 73 of this Proclamation on the basis that foreign income is a separate class of income

46. Foreign Business Losses

1. An amount that a resident taxpayer is allowed as a deduction under this Proclamation in deriving foreign income taxable under “Schedule C” shall be deductible only against that income.
2. If a resident taxpayer has a foreign loss for a tax year, the amount of the loss shall be carried forward to the next following tax year and allowed as a deduction in that year against the taxpayer’s foreign income taxable under “Schedule C” for the following year.

3. በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነው ግብር ከፋይ ኪሳራውን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት በሙሉ ወይም በከፊል መቀነስ ያልቻለ እንደሆነ ኪሳራው በሙሉ ተቀንሶ እስከሚያልቅ ድረስ ወደ ሚቀጥሉት የግብር ዓመታት ተሸጋግሮ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት ተቀናሽ ይደረጋል። ሆኖም ግብር ከፋይ ኪሳራው ከደረሰበት የግብር ዓመት በኋላ ካሉት አምስት የግብር ዓመታት በላይ ኪሳራውን ለማሸጋገር አይችልም።
4. ግብር ከፋይ የውጭ ሀገር ኪሳራ ያስተናገደባቸው ሁለት ዓመታት የኖሩ እንደሆነ እና አያንዳንዱ ኪሳራ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት የተሸጋገረ እንደሆነ ግብር ከፋይ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት ተጨማሪ ኪሳራዎችን ለማሸጋገር አይፈቀድለትም።
5. አንድ ግብር ከፋይ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 እና 3 የተመለከቱትን የውጭ ሀገር ኪሳራዎች ሊያሸጋግር የሚችልበት ዝርዝር የአፈፃፀም ሥርዓት የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ ይወሰናል።
6. ለዚህ አንቀጽ አፈፃፀም በአንድ የግብር አመት በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነን ግብር ከፋይ በሚመለከት፣ “በውጭ ሀገር የደረሰ ኪሳራ” ማለት ግብር ከፋይ በሠንጠረዥ “ሐ” መሠረት ግብር የሚከፈልበትን የውጭ ሀገር ገቢ ለማግኘት ያወጣቸው ወጪዎች መጠን ከጠቅላላው የውጭ ሀገር ገቢ በልጦ ሲገኝ

3. If a resident taxpayer is not able to wholly deduct a foreign loss under sub-article (2) of this Article, the amount not deducted shall be carried forward to the next following tax year and applied as specified in sub-article (2) of this Article in that year, and so on until the loss is fully deducted, but a taxpayer shall not carry a foreign loss forward for more than five tax years after the end of year in which the loss was incurred.
4. If there has been two tax years in which a taxpayer has incurred a foreign loss and each of those losses has been carried forward under sub-article (2) of this Article, the taxpayer shall not be permitted to carry forward any further losses under sub-article (2) of this Article.
5. A taxpayer shall carry forward a foreign loss under sub-articles (2) and (3) of this Article, in accordance with the Regulations to be issued by Council of Regional Government.
6. In this Article, “foreign loss”, in relation to a resident taxpayer for a tax year, means the amount by which the deductible expenditures incurred by the taxpayer in deriving foreign income taxable under this Schedule exceeds the amount of that income for the year.

47. ለኩባንያ ካፒታል የሚወሰድ ብድር

1. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ፣ የፋይናንስ ድርጅቶችን ሳይጨምር በውጭ አገር ባለአክሲዮኖች ቁጥጥር ስር ያለና በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ኩባንያ የግብር ዓመቱ አማካኝ ዕዳ ከአማካኝ የካፒታል መዋጮ ከ2 ለ 1 የበለጠ እንደሆነ ኩባንያው ለወለድ ክፍያ ያወጣው ወጪ ከዚህ በታች በተመለከተው ስሌት መሠረት በተቀናሽ እንዲያዘለት ይደረጋል፡፡

$$U \times A / d$$

በዚህ ስሌት

ሀ/ ኩባንያው በግብር ዓመቱ ተቀናሽ እንዲደረግለት የሚጠይቀው የወለድ ወጪ፣

ለ/ ኩባንያው ከተፈቀደው መጠን በላይ የወሰደው ብድር እና

ሐ/ ኩባንያው በግብር ዓመቱ ያለበት አማካኝ ዕዳ፣

2. በውጭ አገር ባለአክሲዮኖች ቁጥጥር ስር ያለ በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ኩባንያ አማካኝ ዕዳ እና አማካኝ የካፒታል መዋጮ በግብር ዓመቱ ከ2 ለ 1 የበለጠ እንደሆነ እና የኩባንያው የግብር ዓመቱ አማካይ ዕዳ ግንኙነት ከሌላቸው ሰዎች ከተወሰደው ዕዳ የማይበልጥ ከሆነ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ተፈጻሚ አይሆንም

47. Thin Capitalisation

1. Subject to sub-article (2) of this Article, if a foreign-controlled resident company, other than a financial institution, has an average debt to average equity ratio in excess of 2 to 1 for a tax year, a deduction shall be disallowed for the interest paid by the company during that year calculated according to the following formula:

$$A \times \frac{B}{C}$$

where:

A is the company's total amount of deductible interest for the year;

B is the company's excess debt for the year; and

C is the company's average debt for the year.

2. If the average debt to average equity ratio of a foreign-controlled resident company exceeds 2 to 1 for a tax year, sub-article (1) of this Article shall not apply if the amount of the average debt of the company for the year does not exceed the arm's length debt amount.

3. የዚህ አንቀጽ ድንጋጌዎች ከዚህ በታች በተዘረዘረው መሠረት በኢትዮጵያ በቋሚነት የሚሰራ ድርጅት ባለው በኢትዮጵያ ነዋሪ ባልሆነ ከባንያ ላይ ተፈፃሚ ይሆናል።

ሀ/ በቋሚነት የሚሠራ ድርጅት በውጭ አገር ባለአክሲዮኖች ቁጥጥር ስር ያለ በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ከባንያ ሆኖ ይቆጠራል፤ እና

ለ/ በቋሚነት የሚሠራ ድርጅት አማካኝ ዕዳ እና አማካኝ የካፒታል መዋጮ የሚከተለውን መሠረት በማድረግ ይሰላል።

1. በቋሚነት ለሚሠራው ድርጅት የዋለው በኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆነው ከባንያ የወሰደው ብድር፤ እና

2. በኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆነው ከባንያ ለሥራው ማንቀሳቀሻ የመደበውና በቋሚነት በሚሠራው ድርጅት አማካኝነት ሥራ ላይ የዋለው የካፒታል መዋጮ፤

3/ This Article shall apply to a non-resident company with a permanent establishment in Ethiopia on the basis of the following:

a) the permanent establishment is treated as a foreign-controlled resident company; and

b) the average debt to average equity ratio of the permanent establishment is calculated by reference to:

(1) the debt obligations of the non-resident company attributable to the permanent establishment; a

(2) the equity of the non-resident company attributable to the operations of the company conducted through the permanent establishment.

4. ለዚህ አንቀጽ አፈፃፀም፡-

ሀ/."ግንኙነት ከሌላቸው ሰዎች የተወሰደ ዕዳ" ማለት በውጭ አገር ባለአክሲዮኖች ቁጥጥር ስር የሚገኝን በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ኩባንያ በሚመለከት፣ አንድ የፋይናንስ ተቋም ኩባንያው የሚገኝበትን ሁኔታ ከግምት ውስጥ በማስገባት ግንኙነት በሌላቸው ሰዎች መካከል በሚደረግ ግብይት አኳኒን ሊያበድረው የሚችለው የገንዘብ መጠን ነው፡

ለ/. አማካኝ ዕዳ" ማለት በውጭ አገር ባለአክሲዮኖች ቁጥጥር ስር የሚገኝን በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ኩባንያ በሚመለከት በግብር ዓመቱ ውስጥ የወሰደው በሚከተለው ቀመር ስሌቱ የሚከናወን ዕዳ ነው፡፡

$$\frac{U}{12}$$

ለዚህ ስሌት አፈፃፀም፡-

- I. በሚቀጥለው የግብር ዓመት ውስጥ በእያንዳንዱ ወር መጨረሻ ኩባንያው የሚፈለግበት ጠቅላላ የዕዳ መጠን ነው፡፡

4/ In this Article:

- a) “arm’s length debt amount”, in relation to a foreign-controlled resident company, means the amount of debt that a financial institution would be prepared to lend to the company in an arm’s length transaction having regard to all the circumstances of the company;
- b) “average debt”, in relation to a foreign-controlled resident company for a tax year, is the amount calculated according to the following formula:

$$\frac{A}{12}$$

where:

- A is the sum of the amount of debt of the company at the end of each calendar month in the tax year;in the tax year;

ሐ/ "አማካኝ የካፒታል መዋጮ" ማለት፣ በውጭ አገር ባለአክሲዮኖች ቁጥጥር ስር የሚገኝን በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ከባንያ በሚመለከት፣ በግብር ዓመቱ ውስጥ የተከፈለ በሚከተለው ቀመር ስሌቱ የሚከናወን የካፒታል መዋጮ ነው፡፡

$$\frac{U}{12}$$

ለዚህ ስሌት አፈፃፀም፡-

1. በሚቀጥለው የግብር ዓመት ውስጥ በኢያንዳንዱ ወር መጨረሻ ለከባንያው የተደረገ ጠቅላላ የካፒታል መዋጮ መጠን ነው፡፡

መ/ "ዕዳ" ማለት በውጭ አገር ባለአክሲዮኖች ቁጥጥር ስር የሚገኝን በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ከባንያ በሚመለከት፣ በፋይናንስ ሪፖርት አቀራረብ ደረጃዎች በሚወሰነው መሠረት ወለድ የሚከፈልበት የከባንያው ዕዳ የመክፈል ግዴታ ነው፡፡

- c) “average equity”, in relation to a foreign-controlled resident company for a tax year, is the amount calculated according to the following formula:

$$\frac{A}{12}$$

where:

- A is the sum of the amount of equity of the company at the end of each calendar month in the tax year;

- d) “debt”, in relation to a foreign-controlled resident company, means the debt obligations of the company on which interest is payable as determined according to financial reporting standards;

ሠ/. "ዕዳ የመክፈል ግዴታ" ማለት ከቃል ኪዳን ሰነድ፣ ከሀዋላ፣ እና ከቦንድ የሚመጣን ግዴታ ጨምሮ ለሌላ ሰው የገንዘብ መጠን መልሶ የመክፈል ግዴታ ሲሆን፣ የሚከተሉትን አይጨምርም፡፡

1. ተከፋይ ሂሳቦችን፣ ወይም
2. ወለድ የመክፈል ግዴታን የማያስከትል ማናቸውንም የገንዘብ መጠን መልሶ የመክፈል ግዴታ፣

ረ/ "የካፒታል መዋጮ" ማለት በውጭ አገር ባለአክሲዮኖች ቁጥጥር ስር ያለን በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ከባንያ በሚመለከት፣ የወለድ ክፍያን የማይጨምር ዕዳን መልሶ የመክፈልን ግዴታ የሚያስከትል ብድርን ጨምሮ በሂሳብ ሪፖርት ደረጃዎች መሠረት በግብር ዓመቱ ውስጥ በማናቸውም ጊዜ ተመዝግቦ የሚገኝ ከፍተኛው የከባንያው የካፒታል መዋጮ ነው፡፡

ሰ/. "በብልጫ የታየ ዕዳ" ማለት በውጭ አገር ባለአክሲዮኖች ቁጥጥር ስር ያለን በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ከባንያ በሚመለከት፣ በግብር ዓመቱ ውስጥ ከባንያው ያለበት አማካኝ ዕዳ በ2 ለ 1 ቀመር መሠረት ከተፈቀደለት ከፍተኛው አማካኝ ዕዳ በላይ የሆነው የገንዘብ መጠን ነው፡፡

f) “debt obligation” means an obligation to make a repayment of money to another person, including obligations arising under promissory notes, bills of exchange, and bonds, but not including:

- 1) accounts payable; or
- 2) an obligation to make a repayment of money in respect of which no interest is payable;

f) “equity”, in relation to a foreign-controlled resident company, means the greatest amount, at any time during a tax year, of the equity of the company as determined according to financial reporting standards and includes an obligation to make a repayment of money in respect of which no interest is payable;

g) “excess debt”, in relation to a foreign controlled resident company for a tax year, means the amount by which the company’s average debt for the year exceeds the maximum average debt allowed for the year according to the 2 to 1 ratio; and

ሸ/. "በውጭ አገር ባለአክሲዮኖች ቁጥጥር ስር ያለ በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ከባንያ" ማለት ከባንያው የአባልነት ጥቅም መካከል ከ50% በላይ የሚሆነው በአንድ ወይም ከአንድ በላይ በሆኑ በኢትዮጵያ ነዋሪ ባልሆኑ ሰዎች ግንኙነት ካለው ወይም ካላቸው ሰዎች ጋር በመሆን የተያዘ ከባንያ ነው፡፡

ምዕራፍ ስድስት

በግምት ላይ የተመሠረተ የንግድ ሥራ ግብር

48. የደረጃ “ሐ” ግብር ከፋዮች ስለሚከፍሉት

የገቢ ግብር

የደረጃ “ሐ” ግብር ከፋዮች በእያንዳንዱ የግብር ዓመት የንግድ ሥራ ገቢ ግብር የሚከፍሉት የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ በሚወሰነው በቁርጥ ግብር አከፋፈል ዘዴ ነው፡፡

- h) “foreign-controlled resident company” means a resident company in which more than 50% of the membership interests in the company are held by a non-resident either alone or together with a related person or persons.

CHAPTER SIX

PRESUMPTIVE BUSINESS TAXES

48. Taxation of Category ‘C’ Taxpayers

A Category ‘C’ taxpayer shall pay business income tax for each tax year in accordance with the mode of payment of tax to be determined by Regulations to be issued by the Council of Regional Government.

ክፍል አምስት

ሠንጠረዥ “መ” - ሌሎች ገቢዎች

49. በኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆኑ ሰዎች ገቢ

1. በኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆነ ሰው የትርፍ ድርሻ፣ ወለድ፣ ሮያሊቲ፣ ከሥራ አመራር ክፍያ፣ የቴክኒክ አገልግሎት ክፍያ ወይም የመድን አረቦን ከኢትዮጵያ ውስጥ ያገኘ እንደሆነ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) በተመለከው ምጣኔ መሠረት ግብር የመክፈል ግዴታ አለበት፤

2. በኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆነ ሰው ግብር የሚከፍልበት ምጣኔ

ሀ/ ለመድሀን በሚከፈል አረቦን ወይም ከሮያሊቲ ጠቅላላው ክፍያ ላይ 5% (አምስት በመቶ)፤

ለ/ ከትርፍ ድርሻ ወይም ከወለድ ጠቅላላ ገቢ ላይ 10% (አስር በመቶ)

ሐ/ ከስራ አመራር ክፍያ ወይም ከቴክኒክ አገልግሎት ክፍያ ከጠቅላላ ገቢው ላይ 15% (አስራ አምስት በመቶ)፡፡

PART FIVE

SCHEDULE ‘D’ –OTHER INCOME

49 Income of Non-residents

1/ A non-resident who has derived an Ethiopian source dividend, interest, royalty, management fee, technical fee, or insurance premium shall be liable for non-resident tax at the rate specified in sub-article (2) of this Article

2/ The rate of non-resident tax is:

a)for an insurance premium or royalty , 5% of the gross amount of the premium or royalty

b) for a dividend or interest, 10% of the gross amount of the dividend, interest, or royalty; or

c) for a management or technical fee, 15 % of the gross amount of the fee.

3. የትርፍ ድርሻ፣ የወለድ፣ የሮያሊቲ፣ የስራ አመራር ክፍያ፣ የቴክኒክ አገልግሎት ክፍያ ወይም የመድን አረቦን ገቢ የተገኘው በኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆነ ሰው በቋሚነት በሚሰራ ድርጅት አማካኝነት ኢትዮጵያ ውስጥ ከሚያከናውነው ሥራ የሆነ እንደሆነ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ተፈፃሚ አይሆንም፡፡ ይህ በሚሆንበት ጊዜ እነዚህ ገቢዎች እንደሁኔታው በሰንጠረዥ "ሐ" ወይም "መ" መሠረት ግብር ይከፈላቸዋል፡

50. እንዲተካ በተጠየቀ የቴክኒክ አገልግሎት ክፍያ እና ሮያሊቲ ላይ ስለሚከፈል ግብር

1. ይህ አንቀጽ ተፈፃሚ የሚሆነው የሚከተሉት ሁኔታዎች ተሟልተው ሲገኙ ይሆናል፡፡

ሀ/ በኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆነ ሰው በቋሚነት በሚሠራ ድርጅት አማካኝነት ሳይሆን በራሱ የቴክኒክ አገልግሎት ወይም የመሣሪያ ኪራይ (ለዚህ) አገልግሎት የሰጠ እንደሆነ፤

ለ/ የቴክኒክ አገልግሎት ወይም የመሣሪያ ኪራይ (ለዚህ) አገልግሎት የተሰጠው ("አገልግሎት ተቀባይ" ተብሎ የሚጠቀሰው) ሰው፤

3/ Sub-article (1) of this Article shall not apply to a dividend, interest, royalty, management fee, technical fee, or insurance premium that is attributable to a business carried on by the non-resident through a permanent establishment in Ethiopia and, in that case, the amount shall be taxable under Schedule ‘C’ or ‘D’, as the case may be.

50. Taxation of Recharged Technical Fees and Royalties

1. This Article shall apply when the following conditions are satisfied:

a) a non-resident supplies technical services or the lease of equipment other than through a permanent establishment in Ethiopia

b) the technical services are supplied, or equipment leased, to a person (referred to as the “recipient”) who is:

(1) ከኢትዮጵያ ውጪ ባለ በቋሚነት በሚሠራ ድርጅት አማካኝነት የሚሰጠውን አገልግሎት ሳይጨምር፤ በኢትዮጵያ ነዋሪ ከሆነ፤ ወይም

(2) በኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆነ እና በቋሚነት በሚሠራ ድርጅት አማካኝነት የንግድ ሥራ የሚያከናውን ከሆነ፤

ሐ/ ከአቅርቦቱ ወይም ከሊዙ ጋር በተያያዘ በኢትዮጵያ ነዋሪ ላልሆነው ሰው የቴክኒክ አገልግሎት ወይም የሮያሊቲ ክፍያ የተከፈለው ከአገልግሎት ተቀባዩ ጋር ግንኙነት ባለው በኢትዮጵያ ነዋሪ ላልሆነ ሰው የሆነ እንደሆነ

መ/ ግንኙነት ያለው ሰው የቴክኒክ አገልግሎት ወይም የሮያሊቲ ክፍያውን ከአገልግሎቱ ተቀባዩ የጠየቀ እንደሆነ፤

2. ይህ አንቀጽ ተፈጻሚ በሚሆንበት ጊዜ ግንኙነት ያለው ሰው ለአገልግሎቱ ተቀባይ የቴክኒክ አገልግሎቱን ወይም የመሳሪያውን ሊዝ አገልግሎት እንደሰጠ ተቆጥሮ እንዲሁም እንዲተካ የተጠየቀው የገንዘብ መጠን ለቴክኒክ አገልግሎቱ ወይም ለመሳሪያው ሊዝ የተከፈለ ክፍያ እንደሆነ ተቆጥሮ የዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች ተፈጻሚ እንዲሆኑ ይደረጋል።

1) a resident of Ethiopia, other than in relation to a business conducted by the resident through a permanent establishment outside Ethiopia; or

2) a non-resident conducting business in Ethiopia through a permanent establishment;

c/. the technical fee or royalty in respect of the supply or lease is paid to the non-resident by another non resident that is a related person of the recipient;

d) the technical fee or royalty is recharged by the related person to the recipient.

2. If this Article applies, the Proclamation shall apply as if the related person is supplying the technical services or leased equipment to the recipient and the recharged amount is the technical fee for the services or royalty for the leased equipment

51. በኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆኑ የመዝናኛ አገልግሎት ሰጪዎች ግብር

1. በኢትዮጵያ በሚካሄድ የመዝናኛ አገልግሎት ተግባር ላይ ተሳታፊ የሚሆን በኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆነ የመዝናኛ አገልግሎት የሚሰጥ ሰው ወይም ቡድን ከመዝናኛ አገልግሎት በሚያገኘው ጠቅላላ ገቢ ላይ 10% ግብር ይከፍላል፡፡

2. በቡድን አባልነት የሚገኝ ገቢ ጨምሮ ከመዝናኛ አገልግሎት የሚገኘው ገቢ ተጠቃሚ አዝናኙ ሳይሆን ሌላ ሰው የሆነ እንደሆነ ይህ ሰው በሚያገኘው ጠቅላላ ገቢ ላይ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ድንጋጌ ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

3. በዚህ አንቀጽ አፈፃፀም፡-

"የመዝናኛ አገልግሎት ሰጪ" ስፖርተኛን እና መዘቀፍኛን ይጨምራል

"ቡድን" የስፖርት ክለብን (ቡድንን) ይጨምራል

"የመዝናኛ አገልግሎት" የስፖርት ውድድርን ይጨምራል

52. ሮያሊቲ

1. በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ሰው ሮያሊቲ ያገኘ እንደሆነ በጠቅላላ የሮያሊቲ ክፍያ ላይ 5% (አምስት በመቶ) የገቢ ግብር የመክፈል ግዴታ አለበት፡፡

51. Taxation of Non-resident Entertainers

1/ A non-resident entertainer or group of non-resident entertainers who has derived income from the participation by the entertainer or group in a performance taking place in Ethiopia shall be liable for income tax at the rate of 10% on the gross income derived from the performance without deduction of expenditures.

2/ When the income for a performance by an entertainer, including as member of a group, is derived not by the entertainer but by another person, sub-article (1) of this Article shall apply to the gross income derived by that other person.

3/ In this Article:

“entertainer” includes musician and sportsperson;

“group” includes a sporting team; and

“performance” includes a sporting event.

52. Royalties

1/ A resident of Ethiopia who derives a royalty shall be liable for income tax at the rate of 5% on the gross amount of the royalty.

2. በኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆነ ሰው ኢትዮጵያ ውስጥ ባለው ቋሚ ድርጅቱ አማካይነት በኢትዮጵያ ውስጥ ሮያሊቲ ገቢ ሲያገኝ በጠቅላላ የሮያሊቲ ክፍያ ላይ 5% (አምስት በመቶ) የገቢ ግብር የመክፈል ግዴታ አለበት፡፡

53. የትርፍ ድርሻ

1. በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነና የትርፍ ድርሻ ያገኘ ሰው በጠቅላላው የትርፍ ድርሻ ገቢ ላይ 10% (አስር በመቶ) የትርፍ ድርሻ የገቢ ግብር የመክፈል ግዴታ አለበት፡፡
2. በኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆነ ሰው ኢትዮጵያ ውስጥ ባለው በቋሚነት በሚሠራ ድርጅቱት አማካይነት በኢትዮጵያ ውስጥ ትርፍ ድርሻ ገቢ ሲያገኝ በጠቅላላ የትርፍ ድርሻ ገቢው ላይ 10% (አስር በመቶ) የገቢ ግብር የመክፈል ግዴታ አለበት፡፡

54. ወለድ

1. በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነና ወለድ ያገኘ ሰው
- ሀ/ ወለዱን ያገኘው በገንዘብ ተቋማት የገንዘቡን መጠን በቁጠባ አስቀምጦ ሲሆን በጠቅላላው የወለድ ገቢ ላይ 5% (አምስት በመቶ) የገቢ ግብር የመክፈል ግዴታ አለበት፡፡
- ለ/ በሌላ በማንኛውም ሁኔታ ወለድ የሚያገኝ ከሆነ በጠቅላላው የወለድ ገቢ ላይ 10% (አስር በመቶ) የገቢ ግብር የመክፈል ግዴታ አለበት፡፡

- 2/ A non-resident who derives an Ethiopian source royalty that is attributable to a permanent establishment of the non-resident in Ethiopia shall be liable for income tax at the rate of 5% on the gross amount of the royalty.

53. Dividends

1. A resident of Ethiopia who derives a dividend shall be liable for income tax at the rate of 10% of the gross amount of the dividend.
2. A non-resident who derives an Ethiopian source dividend that is attributable to a permanent establishment of the non-resident in Ethiopia shall be liable for income tax at the rate of 10% on the gross amount of the dividend.

54. Interest

1. A resident of Ethiopia who derives interest shall be liable for income tax at the rate of:
- a) in the case a savings deposit with a financial institution that is a resident of Ethiopia, 5% of the gross amount of the interest; or
- b) in any other case, 10% of the gross amount of the interest.

2 በኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆነ ሰው ኢትዮጵያ ውስጥ ባለው ቋሚ ድርጅቱ አማካይነት በኢትዮጵያ ውስጥ የወለድ ገቢ ሲያገኝ፡-

ሀ/ ወለዱን ያገኘው በኢትዮጵያ ነዋሪ በሆነ የገንዘብ ተቋም የገንዘቡን መጠን በቁጠባ አስቀምጦ ሲሆን በጠቅላላው የወለድ ገቢ ላይ 5% (አምስት በመቶ) የገቢ ግብር የመክፈል ግዴታ አለበት፡፡

ለ/ በሌላ በማንኛውም ሁኔታ ወለዱን የሚያገኝ ከሆነ በጠቅላላው የወለድ ገቢ ላይ 10% (አስር በመቶ) የገቢ ግብር የመክፈል ግዴታ አለበት፡፡

55. ሀብትን አልፎ አልፎ በማከራየት የሚገኝ ገቢ

1 በኢትዮጵያ ውስጥ አልፎ አልፎ ሀብት (ማንኛውንም መሬት፣ ቤት፣ ወይም የሚንቀሳቀስ ሀብት) በማከራየት ገቢ የሚያገኝ ሰው ከጠቅላላው የኪራይ ገቢ ላይ 15% (አስራ አምስት በመቶ) የኪራይ ገቢ ግብር የመክፈል ግዴታ አለበት፡፡

2 የዚህ አንቀጽ ድንጋጌ በዚህ አዋጅ በአንቀጽ 49 ወይም 52 መሠረት የሮያሊቲ ግብር በሚከፈልበት ገቢ ላይ ተፈጻሚ አይሆንም፡፡

2/ A non-resident who derives Ethiopian source interest that is attributable to a permanent establishment of the non-resident in Ethiopia shall be liable for income tax at the rate of:

a) in the case a savings deposit with a financial institution that is a resident of Ethiopia, 5% of the gross amount of the interest; or

b) in any other case, 10% of the gross amount of the interest.

55. Income from Casual Rentals

1. A person who derives income from the casual rental of asset in Ethiopia (including any land, building, or movable asset) shall be liable for income tax on the annual gross rental income at the rate of 15% of the gross amount of the rental income.

2. This Article shall not apply to income that is a royalty taxable under Article 49 or 52 of this Proclamation.

56. የካፒታል ሀብቶችን በማስተላለፍ የሚገኝ ጥቅም

1. አንድ ሰው “ግብር የሚከፈልበት ሀብት” ተብሎ የሚጠቀስን የማይንቀሳቀስ ሀብት፣ አክሲዮን ወይም ቦንድ በማስተላለፍ ጥቅም ያገኘ እንደሆነ በተገኘው ጥቅም ላይ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) በተመለከተው ምጣኔ መሠረት የገቢ ግብር የመክፈል ግዴታ አለበት፡፡

2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት በሚከፈለው ግብር ላይ ተፈጻሚ የሚሆነው ምጣኔ፣

ሀ/ ለምድብ ሀ ግብር የሚከፈልባቸው ሀብቶች 15% (አሥራ አምስት በመቶ)

ለ/ ለምድብ ለ ግብር የሚከፈልባቸው ሀብቶች 30% (ሠላሳ በመቶ) ይሆናል፡፡

3. ግብር የሚከፈልበትን ሀብት በማስተላለፍ የሚገኘው ጥቅም ሀብቱን በማስተላለፍ ከተገኘው ዋጋ ሀብቱ በተላለፈለት ጊዜ ከነበረው ዋጋ በልጦ የተገኘው የገንዘብ መጠን ነው፡፡

4. በዚህ ንዑስ አንቀጽ የተዘረዘሩት እንደተጠበቁ ሆኖ፣ አንድ ሰው በግብር ዓመቱ ውስጥ አንድን ግብር የሚከፈልበት ሀብት ሲያስተላለፍ ኪሳራ የደረሰበት እንደሆነ ኪሣራው በዚያው የግብር ዓመት በተመሳሳይ ምድብ ያለ ግብር የሚከፈልበት ሀብት ሲሸጥ ከሚገኘው ገቢ ጋር እንዲቻቻል ይደረጋል፡፡

56. Gains on Disposal of Certain Investment Asset

1. A person who derives a gain on the disposal of immovable asset, a share, or bond (referred to as a “taxable asset”) shall be liable to pay income tax at the rate specified in sub-article (2) of this Article on the amount of the gain.

2. The rate of income tax under sub-article (1) of this Article shall be:

a) for a class ‘A’ taxable asset, 15%;

b) For a class ‘B’ taxable asset, 30%.

3. The amount of a gain on disposal of a taxable asset by a person shall be the amount by which the consideration for the disposal of the asset exceeds the cost of the asset at the time of disposal.

4. If a person makes a loss on disposal of a taxable asset during a tax year, the loss shall be recognised and be available to offset a gain on disposal of a taxable asset of the same class during the year subject to the following:

ሀ/ ኪሳራው የሚውለው በዚህ አንቀጽ መሠረት የተገኘ ገቢ ለማቻቻል ነው።

ለ/ ያልተቻለው ኪሳራ ተቻችሎ እስከሚያልቅ ድረስ በተመሳሳይ ምድብ ውስጥ ያለ ሀብት በሚሸጥበት ጊዜ ለማካካስ እንዲውል ላልተወሰነ ጊዜ ይሸጋገራል።

ሐ/ አንድ ሰው ግንኙነት ላለው ሰው ሀብት ያስተላለፈ እንደሆነ የደረሰው ኪሳራ ዕውቅና አይሰጠውም።

5. ግብር የሚከፈልበትን ሀብት በማስተላለፍ የደረሰው ኪሳራ ሀብቱ በተሸጠበት ጊዜ ለሀብቱ የወጣው ወጪ ሀብቱ ከተላለፈበት ዋጋ የሚበልጠው የገንዘብ መጠን ነው።

6. የተላለፈው ግብር የሚከፈልበት ሀብት የንግድ ሀብት በሚሆንበት ጊዜ የዚህ አዋጅ አንቀጽ 35 ተፈጻሚ ይሆናል።

7. ለዚህ አንቀጽ አፈፃፀም፡-

ሀ/ “የማይንቀሳቀስ ሀብት” ሕንጻው ከመተላለፉ በፊት ለሀብት ዓመታት ሙሉ በሙሉ ለመኖሪያነት ያገለገለ ሕንጻን አይጨምርም።

a) the loss may be used only to offset gains under this Article;

b) the unused amount of a loss can be carried forward indefinitely for offset against gains on disposal of taxable assets of the same class until fully offset;

c) no loss is recognised on the disposal of a taxable asset by a person to a related person;

5. The amount of a loss on disposal of a taxable asset is the amount by which the cost of the asset at the time of disposal exceeds the consideration for the disposal.

6. Article 35 of this Proclamation shall apply when the taxable asset transferred is also a business asset.

7. For the implementation of this Article:

a) “immovable asset” shall not include a building held and wholly used as a private residence for 2 years prior to the disposal of the asset;

ለ/“ምድብ "ሀ" ግብር የሚከፈልበት ሃብት ማለት የማይንቀሳቀስ ሀብት ማለት ነው፡፡
ሐ/“ምድብ "ለ" ግብር የሚከፈልበት ሃብት” ማለት አክሲዮኖችና ቦንዶች ማለት ነው፡፡

57. ንፋስ አመጣሽ ትርፍ

1 ቢሮው በሚያወጣው መመሪያ ከተመለከቱ የንግድ ሥራዎች የሚገኝ ንፋስ አመጣሽ ትርፍ በመመሪያው በተመለከተው የማስከፈያ ልክ ግብር ይከፈልበታል፡፡

2. ቢሮው በሚያወጣው መመሪያ፡-

ሀ/ ንፋስ አመጣሽ ትርፍ ነው ሊባል የሚችለው የገቢ መጠን፤

ለ/ በንፋስ አመጣሽ ትርፍ ላይ የተጣለውን ግብር ሊከፍሉ የሚገባቸውን የንግድ ሥራዎች ዓይነት፤

- b) “Class ‘A’ taxable asset” means immovable asset; and
- c) “Class ‘B’ taxable asset” means shares and bonds.

57. Windfall Profit

Windfall profit obtained from businesses prescribed in a directive to be issued by the Bureau shall be liable to tax at a rate to be determined in such Directive.

2. The Bureau is empowered to prescribe by a directive

- a) the amount of income to be considered as windfall profit;
- b) businesses that are subject to tax levied on windfall profit;

ሐ/ በዚህ አንቀጽ መሠረት የሚከፈለው ግብር ሥራ ላይ የሚውልበትን ቀን፤

መ/ የግብር አወሳሰኑን ዘዴ እና ለግብሩ አወሳሰን መሠረት የሚሆኑ ታሳቢዎችን፤ እንዲወስን ስልጣን ተሰጥቶታል።

3. ቢሮው የንግድ ሥራ ባህሪያትን ከግምት ውስጥ በማስገባት ለተለያዩ የንግድ ሥራዎች ንፋስ አመጣሽ ትርፍ የሚባለው የገንዘብ መጠን እንዲለያይ ለማድረግ እንዲሁም የተለያዩ የግብር ማስከፊያ ልክ ለመወሰን ይችላል።

4. በዚህ አንቀጽ "ንፋስ አመጣሽ ትርፍ" ማለት ማንኛውም ያለልፋት የሚገኝ፤ ያልተጠበቀ ወይም ሌላ ተደጋግሞ የማይገኝ ትርፍ ነው።

58. ያልተከፋፈለ ትርፍ

በአንድ የግብር ዓመት ግብር ከተከፈለ በኋላ ለአባላቱ ያልተከፋፈለ እና መልሶ ኢንቨስት ያልተደረገ የተጣራ የድርጅቱ ትርፍ ለአባላቱ ሳይከፋፈል ወይም መልሶ ኢንቨስት ሳይደረግ ባሎት ሶስት ወራት ጊዜ ውስጥ ከቆየ ቢሮው በሚያወጣው መመሪያ መሠረት 10% (አሥር በመቶ) ግብር ይከፈልበታል።

59. በቋሚነት በሚሠራ ድርጅት የሚላክ ትርፍ

1. በኢትዮጵያ ውስጥ በቋሚነት በሚሠራ ድርጅት አማካኝነት የንግድ ሥራ የሚያከናውን በኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆነ ሰው በኢትዮጵያ ውስጥ ካለው በቋሚነት በሚሠራ ድርጅት በሚላክለት ትርፍ ላይ 10 % (አሥር በመቶ) ግብር የመክፈል ግዴታ አለበት።

c) the date on which such tax shall become effective;

d) the manner in which the tax is assessed and factors that need to be taken into consideration;

3. Bureau may, taking into consideration the nature of the business, prescribe different amounts to be considered as windfall profit and rates for different types of businesses.

4. In this Article, "windfall profit" means any unearned, unexpected, or other non-recurring gain.

58. Undistributed Profit

Tax shall be paid at the rate of 10% on the net undistributed profit of a body in a tax year to the extent that is not distributed or for three months reinvested, in accordance with the directive to be issued by the Bureau

59. Repatriated Profit

1. Anon-resident body conducting business in Ethiopia through a permanent establishment shall be liable for tax at the rate of 10% on the repatriated profit of the permanent establishment.

2. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) አፈጻጸም የሚመራው በክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ መሠረት ይሆናል።

60. ሌሎች ገቢዎች

በሠንጠረዥ ሀ፣ ለ፣ ሐ እና በዚህ ሠንጠረዥ ሌሎች አንቀጾች መሠረት የገቢ ግብር የማይከፈልበት ማንኛውንም ገቢ ያገኘ ሰው በጠቅላላ ገቢው ላይ 15% (አስራ አምስት በመቶ) የገቢ ግብር የመክፈል ግዴታ ይኖርበታል።

61. ከሠንጠረዥ “መ” ጋር የተያያዙ ጠቅላላ ድንጋጌዎች

1. በሠንጠረዥ “መ” መሠረት የሚጣል ግብር፤

ሀ/ በሌሎች ሠንጠረዦች ሥር ግብር ለሚከፈልበት ገቢ ወይም

ለ/ ከገቢ ግብር ነፃ በሆኑ ገቢዎች ላይ ተፈጻሚ አይሆንም።

2. በዚህ ሠንጠረዥ መሠረት የሚጣለው ግብር በገቢው ላይ የመጨረሻ ግብር ይሆናል።

- 2 The mode of application of sub article (1) of this Article shall be determined by the regulations to be issued by the council of Regional Government.

60. Other Incomes

A person who derives any income that is not taxable under Schedule A, B, C, or the other Articles of this Schedule shall be liable for income tax at the rate of 15% on the gross amount of the income.

61. General Provisions Relating to Schedule ‘D’ Income

1. Tax under Schedule D shall not apply to:

- a) an amount that is liable to tax under another Schedule; or
- b) an amount that is exempt income.

- 2 Tax imposed on income under this Schedule shall be a final tax on the income.

3 በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ሰው ያገኘው የሮያሊቲ፣ የትርፍ ድርሻ፣ የወለድ ወይም በአንቀጽ 60 የተመለከተውን ግብር የሚከፈልበትን ሀብት በመሸጥ ያገኘው ገቢ ከውጭ ሀገር የተገኘ እንደሆነ፣ ይህ ሰው በዚህ ሠንጠረዥ ከሚከፈለው ገቢ ላይ በውጭ ሀገር በዚሁ ገቢ ላይ የከፈለው ግብር ከዜሮ በታች ሳይወርድ ተቀናሽ እንዲደረግ ይፈቀድለታል።

4 በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) መሠረት ተቀናሽ ያልተደረገን ግብር ለማሸጋገር አይቻልም።

5 ግብርን ቀንሶ የመያዝ ኃላፊነት ያለበት ሰው በዚህ አዋጅ ክፍል አስር መሠረት ግብሩን ቀንሶ ያስቀረ እንደሆነ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 49፣50፣51፣52 ፣53 ወይም 54 በተመለከተው መሠረት ግብር ከፋዩ ያለበትን ግብር የመክፈል ግዴታ እንደተወጣ ይቆጠራል።

ክፍልስድስት

ሠንጠረዥ “ሠ” - ከገቢ ግብር ነጻ የሆነ ገቢ

62. ከገቢ ግብር ነጻ የሆነ ገቢ

1. ለዚህ አዋጅ አፈጻጸም ሲባል የሚከተሉት ገቢዎች ከገቢ ግብር ነጻ ናቸው፡

ሀ/. ቢሮው በዚህ ፊደል ተራ (2) ፣ (3) ፣ (4) እና (6) በተመለከቱት ላይ በሚያወጣው መመሪያ የሚያደርገው ገደብ እንደተጠበቀ ሆኖ፣ ለተቀጣሪው የሚከፈሉ የሚከተሉት ገቢዎች ከገቢ ግብር ነጻ ናቸው።

3 If a royalty, dividend, interest, gain on disposal of a taxable asset, or income referred to in Article 60 of this Proclamation derived by a resident of Ethiopia is foreign income, the resident is allowed to reduce, but not below zero, the tax payable under this Schedule in respect of the income by the amount of any foreign tax paid in respect of the income.

4 There shall be no carry forward of any unused foreign tax under sub-article (3) of this Article.

5 The liability of a person for income tax under Article 49, 50, 51, 52 or 54 of this Proclamation shall be discharged if a withholding agent has withheld tax from the income in accordance with Part Ten of this Proclamation.

PART SIX

SCHEDULE ‘E’ – EXEMPT INCOME

62. Exempt Income

1. The following amounts are exempt income for the purposes of this Proclamation:

a) Subject to the limits set forth in the directive to be issued by the Bureau in regard to items specified under number (2), (3), (4) and (6) of this paragraph following benefits provided to an employee

- 1) ሠራተኛው ሲታመም አሠሪው ለሠራተኛው ህክምና አገልግሎት የክፈለለት የገንዘብ መጠን፤
- 2) በሥራ ውል መሠረት ለሠራተኛው የሚከፈል የትራንስፖርት አበል፤
- 3) በሥራ ቦታው ወይም በሥራ ሁኔታው አስቸጋሪነት ምክንያት ለሠራተኛው የሚከፈል አበል፤
- 4) ሠራተኛው ከመደበኛ ሥራው ውጭ ሥራውን ለማከናወን ሲንቀሳቀስ የሚከፈለው የመጓጓዣ ወጭ እና የውሎ አበል
- 5) የመጓጓዣ ወጪው በቅጥሩ ውሎ መሠረት የተከፈለ ከሆነ ከሥራ ቦታው ወጪ ተመልምሎ ለተቀጠረ ሠራተኛ ወደ ሥራው ሲመጣ ወይም ሥራውን አጠናቆ ሲመለስ የሚከፈለው የመጓጓዣ ወጪ፤ እንዲሁም የውጭ ሀገር ሠራተኞች ከሀገራቸው ሲመጡና ወደ ሀገራቸው ሲመለሱ የሚከፈል የመጓጓዣ ወጭ፤
- 6) የማዕድን ማውጣት፣ የማኑፋክቸሪንግ እና የግብርና ሥራ የሚሠራ ቀጣሪ ለተቀጣሪው በነፃ የሚያቀርበው ምግብና መጠጥ፤
- 7) የኢትዮጵያ መንግሥት በውጭ አገር ለሚመድባቸው ሠራተኞች የሚከፈል አበል፤

- (1) an amount paid by an employer to cover the actual cost of medical treatment of an employee;
- (2) an allowance in lieu of means of transportation granted under a contract of employment;
- (3) a hardship allowance;
- (4) transport expenses and per diem payments to an employee travelling on a tour of duty;
- (5) travelling expenses paid to an employee recruited from place other than the place of employment on joining or completion of employment, including, in the case of a foreign employee, travel expenses from and to their country of origin, but only if the travel expenses have been paid pursuant to specific provisions of the employee's contract of employment;
6. food and beverages provided for free to an employee by an employer conducting a mining, manufacturing, or agricultural business;
7. allowances paid by the Ethiopian government to employees engaged in public service in a foreign country

ለ/. የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ወይም የመንግሥት መስሪያ ቤቶች የቦርድ አባል ወይም ፀሐፊ እንዲሁም የፌዴራልና የክልል መንግሥታት ወይም የከተማ አስተዳደሮች በሚያቋቁሟቸው የጥናት ቡድኖች አባል ወይም ፀሐፊ በመሆን የሚከፈል አበል።

ሐ/ ለሠራተኛው ጥቅም ተብሎ ከተቀጣሪው የወር ደመወዝ 15% (አሥራ አምስት በመቶ) ባልበለጠ መጠን በየወሩ በቀጣሪው የሚዋጣ የጡረታ መዋጮ ወይም የፕሮቬንዩንት ፈንድ።

መ/ በመንግሥት ሠራተኞች የጡረታ አዋጅ እና በግል ድርጅት ሠራተኞች የጡረታ አዋጅ ከግብር ነፃ የተደረገ የጡረታ ገቢ፤

ሠ/ የኢትዮጵያ የፌዴራል፣ የክልል ወይም የአካባቢ መንግሥታት ወይም የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ከመደበኛ ሥራዎቻቸው ጋር በተያያዘ የሚያገኙት ገቢ፤

b) allowances paid to members and secretaries of boards of public enterprises, public bodies, or study groups established by the Federal or a State Government or City administration;

c) contributions by an employer to a pension, provident, or other retirement fund for the benefit of an employee provided the monthly total of contributions does not exceed 15% of the monthly employment income of the employee;

d) a pension to the extent exempt from tax under the Public Servants Pension Proclamation or the Private Organisation Employees' Pension Proclamation;

e) an amount derived by the Federal, or a State or Local Government of Ethiopia, or the National Bank of Ethiopia, from activities that are incidental to official operations;

ረ/ በዓለም ዐቀፍ ስምምነት መሠረት ከግብር ነጻ የሆነ የገቢ መጠን፤

ሰ/ በኢትዮጵያ መንግሥት በተደረገ ስምምነት (ከዚህ በኋላ "ከግብር ነፃ ማድረግ የሚያስችል አንቀጽ" ተብሎ የሚጠቀስ) መሠረት ማናቸውም ገቢ ከግብር ነፃ የሚሆነው የሚከተሉት ሁኔታዎች ተሟልተው ሲገኙ ነው፡፡

1. ስምምነቱ የተደረገው ለመንግሥት የገንዘብ፣ የቴክኒክ፣ ሰብአዊ ወይም አስተዳደራዊ እርዳታ ለማቅረብ የሆነ እንደሆነ፤

2. ከግብር ነፃ ማድረግ የሚያስችለውን አንቀጽ በሚመለከት ቢሮው መስማማቱን በጽሑፍ ሲገልጽ፤

ሸ/ በማንኛውም መስክ ለላቀ የሥራ ክንውን ወይም በታክስ አስተዳደር አዋጅ አንቀጽ 134 መሠረት የሚሰጥ ሽልማት፤

ቀ/ በተቀባዩ ላይ በደረሰ ጉዳት ወይም በሌላ ሰው ሞት ምክንያት የሚከፈል ካሳ፤

በ/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 56 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ፣ ስጦታው የመቀጠር፣ የኪራይ ወይም የንግድ ገቢ ካልሆነ በስተቀር በስጦታ ወይም በውርስ የሚገኝ የጥሬ ገንዘብ መጠን ወይም ንብረት፤

f) an amount exempt from tax to the extent provided for under an international agreement;

g) an amount exempt from tax to the extent provided for under a provision (referred to as an “exemption provision”) in an agreement entered into by the Government of Ethiopia when the following conditions are satisfied:

(1) the agreement is for the provision of financial, technical, humanitarian, or administrative assistance to the Government; and

(2) the Bureau has concurred, in writing, with the exemption provision;

h) a public award for outstanding performance in any field or an award granted under Article 134 of the Tax Administration Proclamation;

i) an amount as compensation for personal injury or the death of another person;

J) subject to Article 56 of this proclamation, a cash amount, or the value of asset, acquired by gift or inheritance, other than a gift that is employment, rental or business income;

ተ/በትምህርት ተቋም ውስጥ ትምህርትን በነጻ ለመከታተል የሚፈጸም ክፍያ

ቸ/ ለቀለብ ወይም ለህጻናት ድጋፍ የሚሰጡ ክፍያዎች፤

ኘ/ ድርጅቱ ከተቋቋመበት ዓላማ ጋር የማይገናኝ የንግድ የንግድ ሥራ ገቢ ገቢን ሳይጨምር ለትርፍ ያልተቋቋመ ድርጅት የሚያገኘው ገቢ፤

ነ/ ገንዘብ በሚቆጠርበት ጊዜ ለሚደርሰው ጉድለት ማካካሻ በሚሆን መጠን ብቻ ቀጣሪው ለተቀጣሪው የሚከፍለው እና ለዚሁ ዓላማ መዋሉ የተረጋገጠ የጥሬ ገንዘብ መጠን ማካካሻ ክፍያ፤

አ/ በኢትዮጵያ ጸንቶ በሚሰራበት ሕግ መሠረት በተለይ ከገቢ ግብር ነጻ የተደረገ ገቢ፤

ከ). ለመኖሪያ ቤት ሠራተኞች የሚከፈል ደመወዝ፤

ኘ) በነዳጅ ሥራ ላይ የተሰማራ ሥራ ተቋራጭ ለንዑስ ሥራ ተቋራጮች የሚፈጽመው ክፍያ፡፡

2 የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ ለኢኮኖሚ፣ ለአስተዳደራዊ ወይም ለማህበራዊ ምክንያቶች አንድን ገቢ ከገቢ ግብር ነጻ ሊያደርግ ይችላል፡፡

k) a scholarship or bursary for attendance at an educational institution;

l) maintenance or child support payments;

m) the income of a non-profit organisation other than business income that is not directly related to the core function of the organisation;

n) a cash indemnity allowance paid by an employer to an employee, but only to the extent that the allowance compensates the employee for shortfalls on money counts;

o) an amount that is specifically exempted from income tax under a law in force in Ethiopia;

p) salaries paid to domestic servants;

q) Payments made by Contractors engaged in petroleum operations to their sub-contractors.

2/ The Council of Regional Government may, by regulations, exempt any income for economic, administrative, or social reasons.

ክፍል ሰባት
የወል ደንቦች
ምዕራፍ አንድ
ሀብት

63 ሀብት ስለማግኘት

አንድ ሰው ሀብት አገኘ የሚባለው ሕጋዊ የሀብት ባለቤትነት ስም ከተላለፈለት ጊዜ አንስቶ ሲሆን ሀብቱ መብት ወይም ምርጫ በሚሆንበት ጊዜ ይህ መብት ወይም ምርጫ የተሰጠበትንም ጊዜ ይጨምራል።

64 ሀብትን ስለማስተላለፍ

1. አንድ ሰው ሀብቱን አስተላለፈ የሚባለው ይህ ሰው ሀብቱን ሲሸጥ፣ ሲለውጥ ወይም በሌላ መንገድ በሀብቱ ላይ ያለውን የባለቤትነት ስም ሲያስተላልፍ ሲሆን፣ ሀብቱን እንዲሠረዝ፣ ለቀድሞ ባለቤቱ እንዲመለስ፣ እንዲጠፋ፣ እንዲወድም፣ ጊዜው እንዲያልፍ ወይም ለሌላ ተላልፎ እንዲሠጥ ማድረግን ይጨምራል።
2. ማናቸውም ሰው ከዚህ ቀደም ያልነበረ ሀብቱ የሌለ ሰው ሀብት እንዲሆን ያደረገ እንደሆነ፣ ይህንን ያደረገው ሰው ሀብቱ በተፈጠረበት ጊዜ በባለቤትነቱ ስም የነበረን ሀብት ለሁለተኛው ሰው እንዳስተላለፈ ይቆጠራል
3. አንድ ሀብት በውርስ ወይም በኑዛዜ ከተላለፈ፣ ሀብቱ በተላለፈበት ጊዜ ሚቹ ሀብቱን እንዳስተላለፈ ይቆጠራል።

PART SEVEN
COMMON PROVISIONS
CHAPTER ONE
ASSETS

63. Acquisition of an Asset

A person acquires an asset when legal title to the asset passes to the person, including, in the case of an asset that is a right or option, the granting of the right or option to the person.

64. Disposal of an Asset

1. A person disposes of an asset when the person has sold, exchanged, or otherwise transferred legal title to the asset, and includes when the asset is cancelled, redeemed, relinquished, destroyed, lost, expired, or surrendered.
2. If a person creates an asset in another person being an asset that did not previously exist, the first-mentioned person shall be treated as having made a disposal of the asset to the second-mentioned person at the time the asset is created.
3. If an asset is transmitted by succession or under a will, the deceased shall be treated as having disposed of the asset at the time the asset is transmitted.

4. ሀብትን ማስተላለፍ የአንድን የንግድ ሀብት የተወሰነ ክፍል መሸጥ ወይም መለወጥንም ይጨምራል።

5. ለዚህ አዋጅ አፈፃፀም የአንድን ሰው ሀብት ("ባለቤቱ" ተብሎ የሚጠቀስ) ለአጣሪ፣ በኪሣራ ሂደት ለተሰየመ ባለአደራ፣ ወይም ለተቀባይ መስጠት ሀብቱን እንደመሸጥ ወይም መለወጥ የማይቆጠር ሲሆን ከሀብቱ ጋር ተያይዞ በአጣሪው፣ በባለአደራው ወይም በተቀባዩ የሚከናወኑ ተግባራት ባለቤቱ እንዳከናወናቸው ይቆጠራል።

65 ለሀብት የሚደረግ ወጪ

1 የዚህ አንቀጽ ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆኖ ግዙፋዊ ህልዎት የሌላቸው የንግድ ሀብቶችን ሳይጨምር የአንድ ሀብት ወጪ የሚከተሉት ድምር ይሆናል፤

ሀ/ ሀብቱ በተገኘበት ጊዜ በዓይነት የሚሰጥን ሀብት ትክክለኛ የገበያ ዋጋ ጨምሮ፣ ባለሀብቱ ለሀብቱ የከፈለው ዋጋ ሲሆን ሀብቱ የተገነባ፣ የተመረተ፣ ወይም የለማ እንደሆነ ለግንባታ፣ ለማምረት ወይም ለማልማት የወጣውን ወጪ ይጨምራል።

4/ A disposal shall include the disposal of a part of an asset.

5/ The vesting of an asset of a person (referred to as the “owner”) in a liquidator, trustee-in-bankruptcy, or receiver shall not be treated as a disposal of the asset for the purposes of this Proclamation, and acts done in relation to the asset by the liquidator, trustee-in-bankruptcy, or receiver shall be treated as done by the owner.

65. Cost of an Asset

1/ Subject to this Article, the cost of an asset (other than a business intangible) of a person shall be the total of the following amounts:

a) the total consideration given by the person for the asset, including the fair market value of any consideration in kind determined at the time the asset is acquired and, if the asset is constructed, produced, or developed, the cost of construction, production, or development;

ለ/ ሀብቱ በማግኘት፣ በማስተላለፍ ሂደት የወጣ ማንኛውም ወጪ፤

ሐ/ ሀብቱን ለመትከል፣ ለመቀየር፣ ለማደስ፣ መልሶ ለመገንባት ወይም ለማሻሻል ባለሀብቱ ያወጣው ማንኛውም ወጪ፤

2. የዚህ አንቀጽ ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ፣ የአንድግዙፋዊ ሀልዎት የሌለው የንግድ ሥራ ሃብት ወጪ ነው የሚባለው፡-

ሀ/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 25 ንዑስ አንቀጽ (7)(ሀ) (1)፣(2) ወይም (3) "ግዙፋዊ ሀልዎት የሌለው የንግድ ሥራ ሀብት" ለሚለው ሀረግ በተሰጠው ትርጉም ከተመለከቱት ግዙፋዊ ሀልዎት ከሌላቸው የንግድ ሥራ ሀብቶች ጋር በተያያዘ እነዚህን ሀብቶች ለማግኘት፣ ለመፍጠር፣ ለማሻሻል እና ለማደስ እንዲሁም እነዚህን ሀብቶች ለማግኘት ወይም ለማስተላለፍ የሚወጣ ሌላ ተጓዳኝ ወጪ፤

ለ/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 25 ንዑስ አንቀጽ (7)(ሀ) (4) "ግዙፋዊ ሀልዎት የሌለው የንግድ ሥራ ሀብት" ለሚለው ሀረግ በተሰጠው ትርጉም ውስጥ ከተመለከተው ግዙፋዊ ሀልዎት የሌለው የንግድ ሥራ ሀብት ጋር በተያያዘ የወጣ ወጪ ነው፡

b) any incidental expenditure incurred by the person in acquiring or disposing of the asset;

c) any expenditure incurred by the person to install, alter, renew, reconstruct, or improve the asset.

2/ Subject to this Article, the cost of a business intangible is:

a) in relation to a business intangible referred to in paragraph (1), (2), or (3) of the definition of “business intangible” in sub article (7)(a) of Article 25 of this Proclamation, the total expenditure incurred by the person in acquiring, creating, improving, and renewing the intangible, and any incidental expenditure incurred in acquiring or disposing of these assets.

b) in relation to a business intangible referred to in paragraph (4) of the definition of “business intangible” in sub article 7 (a) of Article 25 of this Proclamation, the amount of the expenditure.

- 3 በዚህ አዋጅ አንቀጽ 67 (2) በተደነገጉት ሁኔታዎች መሠረት በስጦታ የሚገኝ ሀብት ወጪ ሀብቱ በስጦታ በተገኘበት ጊዜ የነበረው ትክክለኛ የገበያ ዋጋ ነው።
- 4 የአንድ ሀብት ዋጋ በዚህ አዋጅ ተቀናሽ እንዲደረግ የተፈቀደውን ማንኛውንም ወጪ አይጨምርም።
- 5 የአንድ ሀብት ዋጋ የሀብቱ ባለቤት ሀብቱን የማግኘት ምርጫ እንዲኖረው ከማድረግ ጋር በተያያዘ የወጡ ወጪዎችን ይጨምራል።
- 6 የአንድ ሀብት ዋጋ በሀብቱ ላይ በደረሰ ጉዳት ምክንያት በሀብቱ ባለቤት የሂሳብ መዝገብ ላይ ተመዝግቦ የሚገኘውን ተቀናሽ ሂሳብ አያካትትም።
- 7 አንድ ሰው ከአንድ ሀብት ውስጥ ክፍሉን ያስተላለፈ እንደሆነ፣ ይህ ሀብት ሲገዛ የነበረውን ትክክለኛ የገበያ ዋጋ ታላቢ በማድረግ የሀብቱ ዋጋ በተሸጠው እና በባለሀብቱ እጅ ባለው ድርሻ መካከል ይከፋፈላል።
- 8 በዚህ አዋጅ መሠረት በግብር ከፋይ የንግድ ሥራ ገቢ ውስጥ የተካተተ ካልሆነ በስተቀር፣ የአንድ ግብር ከፋይ ሀብት ዋጋ ግብር ከፋይ ሀብቱን ሲያገኝ የተቀበለውን ወይም የሚቀበለውን ማንኛውንም ድጎማ፣ ተመላሽ፣ ኮሚሽን ወይም ሌላ ማንኛውንም የገንዘብ መጠን ድጋፍ አይጨምርም።
- 9 የክልሉ መስተዳድር ም/ቤት በሚያወጣው ደንብ የአንድን ሀብት ዋጋ ለመወሰን ከግምት ውስጥ ሊገቡ የሚገባ ሌሎች ዝርዝር ድንገጦች ሊወስን ይችላል

3. The cost of an asset acquired by way of gift in the circumstances specified in Article 67(2) of this Proclamation shall be the fair market value of the asset at the time of the acquisition.
4. The cost of an asset shall not include any amount allowed as a deduction under this Proclamation.
5. The cost of an asset of a person shall include any amount given by the person for the grant of an option to acquire the asset.
6. The cost of an asset of a person shall not be reduced by an impairment write down in relation to the asset made in the financial accounts of the person.
7. If a person disposes of a part of an asset, the cost of the asset shall be apportioned between the part of the asset retained and the part disposed of in accordance with their respective fair market values determined at the time the person acquired the asset.
8. The cost of an asset of a person shall not include the amount of any grant, subsidy, rebate, commission, or other financial assistance received or receivable by a person in respect of the acquisition of the asset, except to the extent to which the amount is included in the business income of the person taxable under this Proclamation
9. The Council of Regional Government may make regulations to provide further rules for determining the cost of an asset.

66.የንግድ ሀብት የተጣራ የመዝገብ ዋጋ

1. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ፣ የአንድ የንግድ ሥራ ሀብት የተጣራ የመዝገብ ዋጋ ነው የሚባለው ሀብቱን ለማግኘት ከወጣው ወጪ ላይ ከሀብቱ ጋር በተያያዘ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 25(1) መሠረት የተፈቀደው ተቀናሽ ወይም በዚህ አዋጅ አንቀጽ 25(3)ተግባራዊ ባይደረግ ኖሮ የሚፈቀደው ተቀናሽ ከተቀነሰ በኋላ የሚገኘው ውጤት ነው።
2. የአንድ ግብር ከፋይ የንግድ ሥራ ሀብት የተጣራ የመዝገብ ዋጋ በሚሰላበት ጊዜ የዚህ አዋጅ አንቀጽ 65 (7) ተፈጻሚ የሚደረግ ከሆነ የንግድ ሀብቱ የተጣራ የመዝገብ ዋጋ ነው የሚባለው በዚህ አዋጅ አንቀጽ 65(7) መሠረት የሀብቱ ድርሻ ነው ተብሎ ከሚወሰደው ወጪ ላይ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 25(1) ለግብር ከፋዩ የሚደረገው የወጪ ተቀናሽ ወይም የዚህ አዋጅ አንቀጽ 25(4) ድንጋጌ ተግባራዊ ባይደረግ ኖሮ ተቀናሽ ይደረግ የነበረው ወጪ ከተቀነሰ በኋላ የሚቀረው ሂሳብ ነው።

66. Net Book Value of a Business Asset

1. Subject to sub-article (2) of this Article, the net book value of a business asset of a taxpayer is the cost of the asset reduced by any deductions allowed to the taxpayer in respect of the asset under Article 25(1) of this Proclamation, or that would have been allowed but for Article 25(3) of this Proclamation.
2. If Article 65(7) of this Proclamation applies to a business asset of a taxpayer, the net book value of the asset is the cost apportioned to the asset under the same Article reduced by any deductions allowed to the taxpayer in respect of the asset under Article 25(1) of this Proclamation, or that would have been allowed but for Article 25(4) of this Proclamation, that relate to the cost apportioned to the asset under Article 65(7) of this Proclamation.

67. ሀብትን በማስተላለፍ የሚገኝ ገቢ

1. አንድ ሰው አንድን ሀብት ሲያስተላልፍ ከዚህ ሀብት የተገኘ ገቢ ሆኖ የሚወሰደው ሀብቱን ሲያስተላልፍ የተቀበለው ወይም የሚቀበለው ጠቅላላ የገንዘብ መጠን ሲሆን፤ ሀብቱ በተላለፈበት ጊዜ በዓይነት የተገኘውን ማንኛውንም ጥቅም ትክክለኛ የገበያ ዋጋ ይጨምራል።
2. ለኢትዮጵያ የቦጎ አድራጎት ደርጅት ወይም የኢትዮጵያ ማህበር የሚሰጥን እርዳታ ሳይጨምር ሀብት በስጦታ የተላለፈ እንደሆነ ሀብቱ በተላለፈበት ጊዜ ያለው የሀብቱ ትክክለኛ የገበያ ዋጋ ከሀብቱ የተገኘ ገቢ እንደሆነ ተደርጎ ይወሰዳል።
3. አንድ ሰው ሀብቱን በማስተላለፍ ያገኘው ገቢ፤ ሀብቱን ከማስተላለፍ ጋር በተያያዘ ከቀረበለት ምርጫ ያገኘውን ጥቅም ይጨምራል። ሆኖም ይህ ጥቅም እንደገቢ ተደርጎ የሚወሰደው ከቀረበለት ምርጫ ጋር በተያያዘ ባገኘው ጥቅም ላይ ግብር ያልከፈለ ሲሆን ብቻ ነው።
4. አንድ ሀብት የጠፋ ወይም የወደመ እንደሆነ፤ የዚህ ሀብት ዋጋ ነው የሚባለው ባለሀብቱ ሀብቱ በመጥፋቱ ወይም በመውደሙ ምክንያት የተቀበለው ወይም የሚቀበለው የካሳ መጠን ሲሆን የሚከተሉትን ይጨምራል።

67 Consideration for the Disposal of an Asset

1. The consideration for the disposal of an asset by a person is the total amount received or receivable by the person for the asset, including the fair market value of any consideration-in-kind determined at the time of disposal.
2. If an asset is disposed of by way of gift, other than as a donation to an Ethiopian Charity or Ethiopian Association, the consideration for the disposal shall be the fair market value of the asset at the time of the disposal.
3. The consideration for the disposal of an asset by a person includes the consideration for the grant of an option in relation to the disposal of the asset, but only if the person has not been subject to tax in respect of any gain made on the grant of the option.
4. If an asset has been lost or destroyed by a person, the consideration for the asset includes any compensation, indemnity, or damages received or receivable by the person as a result of the loss or destruction, including amounts received or receivable:

ሀ/ በመድን ፖሊሲ መሠረት፣ በካሳ ወይም በሌላ ስምምነት ምክንያት የተቀበለውን ወይም የሚቀበለውን የገንዘብ መጠን፣

ለ/ በድርድርምክንያት የሚቀበለውን የገንዘብ መጠን፣ ወይም

ሐ/ የፍርድ ቤት ውሳኔን ተከትሎ የተቀበለውን ወይም የሚቀበለውን የገንዘብ መጠን፣

5. አንድ ሰው በአንድ ግብይት ሁለትና ከዚያ በላይ የሆኑ ሀብቶችን ያስተላለፈ እንደሆነና የእያንዳንዱ ሀብት ዋጋ ተለይቶ ያልታወቀ እንደሆነ፣ ሀብቶቹ በተላለፈበት ጊዜ ባለው ትክክለኛ የገበያ ዋጋ መሠረት በማስተላለፉ ምክንያት የተገኘው የገንዘብ መጠን ለተላለፉት ሀብቶች እንደየድርሻቸው ይደለደላል፡፡

6. አንድ ግብር ከፋይ የተላለፈውን ሀብት ዋጋ የሚያሳይ ማስረጃ ማቅረብ ያልቻለ እንደሆነ ሀብቱ በተላለፈበት ጊዜ የነበረው ትክክለኛ የገበያ ዋጋ የሀብቱ ዋጋ ተደርጎ ይወሰዳል፡፡

a) under an insurance policy, indemnity, or other agreement;

b) under a settlement; or

c) as a consequence of a judicial decision.

5. If two or more assets are disposed of by a person in a single transaction and the consideration for each asset is not specified, the total consideration shall be apportioned among the assets disposed of in proportion to their respective fair market values determined at the time of the disposal.

6. If a taxpayer is unable to provide documentary evidence of the consideration for the disposal of an asset, the consideration shall be the fair market value of the asset at the time of disposal.

68. ጥቅምን ወይም ኪሳራን ስለ ማስተላለፍ

1. ለዚህ አዋጅ አፈፃፀም ሲባል፣ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ፣ በሚከተሉት ሁኔታዎች ምክንያት አንድ ሀብት ሲተላለፍ የተገኘ ማናቸውም ዓይነት ጥቅም ወይም የደረሰ ኪሳራ ለግብር አከፋፈል ከግምት ውስጥ አይገባም፡፡

ሀ/ ባልና ሚስት በሚፋቱበት ጊዜ የሚደረግ የሀብት ክፍፍል፣

ለ/ አንድ ሰው በመሞቱ ምክንያት ለውርስ አጣሪው ወይም ለወራሹ ሀብት ሲተላለፍ፣

ሐ/ ሀብቱ በመጥፋቱ ወይም በመውደሙ ወይም ሀብቱ ለህዝብ ጥቅም ሲባል በመንግሥት በመወሰዱ ምክንያት (ከዚህ በኋላ "የተተካው ሀብት" ተብሎ የሚጠቀስ) የተገኘው ገቢ የገንዘቡን መጠን በተቀበለው ሰው አማካኝነት ሀብቱ በጠፋ ወይም በወደመ በአንድ ዓመት ጊዜ ውስጥ ወይም ባለሥልጣኑ በሚፈቅደው ተጨማሪ ጊዜ ውስጥ ተመሳሳይ ሀብት (ከዚህ በኋላ "የመተኪያ ሀብት" ተብሎ የሚጠቀስ) ለማፍራት የዋለ እንደሆነ ወይም፣

68. Deferral of Recognition of Gain or Loss

1) For the implementation of this Proclamation, without prejudice to sub-article (2) of this Article, no gain or loss shall be taken to arise on the disposal of an asset:

a) between spouses as part of a divorce settlement;

b) by reason of the transmission of the asset on the death of a person to an executor or beneficiary;

c) by reason of the loss or destruction, or compulsory acquisition of the asset (referred to as the “replaced asset”) if the consideration for the disposal is reinvested by the recipient in an asset of a like kind (referred to as a “replacement asset”) within one year of the disposal or within such further period as the Authority shall allow; or

መ/ ሀብቱ (ከዚህ በኋላ "የተተካው ሀብት" ተብሎ የሚጠራ) ዋጋው የሚቀንስ ሀብት የሆነ እንደሆነና ባለሀብቱ የተተካው ሀብት በጠፋ ወይም በወደመ በስድስት ወር ጊዜ ወይም ባለሥልጣኑ በሚፈቅደው ከዚህ የረዘመ ጊዜ ውስጥ ሙሉ በሙሉ ወይም በከፊል የንግድ ሥራ ገቢ ለማግኘት የሚውል ዋጋው የሚቀንስ (ከዚህ በኋላ "የመተኪያ ሀብት" ተብሎ የሚጠራ) ተመሳሳይ ሀብት ያፈራ እንደሆነ፤

2. የተተካውን ሀብት ያገኘው ሰው ይህንን ሀብት ለወደፊት በሚያስተላልፍበት ጊዜ በዚህ አዋጅ መሠረት ሊከፍል የሚገባው ግብር የሌለ ሲሆን፤ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1)(ሀ) ወይም (ለ) ድንጋጌዎች ተፈጻሚ አይሆኑም፡፡
3. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1)(ሀ) ወይም (ለ) ድንጋጌዎች ተፈጻሚ በሚሆኑበት ጊዜ ሀብቱን ያገኘው ሰው ሀብቱን የሚያስተላልፈው ሰው ሀብቱ በሚተላለፍበት ጊዜ ለሀብቱ ባወጣው ወጪ የገንዘብ መጠን ልክ ሀብቱን እንዳገኘ ይቆጠራል፡፡

d) if the asset is a depreciable asset (referred to as the “replaced asset”) and the person acquires a depreciable asset of a like kind to be wholly used to derive amounts included in business income (referred to as the “replacement asset”) within six months after the disposal or within such further period as the Authority allows.

2. Sub-article (1)(a) or (b) of this Article shall not apply if the person acquiring the asset will not be subject to tax under the Proclamation in respect of a subsequent disposal of the asset.
3. If sub-article (1)(a) or (b) of this Article applies, the person acquiring the asset shall be treated as acquiring the asset for an amount equal to the cost of the asset for the person disposing of the asset at the time of the disposal.

4. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) (ሐ) ወይም (መ) ድንጋጌዎች ተፈጻሚ በሚሆኑበት ጊዜ የመተኪያው ሀብት ዋጋ ከተተካው ሀብት ዋጋ የበለጠ እንደሆነ የመተኪያው ሀብት ዋጋ ሆኖ የሚወሰደው ሀብቱ በተላለፈበት ጊዜ ከተተካው ሀብት ዋጋ ላይ በብልጫ የታየው የገንዘብ መጠን ተጨምሮበት ነው፡፡

5. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) (ሐ) ወይም (መ) ድንጋጌዎች ተፈጻሚ በሚሆኑበት ጊዜ ለተተካው ሀብት የተከፈለው ዋጋ ከመተኪያው ሀብት ዋጋ የሚበልጥ ከሆነ፤ የመተኪያው ሀብት ዋጋ ነው የሚባለው ሀብቱ በተላለፈበት ወቅት ያለው የተተካው ሀብት የተጣራ የመዝገብ ዋጋ ላይ በብልጫ የታየው የገንዘብ መጠን ተቀንሶ ነው፡፡ ነገር ግን ከዚህ በታች መሆን የለበትም፡፡

6. የሀብቱን የተጣራ የመዝገብ ዋጋ ለመቀነስ ያልቻለው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 5 መሠረት በትርፍ የታየው የገንዘብ መጠን በግብር ከፋዩ ገቢ ውስጥ መካተት አለበት፡፡

7. የተላለፈው ሀብት ዋጋው የሚቀንስ ወይም ግዙፋዊ ሀልዎት የሌለው የንግድ ሀብት የሆነ እንደሆነ፡-

4. If sub-article (1)(c) or (d) of this Article applies and the cost of the replacement asset exceeds the consideration for the replaced asset, the cost of the replacement asset shall be the cost of the replaced asset at the time of disposal increased by the amount of the excess.

5. If sub-article (1)(c) or (d) of this Article applies and the consideration received for the replaced asset exceeds the consideration given for the replacement asset, the cost of the replacement asset shall be the net book value of the replaced asset at the time of disposal reduced by the amount of the excess, but not below zero.

6. Any part of the excess under sub-article (5) of this Article that is not used to reduce the net book value of the asset shall be included in the income of the person.

7. If the asset disposed of is a depreciable asset or business intangible, the reference:

ሀ./ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) “ለሀብት ባወጣው የገንዘብ መጠን” በሚል የተመለከተው አገላለጽ የሀብቱ የተጣራ የመዝገብ ዋጋ ተደርጎ ይወሰዳል፡፡

ለ/ በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ (4) እና (5) “ለተተካው ሀብት የተደረገ ወጪ” በሚል የተመለከተው የተተካው ሀብት የተጣራ የመዝገብ ዋጋ ተደርጎ ይወሰዳል፡፡

69. የተላለፉ ሀብቶችን ስለመመዝገብ

የአንድን ሀብት መተላለፍ ለመቀበል፣ ለመመዝገብ ወይም በሌላ በማንኛውም መንገድ መተላለፉን ለማጽደቅ በህግ ሥልጣን የተሰጠው ማንኛውም ሰው በሀብቱ መተላለፍ ምክንያት በዚህ አዋጅ መሰረት መከፈል የሚገባው ማንኛውም ግብር መክፈሉን ሳያረጋግጥ መተላለፉን ሊቀበል፣ ሊመዘግብ ወይም ሊያፀድቅ አይችልም፡፡

a) in sub-article (3) of this Article to the “cost of the asset”, shall be treated as a reference to the net book value of the asset; and

b) in sub-articles (4) and (5) of this Article to the “cost of the replaced asset”, shall be treated as a reference to the net book value of the replaced asset

69 Registration of Transferred Assets

Any person authorised by law to accept, register, or in any way approve the transfer of an asset shall not accept, register, or approve the transfer unless satisfied that any tax payable under this Proclamation in respect of the transfer has been paid.

ምዕራፍ ሁለት**ሌሎች የውል ድንጋጌዎች****70 የተመለሰ ወጭ**

አንድ ግብር ከፋይ በአንድ የግብር ዓመት ላወጣው ወጭ ተቀናሽ የተያዘለት እንደሆነ ወይም የማይሰበሰብ ዕዳ የተሰረዘለት እንደሆነ እና በቀጣይ ግን ግብር ከፋዩ በገንዘብ ወይም በዓይነት በተቀናሽ የተያዘለትን ወጪ ወይም የተሰረዘለትን ዕዳ የሚያካክስ የገንዘብ መጠን የተቀበለ እንደሆነ ግብር ከፋዩ የተቀበለው የገንዘብ መጠን ገንዘቡን በተቀበለበት የግብር ዓመት እንደተገኘ ገቢ የሚቆጠር ሲሆን ይህም ገቢ ተቀናሽ ተደርጎለት ከነበረው ገቢ ጋር ተመሳሳይ ምድብ ይኖረዋል።

71 ገቢ የሚያስገኝ ሥራ ስለማቆም**1. ማናቸውም ግብር ከፋይ**

ሀ/ በግብር ዓመቱ ገቢው ከመገኘቱ በፊት ካቆመው የንግድ ሥራ፣ የሥራ እንቅስቃሴ፣ ወይም ኢንቨስትመንት ገቢ ያገኘ እንደሆነ እና

ለ/ ገቢው የተገኘው የንግድ ሥራ፣ የሥራው እንቅስቃሴ ወይም ኢንቨስትመንቱ ከመቆሙ በፊት ቢሆን ኖሮ በዚህ አዋጅ መሠረት ግብር የሚከፈልበት በሚሆንበት ጊዜ የንግድ ሥራ፣ የሥራው እንቅስቃሴ ወይም ኢንቨስትመንቱ ገቢው በተገኘበት ጊዜ እንዳልቆመ ተቆጥሮ በገቢው ላይ ይህ አዋጅ ተፈጻሚ እንዲሆን ይደረጋል።

CHAPTER TWO**OTHER COMMON RULES****70. Recovered Expenditure**

If a taxpayer has been allowed a deduction for an expenditure incurred, or bad debt written off, in a tax year and, subsequently, the taxpayer has received, in cash or in kind, any amount as a reimbursement or recovery of, or an indemnity for the expenditure or bad debt, the amount received shall be treated as income derived by the taxpayer in the tax year in which it is received and the income shall have the same character as the income to which the deduction related

71. Cessation of Income Earning Activity**1. When:**

- a) any amount is derived by a taxpayer in a tax year from a business, activity, or investment that had ceased before the amount was derived; and
- b) if the amount had been derived before the business, activity, or investment ceased it would have been income subject to tax under this Proclamation, this Proclamation shall apply to the amount on the basis that the business, activity, or investment had not ceased at the time the amount was derived.

- 2 በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተመለከተውን ገቢ ለማግኘት የወጣ ወጪ በዚህ አዋጅ በሚፈቀደው መጠን በተቀናሽ ይያዛል፡፡

72. በዓይነት የተገኘ የገንዘብ መጠን

የዚህ አዋጅ አንቀጽ 12(3) እንደተጠበቀ ሆኖ፤ በዓይነት የተገኘ የገንዘብ መጠን ወይም የተፈፀመ ክፍያ ዋጋ የገንዘብ መጠን በተገኘበት ወይም ክፍያው በተፈፀመበት ጊዜ ሀብቱ የነበረው ትክክለኛው የገበያ ዋጋ ሲሆን፤ ይህ ዋጋ በሚወሰንበት ጊዜ ሀብቱን በማስተላለፍ መብት ላይ የተጣለው ገደብ ግምት ውስጥ አይገባም፡፡

73. ወጪዎችን ስለማከፋፈል

1. የዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው፤ ማናቸውም ወጪ
 - ሀ/ ከአንድ በላይ የሆኑ የገቢ ዓይነቶችን ለማግኘት፤ ወይም
 - ለ/ አንድን የገቢ ዓይነት ለማግኘት እና ለሌሎች ዓላማዎች የዋለ እንደሆነ የሥራዎችን ወይም የወጪዎችን አንጻራዊ ባህርይና መጠን ግምት ውስጥ በማስገባት ወጪዎቹ ምክንያታዊ በሆነ መንገድ ይከፋፈላሉ፡፡

2. An expense incurred to derive an amount to which sub-article (1) of this Article applies shall be deductible to the extent allowed under the Proclamation.

72. Amounts in Kind

Subject to Article 12(3) of this Proclamation, the value of an amount derived or incurred as a benefit-in-kind shall be the fair market value of the benefit at the time that the benefit is derived or incurred and determined ignoring any restriction on transfer

73. Apportionment of Expenditures

1. Subject to this Proclamation, an expenditure relating to:
 - a) the derivation of more than one class of income; or
 - b) the derivation of a class of income and to some other purpose, shall be apportioned on any reasonable basis taking account of the relative nature and size of the activities or purposes to which the expenditure relates

2 የሚከተሉት የተለያዩ የገቢ ዓይነቶች ተደርገው ይወሰዳሉ፦

ሀ/ ከመቀጠር የሚገኝ ገቢ፤

ለ/ ቤትን በማከራየት የሚገኝ ገቢ፤

ሐ/ የንግድ ሥራ ገቢ፤

መ/ እያንዳንዱ ራሱን የቻለ የገቢ ዓይነት ሆኖ የሚወሰደው በሠንጠረዥ “መ” ሥር ግብር የሚከፈልበት ገቢ፤

ሠ/ ከገቢ ግብር ነፃ የሆነ ገቢ፤

2. The following shall be treated as a separate class of income:

a) employment income;

b) income from the rental of buildings;

c) business income;

d) each amount taxable under Schedule D is a separate class of income; and

e) Exempt income.

74. የገንዘብ ምንዛሪ

1. በዚህ አዋጅ መሠረት የሚሰላ ግብር የገንዘብ መጠን በብር መገለጽ አለበት፡፡

2. የገንዘብ መጠን ከብር ወጪ በሆነ ገንዘብ የተያዘ ከሆነ፤ ለዚህ አዋጅ አፈፃፀም ሲባል የገንዘቡ መጠን በሂሳብ መዝገብ በሚመዘገበበት ጊዜ የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ባወጣው የምንዛሪ ተመን መሠረት ተሰልቶ የገንዘቡ መጠን ወደ ብር ይለወጣል፡፡

3. በውጭ ምንዛሪ በሚደረግ ግብይት የተገኘ ጥቅም ወይም የደረሰ ኪሳራ ለግብር አከፋፈል ሲባል ግብይቱ በተከናወነበት የግብር ዓመት ውስጥ እንደተገኘ ጥቅም ወይም እንደ ደረሰ ኪሳራ ሆኖ መገለጽ አለበት፡፡

74. Currency Translation

1. An amount taken into account under this Proclamation shall be expressed in Birr.

2. If an amount is in a currency other than Birr, the amount shall be translated to Birr at the National Bank of Ethiopia prevailing exchange rate applying between the foreign currency and Birr on the date the amount is taken into account for the purposes of this Proclamation

3. All gains and losses arising from transactions in foreign exchanges shall be brought to account for tax purposes as additions to taxable income or deductible losses in the tax year in which they are realised.

4. ባለሥልጣኑ በውጭ ምንዛሪ ግብይት የደረሰ ኪነገራ ወይም የተገኘ ጥቅም የሚሰላበትን ዘዴ እና የውጭ ሀገር የገንዘብ መጠን ወደ ብር የሚቀየርበትን ሁኔታ የሚወስን መመሪያ ሊያወጣ ይችላል፡፡

ክፍል ስምንት

ከግብር ለመሸሽ የሚደረገውን ጥረት ስለመከላከል

75. ገቢን መከፋፈል

1. አንድ ግብር ከፋይ ግንኙነት ካለው ሰው ጋር በሚኖረው ግብይት ገቢን ለመከፋፈል ከሞከረ፣ ገቢው በመከፋፈሉ ምክንያት የሚደርሰውን የገቢ ግብር መቀነስ ለመከላከል ሲባል ባለሥልጣኑ የሁለቱን ሰዎች ገቢ እና ተቀናሽ ወጪ ሊያስተካክለው ይችላል፡፡
2. አንድ ግብር ከፋይ ገቢውን ለመከፋፈል ሞክሯል የሚባለው፦

ሀ/ ግብር ከፋዩ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ ገቢውን ወይም ገቢውን የሚያስገኘውን መብት ግንኙነት ላለው ሰው ሲያስተላልፍ፣

ለ/ ግብር ከፋዩ ጥሬ ገንዘብን ጨምሮ ማናቸውንም ሀብት በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ ግንኙነት ላለው ሰው ሲያስተላልፍና ሀብቱ የተላለፈለት ሰው ከተላለፈው ሀብት ገቢ ወይም ጥቅም ሲያገኝ፣ እንዲሁም ሀብቱ የተላለፈበት ምክንያት ወይም ከተላለፈባቸው ምክንያቶች አንዱ የአስተላላፊውን ወይም የተላለፈለትን ሰው ገቢ ዝቅ ለማድረግ ሲሆን ነው፡፡

4. The Authority may issue a Directive providing for the method of calculation of lessor gain arising in connection with foreign exchange transaction and conversion of amounts in a foreign currency to Birr.

PART EIGHT

ANTI-AVOIDANCE

75. Income Splitting

1. If a taxpayer attempts to split income with a related person, the Authority shall adjust the income and tax credits of both persons to prevent any reduction in tax payable as a result of the splitting of income.
2. A taxpayer shall be treated as having attempted to split income when:
 - a) the taxpayer transfers income or the right to income, directly or indirectly, to a related person; or
 - b) the taxpayer transfers asset, including money, directly or indirectly, to a related person with the result that the related person receives or enjoys the benefit of the income from that asset and the reason or one of the reasons for the transfer is to lower the total tax payable upon the income of the transferor and the transferee.

3. አንድ ሰው ገቢውን ለመከፋፈል የሞከረ መሆን አለመሆኑን ለመወሰን ባለሥልጣኑ ለተላለፈው ሀብት የተሰጠውን ዋጋ (ካለ) ግምት ውስጥ ማስገባት አለበት፡፡

76. ስለማሽጋገሪያ ዋጋ

1. በገበያ ዋጋ መርህ ያልተደረገ ማንኛውም ግብይት ሲኖር፣ በትክክለኛ የገበያ ዋጋ የሚታየውን ትክክለኛ ገቢ፣ ጥቅም፣ ተቀናሽ፣ ኪሳራ፣ ወይም ማካካሻ ለመወሰን ባለሥልጣኑ እነዚህን ገቢዎች፣ ጥቅሞች፣ ተቀናሽ ወጪዎች፣ ኪሣራዎች ወይም ማካካሻዎች ግብይቱን ባደረጉት ወገኖች መካከል ሊያከፋፍል ወይም ሊደለድል ይችላል፡፡
2. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ተፈጻሚ በሚሆንበት ግብይት ከተዋዋዩቹ አንዱ ኢትዮጵያ ውስጥ የሚገኝና በኢትዮጵያ ግብር የመክፈል ኃላፊነት ያለበት ሲሆን እና የግብይቱ ሌላኛው ወገን ደግሞ ከኢትዮጵያ ውጭ የሚገኝ የሆነ እንደሆነ ማንኛውም ክፍፍል፣ ድልድል፣ የገቢ ክፍፍል፣ ጥቅም፣ ተቀናሽ ሂሳብ፣ ኪሣራ ወይም የግብር ማካካሻ የሚደረገው ቢሮው በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ይሆናል፡፡

3. In determining whether a person has attempted to split income, the Authority shall consider the value, if any, given for the transfer.

76. Transfer Pricing

1. The Authority may, in respect of any transaction that is not an arm's length transaction, distribute, apportion, or allocate income, gains, deductions, losses, or tax credits between the parties to the transaction as is necessary to reflect the income, gains, deductions, losses, or credits that would have been realised in an arm's length transaction.
2. If a party to a transaction to which sub-article (1) of this Article applies is located in, and subject to tax in, Ethiopia and another party to the transaction is located outside Ethiopia, any distribution, apportionment, or allocation of income, gains, deductions, losses, or tax credits shall be made in accordance with a Directive issued by the Bureau.

3. በኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆነ ሰው በኢትዮጵያ ውስጥ ያለው በቋሚነት የሚሠራ ድርጅት ወይም በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ሰው ከኢትዮጵያ ውጭ ያለው በቋሚነት የሚሠራ ድርጅት መካከል የገቢ ወይም የወጭ ድልድል የሚደረገው ቢሮው በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ይሆናል።

4. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 መሠረት የሚወጣው መመሪያ ሙሉ በሙሉ በኢትዮጵያ ውስጥ ለሚከናወኑ ግብይቶችም ተፈጻሚ ይሆናል።

5. አንድ ግብር ከፋይ ለግብር ዓመቱ በሚያቀርበው የግብር ማስታወቂያ ውስጥ ግንኙነት ካላቸው ሰዎች ጋር ያደረጋቸውን ግብይቶች ዝርዝር አብሮ ማቅረብ አለበት።

6. በዚህ አንቀጽ “በገበያ ዋጋ መሠረት የሚደረግ ግብይት” ማለት ግንኙነት የሌላቸው ሰዎች በገበያ ዋጋ መሠረት የሚያደርጉት ግብይት ነው።

77. ከግብር ለመሸሽ የሚደረጉ ዕቅዶች

1. የሚከተሉት ሁኔታዎች ተፈፅመዋል ብሎ ሲያምን ባለሥልጣኑ የዚህን አንቀጽ ድንጋጌዎች ተግባራዊ ሊያደርግ ይችላል።

ሀ/ ከግብር ለመሸሽ የሚያስችል ዕቅድ ሲዘጋጅ ወይም ተግባራዊ ሲሆን፤

ለ/ በዕቅዱ መሠረት አንድ ሰው የግብር ጥቅም ሊያገኝ፤ እና

3. The allocation of income or deductions to a permanent establishment in Ethiopia of a non-resident or to a permanent establishment of a resident of Ethiopia outside the Ethiopia shall be made in accordance with a Directive issued by the Bureau.

4. The Directive referred to in sub-article (3) of this Article may apply also to transactions that take place wholly in Ethiopia.

5. A taxpayer shall include details of transactions with related persons during a tax year with the taxpayer's tax declaration for the year.

6. In this Article, “arm's length transaction” means a transaction between independent persons who are dealing at arm's length with each other.

77. Tax Avoidance Schemes

1. This Article shall apply when the Authority is satisfied that:

a) a scheme has been entered into or carried out;

b) a person has obtained a tax benefit in connection with the scheme; and

ሐ/ የዕቅዱን መሠረታዊ ጉዳይ ግምት ውስጥ በማስገባት በዕቅዱ የተስማማው ወይም ዕቅዱን ተግባራዊ ያደረገው ሰው ይህንን ሊያደርግ የቻለበት ብቸኛው ወይም ዋነኛው ዓላማ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (ለ) የተመለከተውን የግብር ጥቅም ለማግኘት ነው ብሎ ለመደምደም የሚቻል ሲሆን ነው።

2. በዚህ አዋጅ ውስጥ ሌላ ተቃራኒ ድንጋጌ ቢኖርም፣ ይህ አንቀጽ ተፈጻሚ ሲሆን ባለሥልጣኑ ምንም ዓይነት የዕቅድ ስምምነት እንዳልተደረገ ወይም ስምምነቱ ተግባራዊ እንዳልተደረገ በመቁጠር ከግብር ለመሸሽ የተደረገውን ተግባር ለመከላከል ወይም ለመቀነስ አግባብነት ይኖረዋል የሚለውን ሁኔታ ግምት ውስጥ በማስገባት ግብር የመክፈል ግዴታ ያለበትን ሰው ወይም ከዕቅዱ ጋር ግንኙነት ያለውን ሰው ግብር ሊወስን ይችላል።

3. በዚህ አንቀጽ መሠረት የግብር ውሳኔ የተሰጠ ሲሆን፣ ውሳኔውን ተግባራዊ ማድረግ ይቻል ዘንድ ባለሥልጣኑ የግብር ውሳኔውን አስመልክቶ ለግብር ከፋዩ ማስታወቂያዎች ይሰጣል።

4. ለዚህ አንቀጽ አፈፃፀም፡-

1. “ዕቅድ”

ሀ/ በፍርድ ሂደት ውስጥ ተፈጻሚ ሲሆን የሚችል ወይም የማይችል ቢሆንም፣ ወይም በግልጽ ወይም በአንድምታ የተደረገ ቢሆንም ባይሆንም፣ ስምምነትን፣ ማመቻቸትን፣ ቃል ኪዳን መግባትን፣ ወይም

c/. having regard to the substance of the scheme, it would be concluded that a person, or one of the persons, who entered into or carried out the scheme did so for the sole or dominant purpose of enabling the person to obtain the tax benefit referred to in paragraph (b) of this sub-article.

2. Despite anything in this Proclamation, when this Article applies, the Authority may determine the tax liability of the person who obtained the tax benefit and of any other person related to the scheme as if the scheme had not been entered into or carried out or in such manner as in the circumstances the Authority considers appropriate for the prevention or reduction of the tax benefit.

3. If a determination is made under this Article, the Authority shall serve a notice or notices of assessment to give effect to the determination.

4. In this Article:

1) “scheme” includes:

a) an agreement, arrangement, promise, or undertaking, whether express or implied and whether or not enforceable by legal proceedings; or

አንድን ነገር ለመፈፀም መስማማትን
ይጨምራል።

ለ/ ማንኛውንም ዕቅድ፣ ወይም
ሀሳብ ማቅረብ፣ የአንድን ድርጊት
ሂደት ወይም የአንድን ድርጊት
አፈፃፀም ይጨምራል።

2. “የግብር ጥቅም” ማለት

ሀ/ ማንኛውም ሰው ሊከፍል የሚገባውን
ግብር መቀነስ፣

ለ/ የአንድን ሰው ግብር የመክፈል ኃላፊነት
ማዘግየት፣ ወይም

ሐ/ ሌላ ማንኛውም ከግብር ለመሸሽ የሚከናወን
ድርጊት ነው።

ክፍል ዘጠኝ

አስተዳደራዊና የሥነ-ሥርዓት ድንጋጌዎች

78. የታክስ አስተዳደር አዋጅ ተፈጻሚነት

የዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆኖ፣
ይህንን አዋጅ ለማስተዳደር የታክስ አስተዳደር
አዋጅ ተፈጻሚ ይሆናል።

79. መዝገብ ስለመያዝ

1. የንግድ ሥራ ገቢ ግብር የመክፈል ኃላፊነት
ያለባቸው የደረጃ “ሀ” ግብር ከፋዮች
በፋይናንስ ሪፖርት አቀራረብ ደረጃዎች
መሠረት የተዘጋጁ የሂሳብ መዝገቦችን
የመያዝ ግዴታ ያለባቸው ሲሆን፤ በተለይም
የሚከተሉትን መዝገብ መያዝ አለባቸው፡-

- b) submit any plan or proposal, shall include
one’s course of action or implementation
of same. of conduct; and

2. “tax benefit” means:

- a) a reduction in a liability of a person
to pay tax;
- b) a postponement of a liability of a
person to pay tax; or
- c) any other avoidance of a liability of
a person to pay tax

PART NINE

ADMINISTRATIVE AND PROCEDURAL RULES

78. Application of Tax Administration Proclamation

The Tax Administration Proclamation shall apply
for the purposes of the administration of this
Proclamation but subject to this Part.

79. Record-keeping

1. Category A tax payers liable for business income
tax shall keep books of account prepared in
accordance with the financial accounting
reporting standards and, in particular shall keep
the following:

ሀ/ ቋሚ ሀብቶች የተገዙበትን ቀን፣ የተገዙበትን ዋጋ፣ ሀብቱን ለማሻሻል የወጣውን ወጪ እና የሀብቱን የወቅቱን የተጣራ የመዝገብ ዋጋ የሚያሳይ ሰነድን ጨምሮ የንግድ ሥራውን ሀብትና ዕዳ የሚያሳይ መዝገብ፤

ለ/ ከግብር ከፋይ ንግድ ሥራ ጋር በተያያዘ በየቀኑ የተገኘውን ማናቸውንም ገቢ እና ወጪ የሚያሳይ ሰነድ፤

ሐ/ ከንግድ ሥራው ጋር በተያያዘ የንግድ ዕቃዎችን ግብርና ሽያጭ እንዲሁም በግብር ከፋይ የተሰጡ እና የተገኙ አገልግሎቶችን በተመለከተ የሚከተሉትን የሚያሳይ ሰነድ፤

1. ለገበያ የዋሉትን ወይም የተቀበላቸውን የንግድ ዕቃዎች እና የተሰጠውን ወይም የተገኘውን አገልግሎት ዝርዝር፤
2. ከግብር ከፋይ ላይ የንግድ ዕቃዎችን ወይም አገልግሎቶችን የገዙ ወይም ለግብር ከፋይ ያቀረቡ ሰዎችን ስም እና የታክስ ከፋይ መለያ ቁጥር (እንደሁኔታው)፤
3. የአቅራቢውን የግብር ከፋይ መለያ ቁጥር የያዙ አስቀድሞ ቁጥር የተሰጣቸው ደረሰኞችን፤

መ/ በግብር ዓመቱ መጨረሻ በግብር ከፋይ እጅ የሚገኙ የንግድ ዕቃዎችን ዓይነት፣ መጠንና ዋጋ እና የዋጋ መገመቻ ዘዴን የሚያሳይ ሰነድ፤

- a. a record of the business assets and liabilities of the taxpayer, including a register of fixed assets showing the acquisition date, the cost of acquisition, any costs of improvement in relation to the asset, and the current net book value of the asset;
- b. a record of all daily income and expenditures related to the taxpayer's business;
- c. a record of all purchases and sales of trading stock, and services provided and received by the taxpayer showing the following:
 - (1) the particular trading stock sold or received and services supplied or received;
 - (2) the name and TIN (if any) of the purchasers from, and suppliers to, the taxpayer of trading stock or services;
 - (3) pre-numbered invoices containing the supplier's TIN;
- d) a record of trading stock on hand at the end of the taxpayer's tax year, including the type, quantity, and cost of the stock, and the method of valuation used;

ሠ/ የግብር ከፋዩን የግብር ኃላፊነት ለመወሰን የሚያስችል ሌላ ማንኛውም ሰነድ፤

ረ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1(ሐ)(3) ደረሰኝ የማይገኝላቸውን ዕቃዎችና አገልግሎቶች ግዥ ወጪው የሚያዘበትን ስርዓት ባለስልጣኑ መመሪያ ሊያወጣ ይችላል፡፡

2. የንግድ ሥራ ገቢ ግብር የመክፈል ኃላፊነት ያላቸው የደረጃ “ለ” ግብር ከፋዮች የሚከተሉትን ሰነዶች የመያዝ ግዴታ አለባቸው፡-

ሀ/ የየቀኑን ገቢ እና ወጪ የሚያሳይ መዝገብ፤

ለ/ ሁሉንም ግዥዎችና ሽያጮችን የሚያሳይ መዝገብ

ሐ/ የደመወዝንና የአበሎች መዝገብ

መ/ የግብር ከፋዩን የግብር ኃላፊነት ለመወሰን የሚያስችል ሌላ ማንኛውም አግባብነት ያለው ሰነድ፤

3. የደረጃ “ሐ” ግብር ከፋዮች የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ በሚወሰነው መሠረት ጠቅላላ የሽያጭ ገቢያቸውን የሚያሳይ ወይም ሌላ አስፈላጊ መዝገብ ሊይዙ ይችላሉ፡፡

e. any other document relevant in determining the tax liability of the taxpayer.

f. The authority may issue directives of expenditure procedure for good and services that have not receipts, under sub-article 1(c)(3) of this Article.

2. Category ‘B’ taxpayers liable for business income tax shall keep the following:

a. a record of daily income and expenditures;

b. a record of all purchases and sales of trading stock;

c. a salary and wages register

d. any other document relevant in determining the tax liability of the taxpayer.

3. Category ‘C’ taxpayers may keep a record of gross income and shall keep such other records as may be specified in the Regulations.

4. በዚህ አዋጅ ሠንጠረዥ “ለ” መሠረት ግብር የመክፈል ኃላፊነት ያለበት ማንኛውም የደረጃ “ሀ” ወይም “ለ” ግብር ከፋይ የሚከተሉትን ሰነዶች የመያዝ ግዴታ አለበት፡-

ሀ/ ከኪራይ የሚገኘውን ገቢ የሚያሳይ ሰነድ፤

ለ/ ከቤቱ ጋር በተያያዘ ለመንግሥት ወይም ለከተማ አስተዳደር የተከፈሉትን ክፍያዎች የሚያሳይ ሰነድ፤

ሐ/ የዚህ አዋጅ አንቀጽ 15(5)(ለ) ተፈጻሚ በሚሆንበት ሁኔታ ካልሆነ በስተቀር፤ ከቤቱ ጋር ተያይዞ የሚወጣውን ማንኛውንም ወጪ የሚያሳይ ሰነድ፤

መ/ የሚከራየው ሕንጻ የተገኘበትን ቀን፤ ሕንጻው የተገኘበትን ዋጋ፤ ሕንጻውን ለማሻሻል የወጣውን ወጭ እና የህንጻውን የወቅቱን የተጣራ የመዝገብ ዋጋ የሚሳይ ሰነድ፤

ሠ/ ቤቱን በሚመለከት የተደረገ ማንኛውንም የተከራይ አከራይ ስምምነት የሚያሳይ ሰነድ፤

4. A category ‘A’ or ‘B’ taxpayer liable for tax under Schedule B of this Proclamation shall keep the following:

a. a record of rental income received;

b. a record of fees and charges paid to a State or city administration in relation to the building;

c. unless Article 15(5)(b) of this Proclamation applies, a record of any expenditures incurred in relation to the building;

d. a register of rental buildings showing the acquisition date, the cost of acquisition, any costs of improvement in relation to the building, and the current net book value of the building;

e. a record of any sub-lease arrangement in respect of the building.

5. በዚህ አዋጅ አንቀጽ 56 መሠረት ግብር የመክፈል ኃላፊነት ያለበት ግብር ከፋይ ግብር የሚከፈልበት ሀብት የተገኘበትን ቀን፣ የተገኘበትን ዋጋ እና ሀብቱን ለማሻሻል የወጣ ሌላ ማንኛውንም ወጪ፣ ሀብቱ በሚተላለፍበት ጊዜ የተገኘውን ገቢ የሚያሳይ መዝገብ የመያዝ ግዴታ አለበት።

6. ግብር ከፋዩ አንድ ወጭ በተቀናሽነት እንዲያዝለት ወይም በአንድ ሀብት ዋጋ ውስጥ እንዲካተትለት የሚያስችለውን የሰነድ ማስረጃ ማቅረብ ያልቻለ እንደሆነ ባለሥልጣኑ የሚከተሉትን ላይፈቅድ ይችላል፡

ሀ/ ወጪ በተቀናሽነት እንዲያዝ፤

ለ/ አንድ ወጪ በአንድ ሀብት ዋጋ ውስጥ እንዲካተት፤

7. ባለሥልጣኑ ለዚህ አንቀጽ አፈጻጸም የሚያግዙ መመሪያዎችን ያወጣል፡

80. ግብርን ስለማሳወቅ

1. አንድ ተቀጣሪ በአንድ ወር ውስጥ ከአንድ በላይ ለሆኑ ተቀጣሪዎች የማይሰራ ወይም ግብርን ቀንሶ ገቢ የማድረግ ግዴታ ያለበት ካልሆነ በስተቀር ግብሩን የማስታወቅ ግዴታ የለበትም።

5. A taxpayer taxable under Article 56 of this Proclamation shall keep a record of the acquisition date of the taxable asset, the cost of acquisition, any costs of improvement in relation to the asset, and the consideration received on disposal of the asset.

6. The Authority may not allow a claim by a taxpayer if the taxpayer is unable to produce documentary evidence relating to the circumstances giving rise to the claim for the deduction or the inclusion of the amount in the cost of an asset for the following:

a) a deduction for an expenditure;

b) the inclusion of an amount of expenditure in the cost of an asset,

7/ The Authority shall issue directives necessary for the implementation of this Article.

80. Declarations

1. An employee shall not be required to file a tax declaration unless the employee has more than one employer for a calendar month or he has self-withholding obligation.

2. አንድ ተቀጣሪ በአንድ ወር ውስጥ ከአንድ በላይ ቀጣሪዎች ያሉት እንደሆነ፣ ተቀጣሪው ከየሦስት ወሩ መጨረሻ በኋላ ባሉት 30 ቀናት ውስጥ የግብር ማስታወቂያ ማቅረብ ይኖርበታል።

3. አንድ ተቀጣሪ ግብር የማሳወቅ ግዴታ የሌለበት ሲሆን ቀጣሪው በአንቀጽ 90 መሠረት ለተቀጣሪው የሚሰጠው ግብር ተቀንሶ ቀሪ መሆኑን የሚያሳየው ደረሰኝ ለዚህ አዋጅና ለታክስ አስተዳደር አዋጅ ዓላማ ሲባል ቀጣሪው በየወሩ መክፈል በሚኖርበት ግብር ላይ እንደተሰጠ የግብር ውሳኔ ተደርጎ ይወሰዳል።

4. የደረጃ “ሀ” እና “ለ” ግብር ከፋዮች የግብር ዓመቱን ግብር የሚያሳውቁት በሚከተሉት ጊዜያት ውስጥ ይሆናል፡-

ሀ/ የደረጃ “ሀ” ግብር ከፋዮች የግብር ዓመቱ ከተጠናቀቀበት ጊዜ አንስቶ ባሉት የአራት ወራት ጊዜ ውስጥ፤

ለ/ የደረጃ “ለ” ግብር ከፋዮች የግብር ዓመቱ ከተጠናቀቀበት ጊዜ አንስቶ ባሉት የሁለት ወራት ጊዜ ውስጥ፤

2. If an employee has more than one employer for a calendar month or a self-withholding obligation, the employee shall file a tax declaration within 30 days from the end of every three months .

3. For an employee who is not required to file a tax declaration, the withholding tax receipt provided by the employer to the employee under Article 90 of this Proclamation for a month shall be treated for the purposes of this Proclamation and the Tax Administration Proclamation as an assessment of the amount of tax payable by the employee for the month being that amount as set out on the statement.

4. A Category ‘A’ or Category ‘B’ taxpayer shall file a tax declaration for a tax year within:

a. for Category A taxpayers, 4 months from the end of the tax year; or

b. for Category ‘B’ taxpayers, 2 months from the end of the tax year.

5. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (4) መሠረት የሚቀርብ የግብር ማስታወቂያ የሚከተሉትን መያዝ ይኖርበታል፡

ሀ/ ለደረጃ “ሀ” ግብር ከፋዮች፣ የግብር ከፋዩን የግብር ዓመቱን ትርፍና ኪሳራ መግለጫ እና የሃብትና እዳ መግለጫ፣ ወይም

ለ ለደረጃ “ለ” ግብር ከፋዮች፣ የግብር ከፋዩን የግብር ዓመቱን የትርፍና ኪሳራ የሂሳብ መግለጫ፣

6. የደረጃ “ሐ” ግብር ከፋይ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 81(4) በተወሰነው ጊዜ ውስጥ የግብር ማስታወቂያውን ማቅረብ አለበት፡፡

7. ካገኘው ገቢ ላይ ግብሩ ተቀናሽ የተደረገ በመሆኑ ምክንያት ነፃ ካልተደረገ በስተቀር የሆንጠረዥ “መ” ገቢ ያለው ግብር ከፋይ ገቢውን ያስገኘው ግብይት ከተደረገ ጀምሮ ባሉት ሁለት ወራት ውስጥ የግብር ማስታወቂያ የማቅረብ ግዴታ አለበት፡፡

81. ግብርን ስለመክፈል

1. አንድ ተቀጣሪ ለወሩ መክፈል የሚኖርበት ከመቀጠር የሚገኝ ገቢ ግብር የመክፈያ ጊዜ ግብር ከፋዩ የየሦስት ወሩን የግብር ማስታወቂያ የሚያቀርብበት ጊዜ ነው፡፡

2. የደረጃ “ሀ” ወይም “ለ” ግብር ከፋዮች ዓመታዊ ገቢያቸውን ማስታወቅ ባለባቸው ጊዜ በግብር ዓመቱ ሊከፍሉት የሚገባውን ግብር ከፋዮቹ መክፈል አለባቸው፡፡

5. A tax declaration filed under sub-article (4) of this Article for a tax year shall be accompanied by:

a. for a Category ‘A’ taxpayer, the taxpayer’s profit and loss statement and balance sheet for the year; or

b. for a Category ‘B’ taxpayer, the taxpayer’s profit and loss statement for the year.

6. A Category ‘C’ taxpayer shall file a tax declaration within the period specified in Article 81(4) of this Proclamation

7. A taxpayer who has Schedule ‘D’ income for a tax year that is not discharged by the withholding of tax from the income shall file a tax declaration within two months after the date of the transaction giving rise to the income.

81. Payment of Tax

1. The employment income tax payable by an employee for a calendar month shall be due on the date that the taxpayer’s tax declaration for every three months in which the month occurs is due.

2. The tax payable for a tax year by a Category ‘A’ or Category ‘B’ tax payer shall be due on the date that the taxpayer’s tax declaration for the year is due.

3. የዚህ አዋጅ አንቀጽ 80(7) የሚመለከተው ግብር ከፋይ ግብር መክፈያ ጊዜ ግብይቱን አስመልክቶ የግብር ማስታወቂያ መቅረብ የሚኖርበት ጊዜ ይሆናል።

4. የደረጃ “ሐ” ግብር ከፋይ በዚህ አዋጅ ሥር በሚወጣ ደንብ መሠረት ለእያንዳንዱ በጀት ዓመት ከሐምሌ 1 ቀን እስከ ሐምሌ 30 ቀን ባለው ጊዜ ውስጥ ግብሩን መክፈል ይኖርበታል።

82. ዕቃዎች ወደ ሀገር በሚገቡበት ጊዜ በቅድሚያ ስለሚከፈል ግብር

1. የሠንጠረዥ “ሐ” ግብር ከፋይ ለንግድ የሚሆኑ ዕቃዎችን ወደ ሀገር ሲያስገባ የዕቃዎቹን የጉምሩክ ዋጋ፣ የመድን አረቦንና የማንንዣ ወጪ 3% (ሦስት በመቶ) የንግድ ሥራ ገቢ ግብር በቅድሚያ ለባለሥልጣኑ ይከፍላል።

2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት መክፈል የሚኖርበት ግብር የሚከፈለው ዕቃዎቹ በጉምሩክ ቁጥጥር ከመውጣታቸው በፊት ሆኖ፣ ይህም ግብር ከፋይ ዕቃዎቹን ወደ ሀገር ውስጥ የማስገባቱ ተግባር በተከናወነበት የግብር ዓመት ከግብር ከፋይ ላይ ከሚፈለገው ዓመታዊ የንግድ ሥራ ገቢ ግብር እዳ ጋር ይካካላል።

3. The tax payable by a taxpayer to whom Article 80(7) applies in respect of a transaction shall be due on the date that the tax declaration in relation to the transaction is due.

4. A Category ‘C’ taxpayer shall pay tax on the 7th day of July to the 6th day of August each fiscal year in accordance with the Regulations issued here under.

82. Advance Payment of Tax in Relation to Imports

1. A taxpayer under Schedule ‘C’ importing goods for commercial use shall make an advance payment of business income tax to the Authority equal to 3% of the CIF value of the goods.

2. The tax payable under sub-article (1) of this Article shall be paid before the goods are released from Customs control and shall be credited against the taxpayer’s business income tax liability for the tax year in which the import occurred

3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) መሠረት ሊካካስ የሚችለው በአንድ የግብር ዓመት በየጊዜው የተከፈለው የግብር መጠን ግብር ከፋዩ በዓመቱ መክፈል ከሚኖርበት የንግድ ሥራ የገቢ ግብር ዕዳ የበለጠ እንደሆነ፤ በልዩነት የታየው የገንዘብ መጠን በክልሉ ታክስ አስተዳደር አዋጅ አንቀጽ 49 መሠረት ሥራ ላይ ይውላል፡፡
4. ለዚህ አንቀጽ አፈጻጸም ሲባል "ለንግድ የሚሆኑ ዕቃዎች" የሚለው ሀረግ ገንዘብ ሚኒስቴር በሚያወጣው መመሪያ ትርጉም የሚሰጠው ይሆናል፡፡

83. ግብርን በየጊዜው መክፈል

1. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) እንደተጠበቀ ሆኖ፤ የሠንጠረዥ "ሐ" ግብር ከፋይ በግብር ዓመቱ ውስጥ ፅኑውን ወር ተከትሎ እስከሚመጣው ወር የመጨረሻ ቀን ድረስ የንግድ ሥራ ገቢ ግብሩን በከፊል ለመክፈል ይችላል፡፡
2. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) እና (4) እንደተጠበቁ ሆኖ፤ አንድ ግብር ከፋይ በአንድ የክፍያ ጊዜ መክፈል የሚችለው ከፊል ግብር ባለፈው የግብር ዓመት የተከፈለውን የንግድ ሥራ ገቢ ግብር ግማሽ ይሆናል፡፡
3. ግብር ከፋዩ ባለፈው የግብር ዓመት የንግድ ሥራ ገቢ ግብር የመክፈል ኃላፊነት ያልነበረበት ከሆነ በከፊል የሚከፈለው የግብር መጠን በጣም ቅርብ በነበረው የግብር ዓመት የነበረው የንግድ ገቢ ግብር ግማሽ ይሆናል፡፡

3. If the total amount of advance payments of tax credited under sub-article (2) of this Article for a tax year exceeds the business income tax liability of the taxpayer for the year, the excess is applied in accordance with Article 49 of the Tax Administration Proclamation.
4. The Bureau may issue a Directive defining “commercial use” for the purposes of this Article.

83. Instalment of Tax

1. Subject to sub-article (2) of this Article, a Schedule ‘C’ taxpayer may pay an instalment of business income tax for a tax year on the last day of the month following the end of the sixth month of the year.
2. Subject to sub-article (4) and (5) of this Article, the amount of the instalment of tax for a tax year payable by a taxpayer may be one-half of the amount of the business income tax payable by the taxpayer for the previous tax year.
3. If a taxpayer did not have a business income tax liability for the previous year, the amount of the instalment may be one-half of the amount of the business income tax payable in the most recent tax year in which the taxpayer had a business income tax liability.

4. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) መሠረት በአንድ ግብር ከፋይ በከፊል ሊከፈል ከሚገባው ግብር ላይ፣ ግብር ከፋዩ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 82 መሠረት የከፈለው የቅድሚያ ክፍያ ወይም ደግሞ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 87 መሠረት የተከፈለው ግብር ተቀናሽ የሚደረግ ሲሆን፣ ተቀናሽ ተደርጎ የሚቀረው ከዜሮ በታች ሊሆን አይችልም።
5. ግብር ከፋዩ በግብር ዓመቱ በዚህ አንቀጽ መሠረት በከፊል የከፈለው ግብር በግብር ዓመቱ መክፈል ካለበት የንግድ ሥራ ገቢ ግብር ጋር ይካካላል።
6. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (5) መሠረት ሊካካስ የሚችለው ግብር ከፋዩ በአንድ የግብር ዓመት በከፊል የከፈለው የግብር መጠን በዓመቱ መክፈል ከሚኖርበት የገቢ ግብር የበለጠ እንደሆነ፣ በልዩነት የታየው የገንዘብ መጠን በታክስ አስተዳደር አዋጅ አንቀጽ 49 መሠረት ሥራ ላይ ይውላል።
7. በዚህ አንቀጽ “የንግድ ሥራ ገቢ ግብር” የሚለው አገላለጽ “የኪራይ ገቢ ግብር” የሚለውን አገላለጽ አካቶ ይህ አንቀጽ ለሠንጠረዥ "ለ" ግብር ከፋይም ተፈጻሚነት አለው።
8. በዚህ አንቀጽ “ከፋፍሎ የመክፈያ ጊዜ” ማለት በግብር ዓመቱ ውስጥ የፅኑ ወር መጨረሻ ጊዜ ነው።

4. The amount of an instalment payable by a taxpayer for an instalment period as determined under sub-article (2) of this Article shall be reduced, but not below zero, by any advance tax paid under Article 82 of this Proclamation or any withholding tax paid under Article 87 of this Proclamation in respect of the business income derived by the taxpayer during the instalment period.
5. An instalment of tax paid by a tax payer under this Article for a tax year shall be credited against the business income tax liability of the taxpayer for the year.
6. If the amount of the instalment of tax credited under sub-article (5) of this Article for a tax year exceeds the business income tax liability of the taxpayer for the year, the excess shall be applied in accordance with Article 49 of the Tax Administration Proclamation.
7. This Article may apply to a Schedule ‘B’ taxpayer on the basis that a reference in this Article to “business income tax” shall be treated as a reference to “rental income tax”.
8. In this Article, “instalment period”, in relation to the tax year of a taxpayer, means the period of six months ending on the sixth month of the year.

ክፍል አሥር

ከተከፋይ ሂሳብ ላይ ግብርን ቀንሶ ስለማስቀረት

84. ከመቀጠር ከሚገኝ ገቢ ላይ ግብርን ቀንሶ ማስቀረት

1. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ(2) እንደተጠበቀ ሆኖ፣ ማንኛውም ቀጣሪ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 10 መሠረት ከመቀጠር የሚገኝ ግብር የሚከፈልበትን ገቢ ለተቀጣሪው በሚከፍልበት ጊዜ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 11 በተደነገገው መሠረት ተፈጻሚ በሚሆነው የግብር ምጣኔ መሠረት በእያንዳንዱ የክፍያ ጊዜ መክፈል የሚኖርበትን የገቢ ግብር ከጠቅላላው ክፍያ ላይ ቀንሶ የማስቀረት ግዴታ አለበት፡፡
2. ቀጣሪው ተቀጣሪው ከአንድ በላይ የሆነ ከመቀጠር የሚገኝ ገቢ እንዳለው ያወቀና ሌላው ቀጣሪ ወይም ሌሎች ቀጣሪዎች በጠቅላላው የተቀጣሪው ገቢ ላይ ተመስረተው የገቢ ግብርን ቀንሰው እንደማያስቀሩ ያወቀ እንደሆነ ቀጣሪው የተቀጣሪውን ገቢ በማጠቃለል የገቢ ግብር ቀንሶ የማስቀረት ግዴታ አለበት፡፡
3. ቀጣሪው ለተቀጣሪው ከሚከፍለው ከመቀጠር የሚገኝ ገቢ ላይ ግብር ቀንሶ የማስቀረት ግዴታው ለሠራተኛው ከሚፈጽማቸው ክፍያዎች ላይ በቀጣሪው ተቀናሽ መደረግ ካለባቸው ሌሎች ግዴታዎች ቅድሚያ ይኖረዋል፡፡

PART TEN

WITHHOLDING TAX

84. Withholding of Tax from Employment Income

1. Subject to sub-article (2) of this Article, an employer paying employment income to an employee who is subject to employment income tax under Article 10 of this Proclamation shall withhold tax from the gross amount of each payment of employment income made to the employee at the rate or rates applicable to the employee as specified in Article 11 of this Proclamation.
2. If an employer is aware that an employee has more than one employment and that the other employer, or none of the other employers, are withholding tax based on the aggregated employment income, the employer shall withhold tax based on the aggregated employment income.
3. The obligation of an employer to withhold tax from a payment of employment income to an employee shall have priority over any obligations of the employer to withhold any other amount from a payment of employment income to an employee.

85. በኢትዮጵያ ነዋሪ ላልሆኑ ሰዎች ከሚፈፀሙ ክፍያዎች ላይ ግብርን ቀንሶ ማስቀረት

1. የኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ሰው እና በኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆነው በኢትዮጵያ ያለው በቋሚነት የሚሠራ ድርጅት በኢትዮጵያ ነዋሪ ላልሆነ ሰው የትርፍ ድርሻ፣ የንዑስ ሥራ ተቋራጭ ክፍያ፣ የወለድ፣ የሮያሊቲ፣ የሥራ አመራር ክፍያ፣ የቴክኒካል ክፍያ ወይም የመድን አረቦን ወደ ወጭ የሚላክ ትርፍ ወይም የሌሎች ገቢዎች ክፍያ የፈፀመ እንደሆነ እንደአግባብነቱ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 37(4)፣ 49(2)፣ 52፣ 53፣ 54፣ 58፣ 59 ወይም 60 በተደነገገው የግብር ምጣኔ መሠረት በኢትዮጵያ ነዋሪ ላልሆነው ሰው ከሚፈጽመው ጠቅላላ ክፍያ ላይ የገቢ ግብር ቀንሶ መያዝ አለበት፡፡
2. የኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ሰው እና በኢትዮጵያ በቋሚነት የሚሠራ ድርጅት ያለው ነዋሪ ያልሆነ ሰው በኢትዮጵያ ነዋሪ ላልሆነ አዝናኝ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 51 መሠረት ግብር የሚከፈልበት ክፍያ የፈፀመ እንደሆነ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 51(1) በተደነገገው የግብር ምጣኔ መሠረት ለአዝናኙ ከሚፈጽመው ጠቅላላ ክፍያ ላይ የገቢ ግብር ቀንሶ መያዝ አለበት፡፡
3. በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ሰው ያልተከፋፈለ ትርፍ ያለው እንደሆነ ከዚህ ትርፍ ላይ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 58 በተደነገገው መሠረት ግብርን ቀንሶ መያዝ አለበት፡፡

85. Withholding of Tax from Payments to Non-residents

1. A resident of Ethiopia or a permanent establishment in Ethiopia of a non-resident making a payment of a dividend, repatriated profit, payment to sub-contractor, interest, royalty, management fee, technical fee, insurance premium or other income that is subject to tax, as the case may be shall withhold tax from the gross amount paid at the tax rate applicable to the income as specified in Article 37(4), 49(2), 52, 53, 54, 58, 59 or 60 of this Proclamation.
2. A resident of Ethiopia or a permanent establishment in Ethiopia of a non-resident making a payment to a non-resident entertainer that is income of the non-resident entertainer subject to tax under Article 51 shall withhold tax from the gross amount paid at the tax rate specified in Article 51(1) of this Proclamation.
3. A Company which is a resident of Ethiopia shall withhold tax specified under Article 58 of this Proclamation on its undistributed profit.

86. ከትርፍ ድርሻ፣ ካልተከፈለ ትርፍ፣ ከወለድ እና ከሮያሊቲ ክፍያዎች ላይ ግብር ቀንሶ ማስቀረት

1. በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ሰው እና በኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆነ ሰው በቋሚነት የሚሠራ ድርጅት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 52 መሠረት ግብር የሚከፈልበት የሮያሊቲ ክፍያ በሚፈፅምበት ጊዜ በዚያው አንቀጽ በተወሰነው ምጣኔ መሠረት ግብሩን ከጠቅላላው ክፍያ ላይ ቀንሶ ማስቀረት አለበት፡፡
2. በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ድርጅት እንደአግባብነቱ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 53 ወይም አንቀጽ 58 መሠረት ግብር የሚከፈልበት የትርፍ ድርሻ ክፍያ ወይም ያልተከፈለ ትርፍ በኢትዮጵያ ነዋሪ ለሆነ ሰው ሲፈጽም ወይም ሲይዝ በዚያው አንቀጽ በተወሰነው ምጣኔ መሠረት ግብር ቀንሶ የማስቀረት ግዴታ አለበት፡፡
3. በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ ሰው ወይም በኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆነ ሰው በቋሚነት የሚሠራ ድርጅት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 54 ወይም 59 መሠረት ግብር የሚከፈልበት ወለድ ወይም ወደ ውጭ የሚላክ ትርፍ የከፈለ ወይም ያልተከፈለ ትርፍ እንደሆነ በዚያው አንቀጽ በተወሰነው የግብር ምጣኔ መሠረት ግብሩን ቀንሶ የማስቀረት ግዴታ አለበት፡፡

86. Withholding of Tax from Dividends, Undistributed profit, repatriated profit, Interest, and Royalties

1. A resident of Ethiopia or a permanent establishment in Ethiopia of a non-resident paying a royalty that is subject to tax under Article 52 of this Proclamation shall withhold tax from the gross amount of the royalty at the rate specified in that Article.
2. A resident body paying a dividend that is subject to tax under Article 53 or that has undistributed profit subject to tax under Article 58 of this Proclamation, as the case may be, shall withhold tax from the gross amount of the dividend or undistributed profit at the rate specified in that Article.
3. A resident of Ethiopia or a permanent establishment in Ethiopia of a non-resident paying interest or repatriated profits that is subject to tax under Article 54 or 59 of this Proclamation or undistributed profit shall withhold tax from the gross amount of the interest or the repatriated profit at the rate specified in those Articles.

87. በሀገር ውስጥ ከሚፈፀሙ ክፍያዎች ላይ ግብር ቀንሶ ስለማስቀረት

1. ከጥቃቅን ኢንተርፕራይዝ በስተቀር ድርጅት፣ የመንግሥት መስሪያ ቤት፣ ለትርፍ ያልተቋቋመ ድርጅት ወይም መንግስታዊ ያልሆነ ድርጅት እንዲሁም ባለሥልጣኑ በሚያወጣው መመሪያ ግብር ቀንሰው እንዲያስቀሩ ኃላፊነት የተሰጣቸው ግብር ከፋዮች ለሚከተሉት ግብይቶች ከሚፈጽሙት ጠቅላላ ክፍያ ላይ 2% ግብር ቀንሰው የማስቀረት ግዴታ አለባቸው፡-

ሀ/ በኢትዮጵያ ውስጥ በአንድ ግዥ ወይም በአንድ የዕቃ አቅርቦት ውል ከብር 10,000.00 (አሥር ሺህ) በላይ ለሆነ የዕቃ አቅርቦት ለሚፈፀም ክፍያ፣

ለ/ በኢትዮጵያ ውስጥ በአንድ ጊዜ ግዥ ወይም በአንድ የአገልግሎት ውል ከብር 3,000.00 (ሶስት ሺህ ብር) በላይ በሚፈፀም ክፍያ፣

2. ዕቃዎች ወይም አገልግሎቶች በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ከተመለከተው ገንዘብ በሚያንስ መጠን ተነጣጥለው ሲቀርቡና እነዚህ ዕቃዎች ወይም አገልግሎቶች በመደበኛው አስራር በአንድ አቅርቦት እንደሚቀርቡና ለአቅርቦቱ የሚከፈለው ገንዘብ መጠንም በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ከተወሰነው የገንዘብ መጠን እንደሚበልጥ የሚገመት ከሆነ፣ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

87. Withholding of Tax from Domestic Payments

1. Except micro enterprises, bodies having legal personality, government agencies, non-profit organisations, or non-governmental organisations and other tax payers required to withhold tax by a directive of the authority, shall withhold tax at the rate of 2% of the gross amount of a payment made for the following:

a) the supply of goods in Ethiopia involving more than 10,000 Birr in one transaction or supply contract;

b) the supply of services involving more than 3,000 Birr in one transaction or supply contract

2. Sub-article (1) of this Article shall apply to separate supplies of goods or services for an amount that is less than the amount specified in sub-article (1) of this Article when it would reasonably be expected that the goods or services would ordinarily be supplied in a single supply for an amount exceeding the amount specified in sub-article (1) of this Article.

3. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ተፈጻሚ በሚሆንበት ጊዜ፣ ባለሥልጣኑ ያልተከፈለውን የግብር መጠን በመወሰን እና የጽሑፍ ማስታወቂያ በመስጠት ያልተከፈለውን ተቀንሶ መያዝ የነበረበትን ግብር ከአቅራቢው ወይም ከገዥው ላይ ለማስከፈል ይችላል፡፡

4. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ተፈጻሚ የሚሆንበት አቅራቢ ግብር ቀንሶ ለሚያስቀረው ሰው የታክስ መለያ ቁጥሩን ያልሰጠ እንደሆነ ግብሩን ቀንሶ የማስቀረት ግዴታ ያለበት ሰው ከሚፈጽመው ጠቅላላ ክፍያ ላይ 30% (ሰላሳ በመቶ) ቀንሶ የማስቀረት ግዴታ አለበት፡፡

5. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4 መሠረት ተይዞ የሚከፈለው ግብር፡

ሀ/አቅራቢው ከአቅርቦቱ የሚያገኘውን ገቢ በተመለከተ የመጨረሻ ግብር ይሆናል፡፡

ለ/በመመሪያ ወይም በአስተዳደራዊ ውሳኔ ቀሪ ሊደረግ አይችልም፡፡

6. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተወሰነውን የገንዘብ መጠን ቢሮው በመመሪያ ሊለውጠው ይችላል፡፡

88. ከግብር ነፃ በሆኑ ገቢዎች ላይ ግብር ተቀንሶ የማይያዝ ስለመሆኑ

በዚህ ምዕራፍ መሠረት ግብር ቀንሶ የመያዝ ግዴታ ያለበት ሰው ከግብር ነፃ በሆነ ገቢ ላይ ግብር ቀንሶ መያዝ አይችልም፡፡

3. When sub-article (2) applies, the Authority may determine the amount of any unpaid withholding tax and, by notice in writing, recover the unpaid withholding tax from either the supplier or purchaser.

4. If the supplier in a transaction to which sub-article (1) applies has failed to provide their TIN to the withholding agent, the withholding agent shall withhold tax at the rate of 30% of the gross amount of the payment made.

5. The withholding tax payable under sub-article (4):

a) shall be a final tax on the income derived by the supplier from the supply; and

b) shall not be waived by either a Directive or administrative decision

6. The Bureau may, by Directive, change the amounts specified in sub-article (1) of this Article.

88. No Withholding from Exempt Income

A withholding agent shall not withhold tax under this Chapter from an amount that is exempt income of the recipient.

89. ግብር ተቀንሶ የሚያገዝበት ገቢ ተከፈለ ስለሚባልበት ጊዜ

ለዚህ የአዋጁ ክፍል አፈጻጸም ሲባል፣ ግብር ተቀናሽ የሚደረግበት ገቢ ግብር ቀንሶ የመያዝ ግዴታ ባለበት ሰው ተከፈለ የሚባለው ከሚከተሉት አንዱ ሲፈጸም ነው፡

ሀ/ ግብር ተቀናሽ የሚደረግበት ገቢ ክፍያ ለሚፈጸምለት ሰው በእርግጥ ሲከፈል፤

ለ/ ግብር ተቀናሽ የሚደረግበት ገቢ በተከፋዩ ትእዛዝ ወይም በህግ መሠረት በተከፋዩ ስም ሲከፈል፤

ሐ/ ግብር ተቀናሽ የሚደረግበት ገቢ ለተከፋዩ ጥቅም ሲባል ሥራ ላይ ከዋለ፤ ከተጠራቀመ፤ ወይም ለካፒታል ሀብት ማግኛ ሲውል፤

መ/ ግብር ተቀናሽ የሚደረግበት ገቢ ለተከፋዩ ጥቅም ሲባል በተከፋዩ ስም ሲያዝ

90. ግብር ተቀንሶ መያዙን የሚያረጋግጥ ደረሰኝ ስለመሰጠት

ከአንድ ክፍያ ላይ ግብር ተቀንሶ በሚያገዝበት ጊዜ፣ ግብሩን ቀንሶ የሚይዘው ሰው ክፍያውን ለሚቀበለው ሰው ባለስልጣኑ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ግብር ተቀንሶ መያዙን የሚያረጋግጥ ደረሰኝ የመስጠት ግዴታ አለበት፡

89. Time of Payment of Withholding Income

For the purposes of this Part, withholding income shall be treated as having been paid by a withholding agent to a person if any of the following applies:

- the withholding income is actually paid to the person;
- the withholding income is applied on behalf of the person either at the instruction of the person or under any law;
- the withholding income is reinvested, accumulated, or capitalised for the benefit of the person;
- the withholding income is credited to an account for the benefit of the person

90. Withholding Tax Receipt

At the time of withholding tax from withholding income, a withholding agent shall provide the recipient of the withholding income with a withholding tax receipt in the approved form in accordance with the directive of the authority.

91. ተቀንሶ የተያዘውን ግብር ስለመክፈል

1. ማንኛውም ግብር ቀንሶ የማስቀረት ግዴታ ያለበት ሰው ከሚከፍለው ገንዘብ መጠን ላይ ቀንሶ የሚያስቀረውን ግብር ክፍያ ከፈፀመበት ወር በኋላ ባለው ወር ሰላሳ (30) ቀናት ውስጥ፣ ለባለሥልጣኑ መክፈል ይኖርበታል።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት ተቀንሶ የሚያዝ ግብር የሚከፍል ግብር ቀንሶ የመያዝ ግዴታ ያለበት ሰው ተቀናሽ ተደርጎ የተያዘውን ግብር በፀደቀው ቅጽ መሠረት ለባለሥልጣኑ የማስታወቅና ግብሩን አብሮ የመክፈል ኃላፊነት አለበት።
3. ማንኛውም ግብር ቀንሶ የመያዝ ግዴታ ያለበት ሰው፣

ሀ/በዚህ የአዋጁ ክፍል በተደነገገው መሠረት ግብር ቀንሶ ያልያዘ ከሆነ፣ ወይም

ለ/ ቀንሶ የያዘውን ግብር በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) በተደነገገው መሠረት ለባለሥልጣኑ ያልከፈለ እንደሆነ፣

ለባለሥልጣኑ መክፈል የሚኖርበትን ግብር በተመለከተ ኃላፊ ይሆናል።
4. ግብር ቀንሶ የመያዝ ግዴታ ያለበት ሰው ግብሩን ቀንሶ ባለመያዙ ምክንያት በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 ለተመለከተው የግብር መጠን ኃላፊ በሚሆንበት ጊዜ እርሱ የከፈለውን ግብር ክፍያ ከተፈጸመለት ሰው ላይ የማስመለስ መብት አለው።

91. Payment of Withholding Tax

1. Tax that a withholding agent is required to withhold from withholding income shall be paid to the Authority within 30 days after the end of the month in which the withholding income was paid.
2. A withholding agent required to pay withholding tax under sub-article (1) of this Article shall file a withholding tax declaration in the approved form with the payment.
3. If a withholding agent:
 - a. fails to withhold tax as required under this Part; or
 - b. having withheld tax fails to pay the tax to the Authority as required under sub-article (1) of this Article, the withholding agent shall be personally liable to pay the amount of tax to the Authority.
4. A withholding agent personally liable for an amount of tax under sub-article (3) of this Article as a result of failing to withhold the tax is entitled to recover the tax paid from the recipient of the payment.

92. ተቀንሶ ለተያዘ ግብር የሚሰጥ የግብር ማካካሻ

1. በዚህ ምዕራፍ መሠረት ከገቢ ላይ የተቀነሰው ግብር በዚህ አዋጅ አንቀጽ 10(5) ወይም 61(2) መሠረት የመጨረሻ ግብር በማይሆንበት ጊዜ ግብር ከፋይ ተቀንሶ ለተያዘው ግብር የግብር ማካካሻ የማግኘት መብት አለው፡፡
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት የተከፈለው ግብር ከግብር ከፋይ ላይ በዓመቱ ከሚፈለገው የግብር መጠን ያነሰ እንደሆነ ግብር ከፋይ ገቢውን በሚያስታውቅበት ጊዜ በልዩነት የሚፈለገውን ግብር የመክፈል ግዴታ አለበት፡፡
3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት የተከፈለው ግብር ከግብር ከፋይ ላይ በግብር ዓመቱ ከሚፈለገው የግብር መጠን በልጦ የተገኘ እንደሆነ በብልጫ የተከፈለው ግብር በክልሉ ታክስ አስተዳደር አዋጅ አንቀጽ 49 በተደነገገው መሠረት ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

ክፍል አሥራ አንድ**ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች****93. ደንብና መመሪያዎችን የማውጣት ሥልጣን**

1. ለዚህ አዋጅ ትክክለኛ አፈጻጸም የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ደንብ ያወጣል፡፡

92. Credit for Withholding Tax

1. If the withholding income of a taxpayer for a tax year is not subject to final taxation under Article 10(5) or 61(2) of this Proclamation, the taxpayer shall be allowed a tax credit for the withholding tax.
2. If the amount of the tax credit allowed under sub-article (1) of this Article is less than the total tax liability of the taxpayer for the year, the taxpayer shall pay the difference by the due date for filing the taxpayer's tax declaration for the year.
3. If the amount of the tax credit allowed under sub-article (1) of this Article exceeds the total tax liability of the taxpayer for the year, the excess shall be applied in accordance with Article 49 of the Tax Administration Proclamation.

PART ELEVEN**MISCELLANEOUS PROVISIONS****93. Power to Issue Regulations and Directives**

1. The Council of regional government may issue Regulations necessary for the proper implementation of this Proclamation,

2. ቢሮው ለዚህ አዋጅ እና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት ለሚወጣው ደንብ ትክክለኛ አፈፃፀም አስፈላጊ የሆኑ መመሪያዎችን ሊያወጣ ይችላል።

3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ባለስልጣኑ በዚህ አዋጅ ተለይቶ በተሰጠው ጉዳይ ላይ መመሪያ ሊያወጣ ይችላል።

94. የተሻሩ እና ተፈጻሚነት የማይኖራቸው ሕጎች

1. በዚህ አዋጅ አንቀጽ 95 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የገቢ ግብር አዋጅ ቁጥር 76/1994 ከነማሻሻያዎቹ ተሽሯል።

2. ይህን አዋጅ የሚቃረን ሌላ ማንኛውም ሕግ በዚህ አዋጅ በተመለከቱት ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚ አይሆንም።

95. የመሸጋገሪያ ድንጋጌዎች

1. በክልሉ ታክስ አስተዳደር አዋጅ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ፤ ይህ አዋጅ ተፈጻሚ መሆን ከሚጀምርበት የግብር ዓመት በፊት ላለው የግብር ዓመት በዚህ አዋጅ የተሻሩ ሕጎች ተፈጻሚነት ይቀጥላል።

2. በዚህ አዋጅ ያለፈው የግብር ዓመት የሚለው አነጋገር እንደአግባብነቱ በተሻረው ህግ ያለውን የግብር ዓመትም ይጨምራል፡

:

2. The Bureau may issue Directives necessary for the proper implementation of this Proclamation and Regulations issued under sub-article (1) of this Article.

3. Without prejudice to the provisions of sub-article 1 of this Article, the Authority may issue directives on the issue that has rendered identifying by this proclamation.

94. Repealed and Inapplicable Laws

1. without prejudice to the provisions stipulated under Article 95 of the Proclamation, the income tax proclamation No. 76/2002 and all its amendments are hereby repealed.

2. No other law may, in so far as it is inconsistent with this Proclamation, be applicable with respect to matters provided for by this Proclamation.

95. Transitional Provisions

1. Subject to the Tax Administration Proclamation, the laws hereby repealed shall continue to apply for the tax year preceding the tax year in which this proclamation enters into force.

2. A reference in this Proclamation to a previous tax year includes, when the context requires, a reference to a tax year under the repealed laws.

3. በዚህ አዋጅ አንቀጽ 70 መሠረት ቀደም ሲል የተደረገ ተቀናሽ፣ ወጭ፣ ኪሳራ ወይም የማይሰበሰብ እዳ የሚለው አገላለጽ በተሻረው ሕግ መሠረት የተቀነሰን ወጪ፣ ኪሳራ ወይም የማይሰበሰብ ዕዳን ይጨምራል፡
4. በዚህ አዋጅ መሠረት የትርፍ እና ኪሣራ ወይም የገቢ መግለጫ በፋይናንስ ሪፖርት አዘገጃጀትና አቀራረብ አዋጅ መሠረት የሚዘጋጀው በኢትዮጵያ የሂሳብ አያያዝና ኦዲት ቦርድ በሚያወጣው የጊዜ ሰሌዳ መሠረት ይሆናል። የጊዜ ሰሌዳው ተፈጻሚ እስከሚሆን ድረስ የተሻረው ሕግ ተፈጻሚነት ይቀጥላል።
5. ባለሥልጣኑ ይህ አዋጅ በሥራ ላይ ከዋለበት ጊዜ ጀምሮ በአንድ ዓመት ጊዜ ውስጥ በዚህ አዋጅ የተደነገገው የግብር ከፋዮች ደረጃ ተፈጻሚ የሚሆንበትን ጊዜ ይወስናል። ይህ እስከሚወሰን ድረስ የግብር ከፋዮችን ደረጃ በሚመለከት የተሻረው ሕግ ተፈጻሚ ይሆናል።
6. በተሻሩት ሕጎች መሠረት የወጡ ደንቦች እና መመሪያዎች ከዚህ አዋጅ ጋር እስካልተቃረኑ እና በሌሎች ደንቦችና መመሪያዎች እስከሚተኩ ድረስ ተፈጻሚነታቸው ይቀጥላል።

3. A reference in Article 70 of this Proclamation to a previously deducted expenditure, loss, or bad debt includes a reference to expenditure, loss, or bad debt deducted under the repealed law.
4. Profit and loss or income statement to be prepared under this proclamation shall be in accordance with the schedule to be set by the Ethiopian Accounting and Audit Board. The laws here by repealed shall continue to apply until the schedule becomes operative.
5. The Authority shall determine within one year from the effective date of this Proclamation, the date from when the Category of taxpayers provided herein shall begin to apply. The repealed law relating to the Category of taxpayers shall continue to apply until that time.
6. Regulations and Directives issued under the Repealed laws shall continue to apply to the extent that they are not inconsistent with this Proclamation and until such time as they are replaced by new Regulations and Directives.

96. አዋጁ የሚፀናበት ቀን

ይህ አዋጅ ከሐምሌ 1 ቀን 2008 ዓ.ም
ጀምሮ በተገኘ ገቢ ላይ ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

ባህር ዳር

ሀምሌ 05 ቀን 2008 ዓ.ም

ገዱ አንዳርጋቸው

የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት

ፕሬዝዳንት

96. Effective Date

This Proclamation shall apply on income
derived, as of 8th day of July, 2016.

Done at Bahir Dar,

8th Day of July, 2016

Gedu Andargachew

President of Amhara National Regional State

